

- Inauguracje 2010/2011
- Doktorat h.c. dla profesora Jana Harasimowicza
- Uniwersyteckie Centrum Wychowania Fizycznego i Sportu

Quod Bonum, Felix, Faustum, Fortunatumque Sit!

O by to było dla szczęścia, dobra i pomyślności. Rok akademicki 2010/2011 uważam za otwarty! – tak 2 października, w sobotę, JM Rektor prof. Marek Bojarski zainaugurował na uroczystości w Auli Leopoldyńskiej kolejny rok akademicki w Uniwersytecie Wrocławskim.

Zasłużeni dla uczelni odebrali Złote Medale. Kandydaci przyjęci na I rok studiów złożyli przysięgę immatrykulacyjną. Z wykładem inauguracyjnym wystąpił prof. Władysław Bartoszewski. Uroczystość uświetnił pieśniami chór uczelni „Gaudium” pod dyrykcją prof. Alana Urbanka. W Oratorium Marianum były mowy dziękczynne odznaczonych, odczytano listę nadesłanych życzeń, a Jego Magnificencja wznosił toast za pomyślność akademickiej edukacji, badawczych wysiłków i współpracy międzynarodowej, a także za wyróżnionych.

Inaugurację roku akademickiego poprzedziła msza święta w kościele uniwersyteckim pw. Imienia Jezus, koncelebrowana przez ks. prof. Mariana Gołębiewskiego, arcybiskupa metropolitę wrocławskiego, ks. prof. Ignacego Deca, biskupa świdnickiego, i ks. prof. Piotra Niteckiego, proboszcza kościoła uniwersyteckiego. Homilię głosił ks. prof. Mariusz Rosik z Papieskiego Wydziału Teologicznego, sekretarz arcybiskupa metropolity.

Uroczystość w Auli Leopoldyńskiej rozpoczęło odśpiewanie przez chór „Gaudium” hymnu *Gaude Mater Polonia*. Jego Magnificencja prof. Marek Bojarski po powitaniu licznie przybyłych gości i społeczności akademickiej ogłosił decyzję Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego o przyznaniu naszym pracownikom nagród za wybitne osiągnięcia naukowe i dydaktyczne uzyskane w 2009 r. Laureaci odbiorą wyróżnienia na uroczystości w Warszawie i wówczas poznamy nazwiska nagrodzonych.

Rektor odczytał następnie list prezydenta RP Bronisława Komorowskiego do uczestników uroczystej inauguracji roku akademickiego 2010/2011.

Prezydent
Rzeczypospolitej Polskiej

Warszawa, 2 października 2010 roku

Jego Magnificencja
Pan Profesor Marek Bojarski
Rektor
Uniwersytetu Wrocławskiego

Uczestnicy uroczystej
inauguracji roku akademickiego 2010/2011

Magnificencjo! Dostojny Senacie!
Szanowni Pedagodzy, Profesorowie i Nauczyciele Akademicy!
Młodzieży Akademicka!
Szanowni Państwo!

Serdecznie pozdrawiam wszystkich uczestników uroczystej inauguracji roku akademickiego 2010/2011 na Uniwersytecie Wrocławskim, władze Uczelni, kadre naukową, pracowników administracyjnych, studentów oraz dostojnych gości przybyłych na dzisiejszą uroczystość. Wyrazy uszanowania składam panu profesorowi Władysławowi Bartoszewskiemu, którego wykład ma uświetnić dzisiejszą inaugurację. Początek roku akademickiego to dla każdej uczelni wielkie święto. W tym dniu poczucie dumy z tradycji spłata się z myślą o przyszłości. Dzięki młodym adeptom, którzy wnoszą w uczelniane progi swoje ambicje, talenty i świeżość spojrzenia, każda szkoła wyższa – nawet tak szacowna, jak Uniwersytet Wrocławski – w pewnym sensie odradza się na nowo.

Wrocławska *Alma Mater* może poszczycić się tradycjami tak różnorodnymi i wielowątkowymi, że trudno byłoby jej pod tym względem dorównać. Założona w 1702 roku przez cesarza Leopolda I, przeszła później – wraz z miastem Wrocławiem i Dolnym Śląskiem – z rąk austriackich w ręce pruskie, by stać się na przełomie XIX i XX wieku jedną z najważniejszych niemieckich uczelni. Już same nazwiska laureatów Nagrody Nobla, związanych z uczelnią, budzić muszą podziw. Byli wśród nich tacy wybitni uczeni, jak: Erwin Schrödinger, Max Born czy Paul Ehrlich. Po zniszczeniach II wojny światowej wrocławską uczelnię przywrócona została do życia przez polskich naukowców, przybywających ze zrujnowanych przez działania wojenne miast i ośrodków naukowych naszego kraju. W sposób szczególnie Uniwersytet Wrocławski stał się wówczas kontynuatorem wielkich tradycji Uniwersytetu Lwowskiego, którego wielu wykładowców osiadło po wojnie właśnie w stolicy Dolnego Śląska. W tyglu Wrocławia i jego najstarszej uczelni przez wieki stapiały się zatem wpływy polskie, austriackie, niemieckie, żydowskie, czeskie. Dziś mogą Państwo z dumą ukazywać i rozwijać tę bogatą wielokulturową spuściznę. Dzieje wrocławskiej *Alma Mater* pokazują, że różnorodność jest wielką wartością, a nauka potrafi przekraczać granice wytyczone przez politykę i historię.

Uniwersytet Wrocławski może poszczycić się nie tylko odległą, ale też najbliższą przeszłością. W ciągu ostatnich dwudziestu lat stał się jedną z najprężniejszych i najlepszych polskich uczelni. Na 33 kierunkach kształcą się w nim dziś ponad 40 tysięcy studentów. Będąc od stuleci uczelnią istniejącą na styku kultur i tradycji, w XXI wieku, w jednoczącej się Europie, Uniwersytet z powodzeniem potrafi odnaleźć swoje miejsce. Obecnie współpracuje z kilkuset uczelniami z całego świata. Bogata oferta dydaktyczna, dbałość o poziom prowadzonych badań i zajęć, uczestnictwo w międzynarodowych przedsięwzięciach naukowych – wszystko to sprawia, że Uniwersytet Wrocławski jest dziś jednym z najważniejszych miejsc na edukacyjnej mapie naszego kraju. Życzę Państwu, by Państwa uczelnia w kolejnych latach rozwijała się nadal tak prężnie. Od jakości najlepszych ośrodków uniwersyteckich w ogromnej mierze zależy będzie, czy proces modernizacji, jaki dokonuje się obecnie w Polsce, w sposób dogłębny i równomierny obejmie cały obszar naszego kraju.

Europejski charakter wrocławskiej uczelni doskonale podkreśla także uroczystość towarzysząca dzisiejszej inauguracji – wyróżnienie dwóch szacownych gości Złotymi Medalami Uniwersytetu. Dzięki działalności doktora Christiana Bode oraz profesora Joëla Monégera Uniwersytet Wrocławski wzbogacił się o niezwykle wartościowe, nowe instytucje i relacje. Pan Bode, pełniący od 20 lat funkcję sekretarza generalnego Niemieckiej Centrali Wymiany Akademickiej, przyczynił się do powstania na Uniwersytecie Wrocławskim Centrum Studiów Niemieckich i Europejskich imienia Willy'ego Brandta. Dzięki zaangażowaniu pana Monégera Uniwersytet Wrocławski zacieśnia swoją współpracę z Uniwersytetem Paris-Dauphine w dziedzinie francuskiego i europejskiego prawa gospodarczego. Na przykładzie inicjatyw, rozwijanych z Panów pomocą, doskonale widać, jak wielkie szanse otworzyło przed polską nauką przystąpienie naszego kraju do europejskiej wspólnoty. Serdecznie gratuluję Panom otrzymanych wyróżnień.

Gaudeamus igitur! – ten prastary hymn intonują w tym tygodniu chóry akademickie w całym kraju. I rzeczywiście, coś innego, jeśli nie uczucie radości, ogarniać może wszystkich, którzy widzą podejmujących dalszą naukę młodych ludzi – pełnych ambicji, optymizmu, wiary w swoje możliwości. Właśnie Państwu, studentom pierwszego roku, którzy dziś rozpoczynają swoją wielką przygodę z uczelnią, życzę, by nadzieje, związane z obranym przez Państwa kierunkiem studiów, spełniły się w jak największym stopniu. Cieszę się, że już niedługo będzie możliwe wprowadzenie 51-procentowej zniżki na przejazdy dla studentów, gdyż w ten sposób możemy pomóc tym, dzięki którym Polska tak bardzo się zmienia.

Kadrze naukowej życzę owej wyjątkowej satysfakcji, płynącej z przekazywania innym wiedzy i inspirowania ich do własnych poszukiwań. Najlepsze życzenia z okazji inauguracji roku przekazuję także wszystkim pracownikom administracyjnym uczelni, bez których wysiłku trudno byłoby wyobrazić sobie jej codzienne funkcjonowanie. Wszystkim zgromadzonym gościom życzę wszelkiej pomyślności.

ODZNACZENI ZŁOTYM MEDALEM UNIwersYTETU WROCLAWSKIEGO

Złote Medale Uniwersytetu Wrocławskiego odebrali dr Christian Bode, sekretarz generalny Niemieckiej Centrali Wymiany Akademickiej (DAAD) w Bonn, oraz profesor prawa Joël Monéger z Uniwersytetu Paris-Dauphine. Przyczynili się oni do intensyfikacji współpracy międzynarodowej naszej uczelni.

Profesor Joël Monéger jest cenionym w świecie specjalistą w dziedzinie prawa gospodarczego i porównawczego, wybitnym znawcą prawa konkurencji i europejskiego prawa umów. Kieruje Instytutem Prawa Dauphine Uniwersytetu Paris-Dauphine, a także La Maison des Ecoles Doctorales, jednostką koordynującą pracę czterech studiów doktoranckich działających na tej uczelni. Profesor Monéger otrzymał „ad personam” prestiżowe stanowisko profesora unijnego Programu im. Jeana Monneta, którego celem jest wspieranie nauczania i badań związanych z integracją europejską. Uniwersytet w Orleanie, gdzie w latach 1998–2001 był dziekanem Wydziału Prawa i Ekonomii, wyróżnił go tytułem Honorowego Dziekana. Jest wiceprzewodniczącym Akademickiego Towarzystwa Prawa Porównawczego (ASCOLA) i członkiem zarządu Międzynarodowego Stowarzyszenia Prawa Gospodarczego. Profesor Monéger ma wielkie zasługi w dziedzinie umacniania współpracy naukowej naszej uczelni z jednym z najlepszych francuskich uniwersytetów, jakim jest Uniwersytet Paris-Dauphine. Współpraca ta rozpoczęła się w 2007 r., kiedy to prof. Monéger odpowiedział na skierowaną do kilku francuskich uczelni propozycję stworzenia Szkoły Prawa Francuskiego dla studentów Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego. Dzięki wsparciu profesora dwie edycje szkoły ukończyło 32 studentów. W tym

roku akademickim ruszają na naszej uczelni studia podyplomowe europejskiego i międzynarodowego prawa gospodarczego, których absolwenci po dwuletniej nauce we Wrocławiu i Paryżu będą mogli uzyskać dyplom „master professionnel” Uniwersytetu Paris-Dauphine.

Doktor Christian Bode (ur. w 1942 r. w Cottbus) studiował w latach 1962–1966 prawo w Bonn, Berlinie i Kilonii. Doktoryzował się w 1971 r. i wówczas też zaangażował się w organizację niemieckiej nauki. Pełnił odpowiedzialne funkcje w ministerstwie oświaty i nauki rządu federalnego Niemiec. Był sekretarzem generalnym zachodniemieckiej konferencji rektorów w Bonn, a nieprzerwanie od 1990 r. jest sekretarzem generalnym Niemieckiej Centrali Wymiany Akademickiej – największej niemieckiej organizacji wspierającej międzynarodową współpracę akademicką, znaną pod skrótem DAAD.

Doktor Bode był gorącym orędownikiem powstania na Uniwersytecie Wrocławskim Centrum Studiów Niemieckich i Europejskich im. Willy'ego Brandta. Jego wytrwałe wsparcie oraz ogromna życzliwość sprawiły, że Centrum stało się jedną z ważniejszych placówek naukowych, którą odwiedzają licznie goście z kraju i z zagranicy. Dzięki staraniom dr. Bodego przedstawiciele Centrum Willy'ego Brandta wzięli udział w dyskusji poświęconej problemom współczesnej Europy, otwierającej konferencję Centrów DAAD w Berlinie.

Dzięki wielkiemu zaangażowaniu dr. Christiana Bode w sprawy polskie, w szczególności wrocławskie, wielu naszych uczonych i studentów otrzymało stypendia DAAD, a uczelnia korzystała z pomocy niemieckich lektorów i asystentów językowych. Warto wspomnieć, że to właśnie na naszej uczelni poznali się rodzice dr. Bode, dlatego też Uniwersytet Wrocławski jest dla uhonorowanego tak ważnym miejscem.

IMMATRYKULACJA STUDENTÓW

Prof. Ryszard Cach, prorektor ds. nauczania, zwrócił się do studentów m.in. takimi słowami:

Przychodzimy do tej pięknej Auli Leopoldyńskiej, by uczestniczyć w święcie kilku tysięcy młodych ludzi rozpoczynających kolejny ważny okres w swoim życiu. Immatrykulacja to wpis na listę studentów, włączenie do grona społeczności akademickiej, która jest uniwersytetem. Od jej jakości zależy jakość uczelni. Od poniedziałku w Auli witamy

na wydziałowych uroczystościach immatrykulacyjnych nowych studentów. Na dzisiejszą uroczystość zaprosiliśmy tylko niektórych przedstawicieli wydziałów i kilku studentów z zagranicy, bo na uczelni studiuje ich prawie pół tysiąca. Wszystkim, którzy rozpoczynają swoją przygodę z nauką i edukacją akademicką dziękuję, że wybrali naszą uczelnię. Mam nadzieję, że gdy za trzy lata będziemy wręczali pierwsze dyplomy, będą uważali, że dokonali dobrego wyboru.

Chcę wam wszystkim pogratulować, że z sukcesem przeszliście przez etap kwalifikacji, na niektórych kierunkach był on trudny. Można powiedzieć, że odebraliście zapłatę za trud, który ponosiliście na wcześniejszych etapach kształcenia: w gimnazjum i liceum. Przed wami teraz czas studiowania, zdobywania zaawansowanej wiedzy, umiejętności, a także kształtowania własnej osobowości. O waszej przyszłości bardziej będzie decydować to, jakimi będziecie ludźmi, niż jaki zdobę-

dziecie dyplom. Chcielibyśmy, abyście nauczyli się patrzeć samodzielnie na otaczający świat, byście samodzielnie próbowali go tłumaczyć, abyście potrafili odróżnić informacje od wiedzy, wiedzę od mądrości i byście nauczyli się cenić tę ostatnią. W tym wszystkim uniwersytet powinien wam pomóc. Będziemy się starali nie zapominać o tym, że uczelnia istnieje dla was. Chcę powtórzyć to, co kiedyś mówił jeden z dziekanów do swoich nowych studentów: „Wierzcie i pamiętajcie o tym, że nam naprawdę na was zależy. Nie znaczy to jednak, że obiecuję wam na uczelni życie łatwe, przyjemne, proste i idealnie zorganizowane”. Jednak chyba jest tak, jak pisał kiedyś Antoine de Saint-Exupéry: „Życie jest zbudowane ze sprzeczności, a nie z formułek, z wahań, a nie z pewności, z potrzeb raczej niż z bogactw”.

Uroczyste ślubowanie złożyli, przyjmując tym samym prawa i obowiązki studenta naszej uczelni: Ewa Błaszczyk (muzykologia), Michał Bogdan (fizyka), Przemysław Duda (biologia), Marek Gawryś (dziennikarstwo), Stefania Kolarz (prawo), Krzysztof Król (informatyka), Magdalena Krupińska (psychologia), Aleksandra Lenart (filologia rosyjska),

Wstępując do wspólnoty akademickiej Uniwersytetu Wrocławskiego, ślubuję uroczysto zdobywać wiedzę i umiejętności, postępować zgodnie z prawem, tradycją i dobrymi obyczajami akademickimi, dbać o dobre imię Uniwersytetu Wrocławskiego i godność studenta.

Mateusz Legut (biotechnologia), Pamela Mess (chemia biologiczna), Katarzyna Misiek (ochrona środowiska), Beata Paluch (geologia), Grzegorz Piekalny (MISH), Aleksandra Szkodzińska (stosunki międzynarodowe), Kathrina Nelissu

z Niemiec (filologia polska), Nicolai Czempik z Niemiec (filologia polska), Song Jia z Chin (informatyka), Hsin-Yao Wei z Tajwanu (geografia), Camilla de Araujo Dalitz z Brazylii (biotechnologia), Iryna Kovtunenکو z Ukrainy (politologia).

ŻYCZENIA PRZEWODNICZĄCEGO SAMORZĄDU STUDENCKIEGO

W swoim wystąpieniu w imieniu środowiska studentów Uniwersytetu Wrocławskiego Marek Czachara powiedział m.in. Chciałbym powitać w murach mojej uczelni młodsze koleżanki i młodszych kolegów. Gratuluję wam wyboru Uniwersytetu Wrocławskiego jako miejsca swojej nauki i zapewniam, że spędzicie tutaj najwspanialsze lata swojego życia. Życzę wam samych sukcesów i wierzę, że za kilka lat w tej auli będziecie odbierać dyplomy ukończenia studiów. Czas studiowania to jedyna okazja, aby zdobyć wiedzę i umiejętności, a także oczekiwaną przez przyszłych pracodawców praktykę zawodową. Współczesny rynek pracy jest coraz bardziej wymagający, pracodawcy cenią wiedzę i doświadczenie absolwentów, które powinni zdobyć w trakcie studiów. Z pewnością większe szanse będą mieli ci, którzy przed ukończeniem studiów odbędą staże zawodowe w wybranych kierunkach czy też popracują społecznie. Wykształcenie nie jest teraz wystarczające i przesądza definitywnie o zatrudnieniu w wymarzonej firmie. Oczekiwany na rynku pracownik powinien mieć wiele innych cech, jak: umiejętność analitycznego postrzegania problemów, osiągnięcia wymarzonych celów, pracy w grupie,

współpracy z ludźmi i cechy przywódcze. Chciałbym więc zachęcić was do aktywnego włączenia się w życie naszej Alma Mater. Swoje pasje i zainteresowania możecie rozwijać, będąc członkami Samorządu Studentów, wielu różnorodnych kół naukowych, stowarzyszeń czy organizacji działających na Uniwersytecie

Wrocławskim. Uczelnia, którą wybraлиście, jest gwarancją uzyskania dyplomu o wysokiej renomie, reszta zależy już tylko od was. Życzę wszystkim przybyłym na uroczystość samych sukcesów i wszelkiej pomysłowości. Dziękuję i pozdrawiam.

Kazimiera Dąbrowska

POSZUKIWANIE – PRAWDA – MODLITWA

Homilia ks. prof. Mariusza Rosika

Rok akademicki 2010/2011 inaugurujemy 2 października, we wspomnienie aniołów stróżów, w przepięknym barokowym kościele uniwersyteckim. Nad naszymi głowami, na iluzjonistycznym sklepieniu unoszą się anioły, które wyszły spod wprawnego pędzla mistrza Johanna Rottmeyera. Jesienno-anielskie klimaty skłaniają do zadumy nad miejscem, w którym się znajdujemy. Bo jest to kościół uniwersytecki, a rozpoczynamy kolejny rok akademicki. Więcej, jest to kościół, który jest złączony z głównym gmachem uniwersytetu. Dlatego pozwolę sobie sięgnąć po pewien bardzo niepozorny zapis o tym budynku, zapis, który mówi o gmachu uniwersytetu dokładnie sprzed stu lat, z roku akademickiego 1910/1911: „Stary szary budynek nad Ordą, później pomalowany na żółto, zgodnie z duchem czasu, szybko stał się dla mnie domem. W wolnych chwilach lubiłam czytać w pustej sali wykładowej. Siadałam wówczas na szeroki parapecie. Spoglądając z takiej wysokości na rzekę i zatłoczony most uniwersytecki, wyobrażałam sobie, że jestem w zamku”.

Edyta Stein wpisała się na trwale w historię naszego miasta, uniwersytetu, Europy i Kościoła. Przyszła na świat 12 października 1891 roku jako najmłodsze dziecko państwa Stein. Jej fascynującej i dramatycznej drogi odkrywania wiary chrześcijańskiej, drogi, która prowadziła poprzez porzucenie judaizmu i ateizm (bądź przynajmniej agnostycyzm), poprzez refleksję psychologiczną i filozoficzną, poprzez doświadczenie cierpienia i dramatu wojny, nie trzeba tu przypominać. Warto natomiast wspomnieć piękne i bardzo głębokie w swej prostocie wyznanie późniejszej Teresy Benedykty od Krzyża, wyznanie, które dotyczy ateistycznego okresu jej życia: „Moje poszukiwanie prawdy było moją jedyną modlitwą”. Niech te słowa świętej wrocławianki wyznaczają szlak naszych dzisiejszych rozważań: poszukiwanie – prawda – modlitwa.

1. „Moje poszukiwanie prawdy było moją jedyną modlitwą” – Poszukiwanie

O Sokratesie opowiada się, że gdy przebywał w celi swojej śmierci, czekając na wyrok (który sam sobie wymierzył), usłyszał pewnego razu przez ścianę śpiew jednego ze współwięźniów. Była to jedna z najtrudniejszych pieśni Stesychorosa. „Naucz mnie jej” – zawołał Sokrates. „Po co? – zapytał więziony – przecież i tak wkrótce umrzesz”. „Chcę mieć pewność, że do ostatniej godziny poszukiwałem tego, co dobre, prawdziwe i piękne” – odpowiedział skazaniec. Wysiłek akademicki, który dziś podejmujemy,

skupia się na poznawaniu i poszukiwaniu. Studenci przede wszystkim poznają obecny stan wiedzy; badacze poszukują nowych rozwiązań, systemów, stawiają hipotezy i budują teorie, odkrywają prawa rządzące stworzonym przez Boga światem. Statystycy stwierdzają, że co minuta odkrywana jest nowa formuła chemiczna, co trzy minuty – nowy związek fizyczny, co 5 minut – nowe ustalenie w zakresie medycyny. Co 7 lat pomnaża się dwukrotnie liczba drukowanych na świecie książek i artykułów.

Poszukiwanie prawdy, dobra, piękna, dążenie do ich głębszego poznania i rozumienia jest – powie już we wstępie encykliki *Fides et ratio* Jan Paweł II – nieodłącznie wpisane w naturę człowieka: „Sam Bóg zaszczerpił w ludzkim sercu pragnienie poznania prawdy, którego ostatecznym celem jest poznanie Jego samego, aby człowiek – poznając Go i miłując – mógł dotrzeć także do pełnej prawdy o sobie”. *Homo sapiens* jest jednocześnie *homo quaerens*, człowiekiem poszukującym. Jednak jego poszukiwanie – zachęca papież – niech będzie właściwie ukierunkowane.

2. „Moje poszukiwanie prawdy było moją jedyną modlitwą” – Prawda

Kiedy nasza przewodniczka w tej refleksji, Edyta Stein, przebywała przejazdem u swojej przyjaciółki w Bergzabem w Palatynacie, przed zaśnięciem przeglądała jej biblioteczkę. Tak wspomina tamten dzień: „Sięgnęłam po jakąś książkę na chybił trafił. Nosiła tytuł: »Życie św. Teresy z Avila napisane przez nią samą«. Zaczęłam czytać. Urzekła mnie! Czytałam jednym tchem do końca. Gdy ją

zamknęłam, powiedziałam sobie: to jest Prawda”. Niedługo później kupiła sobie katechizm i po lekturze poprosiła o chrzest. Poprzez lekturę sam Bóg przemówił do serca Edyty. *Nota bene* przemówił słowami świętej, która dogłębnie przejęła się słowami Chrystusa z dzisiejszej ewangelii: Jeśli się nie odmienicie i nie staniecie jak dzieci, nie wejdziecie do królestwa niebieskiego.

Dla nas prawda przybiera twarz osoby. Przybiera twarz Chrystusa, który tłumaczył: „Ja jestem Drogą, Prawdą i Życiem” (J 14,6). Niezwykle ciekawa może okazać się próba zrozumienia sensu, w jakim Jezus używał słowa „prawda”. Stary Testament nie zna jednego terminu na określenie prawdy; w języku hebrajskim zazwyczaj używa się słowa, które znaczy tyle co „trwały”, „stały”, „wierny”, „rzetelny”. Prawda jest zakotwiczona w konkrety, w tym, co stałe, wierne, godne zaufania. Nieco inaczej rzecz ma się na kartach Nowego Przymierza, zapisanych greką zwaną koine. Grecki termin „prawda” ma przede wszystkim konotacje intelektualne. Prawda jest poznawaniem i wiedzą. A ponieważ Nowy Testament zakotwicza się w Starym, Jezus używa słowa „prawda” w obydwu znaczeniach: jest to wiedza budowana w zaufaniu. Opiera się na relacji, osobowej relacji przenikniętej wiernością i zaufaniem. W tym sensie sam Chrystus jest Prawdą. Kto zdobywając wiedzę, nawiązuje z Nim osobową relację, poznaje prawdę. A jak sam mówił: „Poznacie prawdę i prawda was wyzwoli” (J 8,32). Edyta Stein w swych pamiętnikach napisała: „Bóg jest Prawdą. Kto szuka prawdy, szuka Boga, choćby o tym nie wiedział”.

3. „Moje poszukiwanie prawdy było moją jedyną modlitwą” – Modlitwa

Niektórzy z Ojców Kościoła, wyjaśniając naukę Ewangelii, sięgali – jak Chrystus – po obrazy z życia. Używali przypowieści. Mówiąc o poszukiwaniu mądrości, zwłaszcza tej, która płynie ze Słowa Bożego, zachęcali: Jeśli ktoś chce ugasić pragnienie czystą wodą płynącą w strumieniu, musi przed nim uklęknąć. Kto chce zaczerpnąć życiodajnej mądrości, musi uklęknąć przed jej źródłem – przed samym Bogiem. Rozpoczynając kolejny rok akademicki, pragniemy czerpać mądrość u jej źródeł. Właśnie dlatego – modlitwa. Modlitwa zmienia sposób widzenia świata, Boga, ludzi, zmienia sposób widzenia samego siebie. Niekiedy codzienność sprawia, że nasze spojrzenie na świat staje się nieostre. Rzeczy błahe urastają do olbrzymich rozmiarów, sprawy istotne zaś uciekają z pola widzenia. Modlitwa przywraca

właściwe rozmiary rzeczom. Pozwala nabrać pewnego dystansu do spraw, w które na co dzień jesteśmy włączeni. Pozwala spojrzeć na siebie z pewnego oddalenia. Miłosz pisał: „Miłość to spojrzeć na siebie tak, jak się patrzy na obce nam rzeczy; bo jesteś tylko jedną z rzeczy wielu”. Modlitwa to spojrzenie na świat oczyma Boga: „Nie tak widzi człowiek, jak widzi Bóg. Człowiek patrzy na to, co widoczne dla oczu, Bóg natomiast patrzy w serce”. Modlitwa jako dialog z Bogiem wypływa oczywiście z wiary. I niech będzie to – jak uczy apostoł – wiara działająca przez miłość. A więc wiara zamieniana w czyn. Dziś rozpoczynamy rok akademicki: niektórzy po raz pierwszy, niektórzy kolejny raz. Są też tacy, którzy za kilka miesięcy, w czerwcu, opuszczą na zawsze mury swej *alma mater*. Profesor Albert Schweitzer, przemawiając do absolwentów jednego z niemieckich uniwersytetów, zauważył: „Nie

wiem, jak będzie wyglądało wasze życie, ale wiem jedno: tylko ci spośród was odnajdą prawdziwe szczęście, którzy będą szukać i odnajdą drogę służby braciom”. A więc drogę wiary, która działa przez miłość; wiary, z której wypływa modlitwa. O ateistycznym okresie swego życia Edyta Stein wyznała: „Moje poszukiwanie prawdy było moją jedyną modlitwą”. Przystąpmy do naszych akademickich poszukiwań. Przystąpmy, by dokonywać ich w świetle Prawdy, którą jest sam Chrystus. Przystąpmy do nich w klimacie dialogu z Bogiem – Dawcą Mądrości. Niech nasze poszukiwanie i pogłębianie Prawdy stanie się naszą modlitwą. A w tej drodze niech nas prowadzą aniołowie, których dziś z rozzerwieniem wspominamy. Taka przecież jest ich rola: „Oto Ja posyłam anioła mego przed tobą, aby cię strzegł w czasie twojej drogi i doprowadził cię do miejsca, które ci wyznaczyłem”.

UNIwersytet Wrocławski w roku akademickim 2009/2010

Przemówienie inauguracyjne JM Rektora prof. Marka Bojarskiego

Ekscelencje, Magnificencje, Wysoki Senacie, Szanowni Goście, Drodzy Koledzy i Studenci!

W ubiegłym roku wystąpienie inauguracyjne rozpocząłem nawiązaniem do tradycji i korzeni naszego Uniwersytetu. Odniosłem się przede wszystkim do naszej historii związanej z Uniwersytetem Jana Kazimierza we Lwowie. Wielu pracowników naukowych Uniwersytetu Jana Kazimierza przybyło po wojnie do Wrocławia i podjęło trud odbudowy zniszczonego gmachu Uniwersytetu Wrocławskiego i zorganizowania życia naukowego.

Niestety, nie wszystkim profesorom udało się wyjechać ze Lwowa. W lipcu 194 r. 25 profesorów zostało rozstrzelanych na Wzgórzach Wuleckich we Lwowie, a ich prochy zostały rozsypane po okolicznych polach.

Po latach przyszedł wreszcie czas, kiedy możemy oddać Im należną cześć, stawiając na miejscu tej okropnej zbrodni pomnik. Konkurs na pomnik został rozstrzygnięty, a pozostaje tylko zebranie odpowiednich środków finansowych na jego budowę. Myślę, że wesprzemy tę godną inicjatywę tak, by w przyszłym roku można było pochylić się nad ziemią skropioną krwią profesorów Uniwersytetu Jana Kazimierza, Politechniki Lwowskiej, Akademii Medycyny Weterynaryjnej, Wyższego Seminarium Duchownego i Akademii Handlu Zagranicznego oraz powiedzieć Im, że Uniwersytet Wrocławski godnie rozwija zaszczepioną w nas docieklivość naukową i dbałość o rozwój naszej młodzieży.

Badania naukowe

Na szczególne podkreślenie zasługuje aktywność pracowników naszej uczelni w poszukiwaniu środków na badania naukowe. Nasi pracownicy złożyli blisko 350 aplikacji o granty ministerialne, w tym 162 projekty w konkursie styczniowym i 184 w konkursie lipcowym. Tak znaczny wzrost liczby składanych wniosków na tego rodzaju dofinansowanie miał swoje przełożenie na liczbę otrzymanych i realizowanych projektów na uczelni. Otrzymaliśmy ponad 100 nowych projektów i łącznie w okresie ostatniego roku akademickiego realizowaliśmy ponad 300 grantów.

Studenci i doktoranci

Minister nauki i szkolnictwa wyższego, prof. Barbara Kudrycka, przyznała stypendia 85 najwybitniejszym młodym naukowcom. W tegorocznej edycji o stypendia ubiegało się blisko 300 naukowców, z czego z naszej uczelni wpłynęły 33 wnioski młodych badaczy, którzy nie ukończyli 35 lat, ale już odnoszą sukcesy naukowe, które doceniane są w Polsce i za granicą. Najwięcej laureatów, bo aż 11, miał Uniwersytet Warszawski, a nasza uczelnia równie wysoki wynik – 10 stypendiów, co stawia nas w czołówce tego rankingu.

Fundacja na rzecz Nauki Polskiej po raz 18. przyznała roczne stypendia najbardziej obiecującym polskim młodym uczonym. Wśród stu pięćdziesięciu dziewięciu laureatów uhonorowano siedmiu badaczy z Uniwersytetu Wrocławskiego.

Trzeba wspomnieć o tym, że niekorzystna sytuacja demograficzna w Polsce wciąż nie wpływa w znaczącym zakresie na proces rekrutacji. W roku akademickim 2009/2010 na studia stacjonarne i niestacjonarne jednolite magisterskie I i II stopnia aplikowało 33 334 kandydatów. Przyjęto 13 256 osób, w tym na studia I stopnia i jednolite magisterskie 8240 nowych studentów, a na studia II stopnia 5016 osób. Powiększyła się oferta dydaktyczna UW r o nowy kierunek na Wydziale Nauk Społecznych – bezpieczeństwo narodowe. Także Wydział Filologiczny zaproponował nową specjalność – filologia indyjska i kultura Indii. W ubiegłorocznej rekrutacji największym zainteresowaniem wśród kandydatów cieszyły się: prawo, psychologia, dziennikarstwo i stosunki międzynarodowe.

Coraz więcej kandydatów przyjeżdża na studia z krajów Unii Europejskiej i spoza niej. W roku akademickim 2009/2010 podjęło studia 120 cudzoziemców. Prócz tego, w ramach programu MOST, czyli programu mobilności studentów, żacy mogą realizować studia semestralne lub roczne według indywidualnej organizacji. Nasz Uniwersytet – po Uniwersytecie Jagiellońskim i Warszawskim – gości najwięcej studentów w ramach tego programu.

Podobnie jak w ubiegłych latach, ponad 8 tys. absolwentów opuściło naszą Alma Mater. Cześć z nich chciała kontynuować karierę akademicką. W minionym roku akademickim Uniwersytet Wrocławski oferował studia doktoranckie na 22 kierunkach.

Na 5 kierunkach kształcili się doktoranci w formie niestacjonarnej. W wyniku rekrutacji na rok akademicki 2009/2010 przyjęto na I rok studiów doktoranckich 365 osób, w tym 198 najlepszych otrzymało stypendia. Najbardziej obleganymi kierunkami studiów doktoranckich były Studia Doktoranckie Wydziału Filologicznego, Nauk o Polityce, Filozofii i Socjologii oraz Nauk Prawnych. Uczelnia, dostosowując się do wymagań rynku pracy, oferuje ponad 100 kierunków studiów podyplomowych. Oferta ta jest systematycznie poszerzana. W minionym roku akademickim powołano aż 13 nowych kierunków studiów podyplomowych, w tym Międzywydziałowe Studia Podyplomowe Archeologii.

Szczególnie zależy nam na stałym rozszerzaniu pomocy socjalnej naszym studentom. Uniwersytet Wrocławski dysponuje 6 domami studenckimi, gdzie zamieszkuje ok. 2, 5 tys. osób. Jak co roku przeprowadzone zostały remonty w akademikach, co przyczyniło się do odczuwalnego przez mieszkańców podwyższenia standardu życia w akademikach.

Stypendia wypłacono 7041 studentom, z tej liczby wypłata socjalne pobrało 3024 osoby, a za wyniki w nauce nagrodziliśmy 3887 studentów. Stypendia sportowe pobiera 110 studentów, a stypendia specjalne dla osób niepełnosprawnych – 431 osób, stypendia mieszkaniowe uzyskało 961 osób, a na wyżywienie – 2969 osób. Z zapomóg losowych skorzystało 686 studentów. Wypłacono również 80 osobom stypendia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Średnia miesięczna kwota stypendium socjalnego dla jednego studenta wynosiła 411 zł, stypendium specjalnego – 355 zł, stypendium mieszkaniowego – 315 zł, stypendium na wyżywienie – 212 zł, a kwota stypendium za wyniki w nauce – 403 zł, stypendium za wyniki w sporcie – 450 zł, stypendium zaś MNIŚW 1,3 tys. zł. Ponadto zostały przyznane 24 studentom olimpijczykom nagrody po 1,5 tys. zł. W zorganizowanym wraz z Urzędem Miejskim corocznym konkursie internetowym „studij za frajer” nagrodzono 3 studentów nagrodami po 3 tys. zł. Korzystając z prawa współdecydowania o uczelni, przedstawiciele Samorządu Studentów uczestniczyli w posiedzeniach Senatu uczelni, w pracach komisji stypendialnych oraz przy podziale funduszu przeznaczanego na działalność kulturalną, naukową i sportowo-rekreacyjną studentów. Nasi studenci są aktywni sportowo. Prężnie działa Klub Uczelniany Akademickiego Związku Sportowego. Dużą popularnością cieszyły się imprezy rekreacyjno-sportowe oraz działania w sekcjach sportowych reprezentujących naszą uczelnię w rozgrywkach międzywydziałowych, między-

uczelnianych, ogólnopolskich i międzynarodowych.

W XXVI Mistrzostwach Polski Szkół Wyższych Klub Uczelniany AZS zajął 14 miejsce w punktacji na Najbardziej Usportowioną Uczelnię na 220 sklasyfikowanych uczelni. Wśród 18 uniwersytetów Klub Uczelniany AZS znalazł się na 7 pozycji. Najlepsze wyniki osiągnęły sekcje: tenisa ziemnego, stołowego, pływania i koszykówki. W Dolnośląskiej Lidze Międzyuczelnianej w punktacji generalnej Klub AZS zajął III miejsce.

W roku akademickim 2009/2010 na Uniwersytecie Wrocławskim były zarejestrowane 152 koła naukowe. Ich członkowie okazali duże zainteresowanie samodzielnymi pracami badawczymi, często uczestniczyli w różnych formach życia naukowego instytutów i katedr, m.in. w badaniach naukowych, seminariach, zjazdach, konferencjach. Oprócz tradycyjnych form pracy, którymi były obozy naukowe, niektóre koła zwiększały swoją aktywność przez uczestnictwo i organizację studenckich konferencji naukowych o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym, realizację indywidualnych i zbiorowych programów badawczych, publikowanie wyników badań.

Współpraca międzynarodowa

Biurowo Współpracy Międzynarodowej nadal koordynuje współpracę Uniwersytetu Wrocławskiego z uczelniami i instytucjami edukacji wyższej w Europie i poza nią. Programem, który Biuro realizuje z sukcesem już od 12 lat, jest Lifelong Learning Program-Erasmus. Program ten pozwala na wymianę studentów, doktorantów i nauczycieli akademickich w ramach 654 umów podpisanych z 353 uczelniami europejskimi.

Od roku akademickiego 2007/2008, decyzją Komisji Europejskiej, wymianą tą objęci zostali również pracownicy administracyjni. W roku akademickim 2009/2010 w ramach tego programu wyjechało 704 studentów i 45 doktorantów oraz 205 wykładowców i 160 pracowników administracji oraz pracowników Biblioteki Uniwersyteckiej, a przyjechało na naszą uczelnię 458 studentów, 42 nauczycieli akademickich i 28 pracowników administracji.

Biurowo wspomaga koordynowanie dwóch Master Program realizowanych w ramach Programu Erasmus Mundus. Program ten zakłada prowadzenie Master Studies w języku angielskim we współpracy z kilkoma innymi uczelniami europejskimi. Obecnie na naszej uczelni realizowane są dwa takie kursy: jeden pod nazwą Global Studies na Wydziale Nauk Społecznych, drugi Monabi-phot na Wydziale Chemii. W roku akademickim 2009/2010 w ramach tych programów przebywało na naszej uczelni 37 studentów z krajów spoza Unii Europejskiej.

Biurowo od lat prowadzi regularną współpracę z uczelniami zagranicznymi w ramach dwustronnych umów ogólnouniwersyteckich. Uniwersytet ma podpisanych 59 takich umów, jednak najbardziej aktywna i efektywna współpraca dotyczy umów z 25 uczelniami. Współpraca ta obejmuje wymianę pracowników naukowych, doktorantów i studentów, a także prowadzenie wspólnych badań naukowych i organizowanie wspólnych konferencji i sympozjów. Ważną część działalności Biura stanowi obsługa formalna i finansowa wyjazdów pracowników naukowych, doktorantów i studentów na konferencje, staże, prowadzenie badań naukowych. W roku akademickim 2009/2010 łączna liczba wyjazdów przygotowanych i rozliczonych przez Biuro wynosiła 1717. Całość tych aktywności daje nadzieję na dalszy rozwój naszej sieci kontaktów międzynarodowych.

Programy UE i inne fundusze zagraniczne

W minionym roku Biuro Projektów Zagranicznych kontynuowało wykonywanie zadań związanych z popularyzacją programów UE oraz innych funduszy zagranicznych, pozyskiwaniem nowych środków finansowych oraz nadzorem nad realizacją projektów. Biurowo pełni funkcję Lokalnego Punktu Kontaktowego ds. 7. Programu Ramowego. W poprzednim roku akademickim złożono łącznie 47 wniosków projektowych, w tym 3 wnioski z inicjatywą BPZ w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na kompleksowy rozwój uczelni, z czego 2 otrzymały dofinansowanie na łączną kwotę ok. 27 mln zł m.in. na nowe specjalności, studia podyplomowe, stypendia, staże.

Ponadto Biuro nadzorowało realizację 47 projektów finansowanych ze źródeł zagranicznych (17 z PO Kapitał Ludzki, 7 z PO Innowacyjna Gospodarka, 5 z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego, 1 z PO Infrastruktura i Środowisko, 3 z 6. Programu Ramowego, 5 z 7. PR oraz 9 innych).

Finanse uczelni

W zakresie spraw finansowych Uniwersytet Wrocławski prowadził tę działalność na decentralizacji posiadanych środków finansowych na poszczególne uczelniane jednostki rozliczeniowe. Środki finansowe na działalność dydaktyczną i badawczą, będące w dyspozycji uczelni, pochodziły z następujących źródeł:

- 53,7 proc. z dotacji MNiSW na działalność dydaktyczną (210,1 mln zł)
- 14,5 proc. z dotacji na działalność badawczą (56,6 mln zł)
- 18,7 proc. z opłat za zajęcia dydaktyczne (73,2 mln zł)
- 6,2 proc. z innych dotacji celowych i przychodów pozabudżetowych (24,3 mln zł)
- 5,2 proc. z pozostałych przychodów operacyjnych (20,2 mln zł)
- 1,7 proc. z przychodów finansowych (6,6 mln zł).

Przychody uczelni ze wszystkich źródeł finansowania wyniosły 391 mln zł. Koszty w 2009 r. ukształtowały się na poziomie 357,6 mln zł.

Struktura rodzajowa kosztów jest następująca:

- 70,6 proc. stanowiły wydatki związane z wynagrodzeniami i świadczeniami na rzecz pracowników (252,3 mln zł)
- 10,2 proc. koszty usług obcych wraz z remontami (36,5 mln zł)
- 6,3 proc. koszty zużycia materiałów i energii (22,5 mln zł)
- 3,2 proc. amortyzacja (11,6 mln zł)
- 9,2 proc. pozostałe koszty rodzajowe i zmiana stanu produktów (32,9 mln zł)
- 0,2 proc. pozostałe koszty operacyjne (0,8 mln)
- 0,3 proc. koszty finansowe (1,0 mln zł).

W sprawozdaniu finansowym za 2009 r. wykazano zysk netto w wysokości 33,4 mln zł. Na wynik finansowy wpływ miały m.in. środki zasądzone i otrzymane od byłego wykonawcy inwestycyjnego związanego z budową nowej biblioteki uniwersyteckiej – roszczenie uczelni wraz z odsetkami wyniosło 11,3 mln zł, umorzone decyzją Ministra Pracy i Polityki Społecznej należne wpłaty na PFRON za 1999 r. wraz z odsetkami w kwocie 1,6 mln zł, a także otrzymane nieodpłatnie od Zarządu Województwa Dolnośląskiego oraz Gminy Wrocław akcje Wrocławskiego Centrum Badań EIT+ (ponad 1,6 mln zł).

Nie zanotowano opóźnień w przekazywaniu przez MNiSW środków finansowych na działalność dydaktyczną, badawczą, inwestycyjną oraz na pomoc materialną dla studentów.

W 2009 r. Uniwersytet Wrocławski otrzymał dotacje na środki trwałe w budowie w łącznej kwocie 23 662 000 zł z MNiSW z przeznaczeniem na budowę Biblioteki Głównej (18 662 000 zł) oraz modernizację siedziby Instytutu Filologii Romańskiej (5 mln zł).

Na fundusz pomocy materialnej dla studentów i doktorantów MNiSW przekazało środki w wysokości 31 475 000 zł.

Inwestycje i remonty

W upływającym roku akademickim realizowano przez Zespół ds. Realizacji Inwestycji liczne zadania budowlane i remontowe. Naszą główną inwestycją jest budowa Biblioteki Głównej Uniwersytetu Wrocławskiego. W 2009 r. został zrealizowany harmonogram rzeczowo-finansowy na sumę 20 889 000 zł. Zakończono remont i odebrano budynek Instytutu Filologii Romańskiej przy pl. Bp. Nankiera 4. Naszą nową inwestycją jest budowa kompleksu edukacyjno-badawczego biotechnologii – otrzymano już pozwolenie na budowę. Uzyskaliśmy dofinansowanie inwestycji ze środków UE na sumę 39 530 000 zł. Inwestycję będzie realizowała firma Warbud, a przetarg na Inżyniera Kontraktu został rozstrzygnięty na korzyść firmy Miastoprojekt. Kontynuowaliśmy też remont i przebudowę budynku głównego i laboratorium Wydziału Chemii polegającego na instalacji dźwiękowego systemu ostrzegawczego. W tym roku akademickim przewidujemy przeznaczyć zgodnie z planem sumę 31,504 mln zł + 10 mln przerobu z prolongowaną płatnością na lata następne na dalszą realizację inwestycji budowy Biblioteki Głównej Uniwersytetu.

Władze samorządowe województwa z aprobatą i życzliwością przyglądają się naszym planom inwestycyjnym, a Marszałek Województwa Dolnośląskiego obiecał już finansowe wsparcie dla realizacji remontu i przebudowy Instytutu Historycznego.

Dokładamy wszelkich możliwych starań, aby nasze budynki spełniały wszystkie istotne dla życia uczelni funkcje i prezentowały się w sposób godny wyższej uczelni. Prowadzono więc wiele prac remontowych na wielu wydziałach uczelni o dużym zakresie rzeczowo-finansowym.

Na Wydziale Filologicznym w budynku na pl. Bp. Nankiera 15 zakończono remont elewacji wirydarza i rozpoczęto zagospodarowanie na cele turystyczne terenu dziedzińca wewnętrznego; remonty współfinansowane były ze środków UE. Wykonano również instalację telewizji dozorowej i systemu sygnalizacji włamywania. Także na tym

wydziale w budynku przy ul. Pocztowej 9 wybudowano dźwig osobowy. Łączny koszt tych inwestycji to 1 318 919,06 zł.

Na Wydziale Nauk Biologicznych w budynku przy ul. Sienkiewicza 21 trwa remont skrzydła północnego i Akwarium wraz z remontem systemu sygnalizacji pożaru i odrymiania. W Karpaczu trwa remont i przebudowa obiektu Storczyk. Remont ten jest dotowany przez ministerstwo w kwocie 1 315 354 zł. Łączny koszt obu inwestycji to 4 089 310,08 zł.

Na Wydziale Matematyki i Informatyki trwa obecnie II etap przebudowy i termoizolacji elewacji budynku Instytutu Matematycznego przy pl. Grunwaldzkim 2-4. Łączna kwota remontu to 984 488 zł.

Na Wydziale Nauk Społecznych przy ul. Koszarowej 3 zakończono prace związane z wykonaniem I etapu remontu ogrodzenia na kwotę 410 527 zł.

Na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii przy ul. Więziennej 8-12 przebudowano i wyremontowano laboratoria komputerowe, a obecnie trwa remont i przebudowa czytelnik oraz rozbudowa parteru pod łącznikiem. Ogólny koszt inwestycji to 451 415 zł. Remontujemy również obiekty sportowe przy ul. Przemyskiego 10 na łączną kwotę 378 110,49 zł.

Zadbaliśmy też o piękno naszego budynku głównego, gdzie pomalowano korytarze, parter, klatkę schodową nr 1, przeprowadzono remont konserwatorski trzech drewnianych balustrad, wyremontowano i przebudowano pomieszczenie dawnego Skarbcza. Obecnie trwa wykonanie instalacji telewizji dozorowej i systemu sygnalizacji pożaru, a inwestycja ta jest współfinansowana ze środków UE. Rozpoczęto też przebudowę holu wejściowego przy wejściu cesarskim. Łączny koszt inwestycji to 837 918 zł.

Ogółem wymienione przeze mnie inwestycje kosztowały uczelnię ponad 9 mln zł. Ponadto w roku akademickim 2009/2010 wykonano remonty w domach studenckich na kwotę 5,5 mln zł.

Centrum Studiów Niemieckich i Europejskich im. Willy'ego Brandta

W roku akademickim 2009/2010 Centrum im. Willy'ego Brandta bardzo aktywnie uczestniczyło w organizacji międzynarodowych konferencji, wykładów oraz promocji książek. Zakończono proces tworzenia nowego kierunku studiów. Wyniki badań Centrum zaprezentowano w osobnych publikacjach. Wiedzę o Niemczech i problematyce niemieckiej popularyzowano na portalu internetowym. W maju 2010 r. Centrum zorganizowało we Wrocławiu I Kongres Niemcoznawców Polskich. Wzięło w nim udział ponad 250 naukowców i doktorantów z całej Polski. O obradach kongresu pisano

w prasie polskiej i niemieckiej. Odbyły się liczne dyskusje, zaprezentowano ponad 150 referatów. Novum była obecność przedstawicieli różnych instytucji wspierających naukę oraz mediów. Uczestnicy obrad uznali, że formuła kongresów im odpowiada i postanowili spotkać się ponownie za dwa lata w Poznaniu. We współpracy z Wydziałem Nauk Społecznych uruchomiono nowy kierunek studiów I stopnia – dyplomacja europejska (w przyszłości mają powstać studia magisterskie). Planowano przyjęcie na studia dzienne, za które odpowiada Centrum, 50 studentów. Zgłosiły się 374 osoby, co daje ponad 7 osób na 1 miejsce, ostatecznie przyjęto 52 osoby. W Centrum przygotowano już szczegółowy program zajęć, który będzie przekazywany studentom po rozpoczęciu roku akademickiego. Nadal trwają prace nad stroną internetową dla tego kierunku. W styczniu i czerwcu odbyły się tradycyjne workshopy dla doktorantów Centrum. W trakcie tych workshopów doktoranci przedstawili swoje projekty przyszłych dysertacji (doktoranci I roku) albo postępy prac nad swoimi dysertacjami (starsze roczniki). Pod koniec lipca dokonano naboru na 1 rok seminarium doktorskiego. Po raz pierwszy rozpisano konkurs zgodnie z głównymi tematami wiodącymi Centrum. Określiło to profil osób mogących się starać o przyjęcie, w konsekwencji zmniejszyło liczbę kandydatów, którzy ostatecznie zgłosili się na rozmowy kwalifikacyjne. W ich wyniku przyjęto 7 nowych doktorantów, których planowane prace doktorskie w pełni wpisują się w profil naukowy Centrum. Na przełomie lipca i sierpnia we współpracy z Fundacją „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego Centrum zorganizowało szkołę letnią: „Geschichte Anders lernen – Internationale Sommerakademie in der Begegnungstatte Kreisau”. Biorą w niej udział studenci z Polski, Niemiec, Bułgarii, Ukrainy, Rosji oraz Mongolii.

Ośrodek Współpracy Polsko-Czesko-Słowackiej

Dla Ośrodka Współpracy Polsko-Czesko-Słowackiej był to praktycznie pierwszy rok działalności. Ukończono tworzenie podstaw koncepcyjno-programowych i materialno-organizacyjnych, skupiono kilkudziesięciu współpracowników, w tym wolontariuszy, uzyskano znaczne zewnętrzne środki finansowe. Statutowe zadanie inspirowania, prowadzenia i koordynowania prac badawczych, wydawniczych, dokumentacyjnych i innych w zakresie interdyscyplinarnej problematyki czeskiej, słowackiej oraz stosunków polsko-czesko-słowackich ze szczególnym uwzględnieniem aspektów

śląskoznawczych realizowano w szczególności poprzez prowadzenie stałego sekretariatu polsko-czeskiej Konferencji Rektorów Uniwersytetów Śląskich z jej Komitetem Doradczym, pod przewodnictwem prof. Zdzisława Latajki, oraz afiliowanego przy niej Międzynarodowego Centrum Studiów Śląskich. Uczestniczono m.in. w opracowaniu, z udziałem samorządów pogranicza polsko-czeskiego czterech międzynarodowych projektów, m.in. „Uniwersytety Śląska – współpraca transgraniczna, edukacja, partnerstwo”, „Atlas pogranicza polsko-czeskiego”, „Encyklopedia Śląska”. Dla dostępu do znaczących środków na współpracę transgraniczną niezbędny jest powrót naszej uczelni do instytucjonalnej obecności w „obszarze wsparcia” programów UE – w tym celu został powołany, współdziałający z Ośrodkiem, pełnomocnik rektora ds. współpracy z samorządami Ziemi Kłodzkiej, prof. Andrzej Witkowski.

Rozwinięto poza tym intensywną współpracę z zagranicą, tj. z Czechami (Praga, Hradec Kralove, Opava) oraz Słowacją – zwłaszcza w zakresie nawiązania systematycznych kontaktów z uniwersytetem w Ružomberku oraz Konsulatem Honorowym we Wrocławiu w ramach projektu współpracy woj. dolnośląskiego z Krajem Žylińskim. Zainicjowano i koordynowano udział uniwersytetu w organizacji pierwszych „Dni Słowacji we Wrocławiu” oraz wzięto udział w organizacji programu stypendialnego wspólnie z Konsulatem Honorowym i uniwersytetem w Ružomberku.

Fundusz Socjalny

Fundusz Socjalny w 2009 r. dla pracowników, emerytów i rencistów uczelni ogółem wynosił 13 459 218 zł, a w 2010 r. – 14 456 281 zł. Ze świadczeń wypoczynkowych w tym okresie skorzystało 2424 pracowników oraz 1732 dzieci pracowników oraz 1231 emerytów, rencistów i 65 ich dzieci. Wydano łącznie na ten cel 7 510 400 zł. Udzielono 322 pożyczek na cele mieszkaniowe. Wydano na ten cel 3 798 500 zł. Z zapomóg skorzystało 526 pracowników i 783 emerytów i rencistów na łączną kwotę 1 060 325 zł. Samodzielna Sekcja Socjalna zapewniała pracownikom oferty wczasowe i kolonijne z różnych biur turystycznych, służąc pomocą w wyborze wypoczynku.

Informatyzacja uczelni

W roku akademickim 2009/2010 Samodzielna Sekcja Wsparcia Informatycznego, przydziale informatyków wydziałowych, pilotażowo wdrożyła w Uniwersyteckim Systemie Obsługi Studentów (USOS) moduł obsługi studentów w dziekanacie Wydziału Prawa, Administracji

i Ekonomii dla kierunku administracja, w stacjonarnym trybie studiowania oraz przeszkoliła pracowników dziekanatu w obsłudze systemu. Powstało również laboratorium szkoleniowe sekcji na tym wydziale. W tym roku akademickim system zostanie rozszerzony na kolejne kierunki i tryby na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii. W lipcu 2010 r. wdrożono najnowszą wersję programu USOS na Wydziale Matematyki i Informatyki oraz na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii. Ważnym krokiem w rozwoju systemu było wypracowanie przez sekcję na potrzeby wdrożenia USOS-a wspólnego systemu kodowania dla struktury organizacyjnej uczelni, kierunków studiów, obiektów budowlanych i wielu innych elementów przy współpracy Działu Organizacyjnego oraz Centrum Usług Informatycznych (CUI). Obecnie trwają prace przygotowawcze do wdrożenia systemu stypendialnego i uniwersyteckiego modułu płatności.

W zakresie informatycznym usprawniono obsługę systemu HMS (finansowo-księgowy). Zakończono wdrożenia nowych modułów HMS. Zmigrowano i scalono wszystkie lokalne bazy danych. Prowadzono prace programistyczne dostosowujące system Płace. Zorganizowano Komitet Sterujący dla zakupu i wdrożenia systemu Kadry-Płace. Uczestniczono w wdrożeniu Systemu Obsługi Studentów USOS. Utrzymano ciągłość pracy dziekanatów oraz dokonano usprawnienia działania Systemu Dziekan. Usprawniono również, wspólnie z Działem Nauczania, program przydzielania numerów albumów. Wprowadzono system zapisów internetowych IRK-a oraz System Legitymacji Studenckiej ELS. Sporządzano specyfikacje przetargowe. Prowadzono bieżący nadzór i reagowano na potrzeby użytkowników. Opracowano dokumentację dla projektu unijnego dotyczącego informatyzacji procesu badań naukowych. Trwa wdrażanie systemu bezpieczeństwa informatycznego. Koordynowano projekt Eduroam (dot. technik kształcenia) na rzecz uczelni. Opracowano projekt rozwoju sieci komputerowej uniwersytetu oraz program szkoleń dla stałego podnoszenia kwalifikacji informatycznych, a także opracowano budżet rozwojowy CUI.

Kierunki rozwoju uczelni

Kondycja Uniwersytetu Wrocławskiego jest dobra. Nie może to jednak zwalniać nas od obowiązku szukania dróg dalszego jego rozwoju. W obliczu zbliżającego się niżu demograficznego, a także rosnącej konkurencji na rynku edukacyjnym i naukowym, Uniwersytet Wrocławski musi w najbliższych latach podjąć działania, aby sprostać

wyzwaniom XXI wieku. Nasz uniwersytet musi być postrzegany jako nowoczesna uczelnia europejska, kształcąca na wysokim poziomie oraz prowadząca badania naukowe zauważane w kraju i na świecie. Działania w tym kierunku były podejmowane w latach ubiegłych, a także będą kontynuowane w nadchodzącym roku akademickim 2010/2011. I tak np.:

- podjęte zostaną prace nad opracowaniem systemu motywacyjnego dla uczonych uczestniczących w realizacji projektów badawczych europejskich lub prestiżowych projektów krajowych;
- z rezerwy finansowej rektora zostaną wyodrębnione środki na sfinansowanie w skali roku wizyt dwóch do trzech uczonych, np. na 6 miesięcy, z wiodących w świecie uczelni. To działanie powinno stymulować podejmowanie nowych badań naukowych w dyscyplinach, które nie są jeszcze rozwijane na uniwersytecie;
- wspierane będą wszelkie działania zmierzające do powoływania nowych kierunków studiów, makrokierunków oraz

studiów interdyscyplinarnych. Ich tworzenie musi być skorelowane z wymaganiami rynku pracy i kadrowymi potrzebami przede wszystkim regionu oraz kraju. Te działania będą wspomagane przez utworzenie w rezerwie rektora odpowiedniej puli finansowej;

- priorytetem będzie tworzenie wspólnych studiów na poziomie magisterskim uzupełniającym wraz z partnerskimi uczelniami Unii Europejskiej, wykorzystując do tego celu odpowiednie programy Unii Europejskiej;
- podjęte zostaną prace nad stworzeniem odpowiedniego systemu awansu zawodowego dla pracowników niebędących nauczycielami akademickimi;
- w celu intensyfikacji współpracy z otoczeniem rozważam powołanie Rady Społecznej Uniwersytetu Wrocławskiego jako ciała doradczego rektora. W jej skład wchodziłby np. rektorzy ubiegłych kadencji, a także przedstawiciele samorządu lokalnego i sfer gospodarczych Dolnego Śląska.

Lwów 1941 – *in memoriam* – zbiórka publiczna

Skarbona gromadząca datki społeczności akademickiej Uniwersytetu Wrocławskiego na budowę we Lwowie pomnika Pomordowanych Profesorów Lwowskich została ustawiona w Oratorium Marianum, w gmachu głównym uczelni.

Pomnik ma upamiętnić ofiary XX-wiecznej zbrodni dokonanej przez niemieckich nazistów w 1941 roku, przez wzniesienie pomnika we Lwowie – na miejscu mordu profesorów.

Aby powstał pomnik godny pamięci profesorów, konieczne jest wsparcie społeczeństwa polskiego. Koszt całego projektu wraz z zagospodarowaniem terenu parku wynosi blisko 1,5 mln złotych. Miasto Wrocław przeznaczyło na ten cel 900 tys. zł. Pozostała brakująca kwota, około 500 tys. złotych, musi zostać zebrana społecznie. Organizatorem zbiórki jest Kolegium Europy Wschodniej.

Szczegółowe informacje na stronie www.monument.info.pl

POLSKA DROGA DO UNII EUROPEJSKIEJ. PREZYDENCJA POLSKI W 2011 R.

Wykład inauguracyjny prof. Władysława Bartoszewskiego

Magnificencjo, Czcigodni, Przewielebni Księża Biskupi, Szanowni Państwo wszystkich godności i generacji, ze szczególnym wyodrębnieniem Korpusu Konsularnego, Kochane Studentki i Studenci, Droga Młodzieży!

Uniwersytet Wrocławski to dla mnie miejsce szczególne i takie, z którym jestem osobiście szczególnie związany. Nie tylko z powodu mojego bliskiego stosunku do samego miasta, którego mam zaszczyt być honorowym obywatelem, i któremu – za pośrednictwem Zakładu Narodowego im. Ossolińskich – powierzyłem w pełnym zaufaniu pieczę nad materialnym dorobkiem mego życia publicystycznego, naukowego i publicznego. Uniwersytet Wrocławski jest zatem nie tylko „moim” uniwersytetem, bo leży w „moim” Wrocławiu”, lecz także dlatego, że zechciał przed laty – jako pierwszy uniwersytet w Polsce – przyjąć mnie do swego grona poprzez uhonorowanie doktoratem honoris causa w grudniu 1996 r., to prawie 14 lat temu. Uhonorowany jestem również wielce Honorowym Obywatelstwem Dolnego Śląska. To oczywiście wielki powód do wdzięczności. Ale wdzięczność to dla mojej generacji nie puste słowo, to zobowiązanie. I dlatego z radością przyjąłem zaproszenie do podzielenia się refleksjami podczas inauguracji nowego roku akademickiego.

Powtarzam: jestem za nie wdzięczny i postaram się zadaniu sprostać.

Kiedy formułowałem temat wystąpienia, miałem oczywiście świadomość, że może się on wydać sprzeczny z oczekiwanym przedmiotem refleksji historyka i świadka epoki. Od historyka zwykło się bowiem oczekiwać przemyśleń odnoszących się do przeszłości, ja zaś – chociaż pewna perspektywa historyczna związana z ostatnimi dwudziestoma latami jest w moim wystąpieniu konieczna – mam zamiar skupić się na kwestiach szczególnie ważnych dla nas wszystkich w obecnej chwili i w najbliższym okresie, a mianowicie na wyzwaniach związanych z prezydenturą, czyli przewodnictwem naszego kraju w Radzie Unii Europejskiej od 1 lipca 2011 r. Otwarcie następnego roku akademickiego odbędzie się w trakcie funkcjonującego już przewodnictwa Polski w Unii, dlatego teraz jest już ostatnia chwila, aby mówić o oczekiwaniach.

Miniony rok przyniósł nam w Polsce wiele okazji do refleksji nad jubileuszami historycznymi i tymi bolesnymi, bo związanymi z wybuchem II wojny światowej, i tymi bliższymi, radosnymi: dwudziestolecie Okrągłego Stołu, dwudziestolecie pierwszych od dziesiątków lat półdemokratycznych wyborów parlamentarnych i wyboru na

premiera rządu Tadeusza Mazowieckiego. Miniony rok 2009 przyniósł dziesięciolecie przystąpienia Polski do NATO, a także pięcioletnie członkostwo Polski w Unii Europejskiej.

Skoro mówić mam o sytuacji naszego kraju na progu drugiej dekady XXI wieku w kontekście zbliżającej się prezydentury w UE, należy przypomnieć, że w założeniach polityki niepodległej Polski kształtowanej przez premiera Tadeusza Mazowieckiego i ministra spraw zagranicznych prof. Krzysztofa Skubiszewskiego stowarzyszenie ze Wspólnotą, a następnie uzyskanie członkostwa w Unii Europejskiej miało stanowić trwałe ukierunkowanie rozwoju ustrojowego Państwa Polskiego jako państwa zarządzającego się na demokracji, praworządności i poszanowaniu praw człowieka.

Ugruntowanie solidnej polityki w naszym regionie wymagało przede wszystkim nowego ułożenia relacji Polski z sąsiadami na Wschodzie, Południu oraz Zachodzie, przy czym podkreślam, że na wszystkich tych kierunkach następowały procesy państwotwórcze, zmieniały się sytuacje okalających nas państw, w tym – na Zachodzie – szybko postępujący proces zjednoczenia Niemiec (przypominam w tym kontekście, że już jutro, 3 października, Republika Federalna Niemiec po raz dwudziesty obchodzi swój Dzień Jedności). Ze strony demokratycznej

Polski mocno wsparto ten proces i to już w początkowym okresie Solidarności, widząc jednocześnie we współpracy polsko-niemieckiej istotny czynnik nowego porządku europejskiego i zarazem ważną okoliczność na drodze do włączenia się w europejskie procesy integracyjne.

Procesowi zjednoczenia Niemiec, przebiegającemu równolegle do początkowego etapu transformacji ustrojowej Polski, należałoby poświęcić odrębny wykład. Miał on dla nas bowiem zasadnicze znaczenie: Niemcy stały się jednym z najważniejszych partnerów na drodze Polski do struktur integracyjnych i politycznego bezpieczeństwa. Zamknięto raz na zawsze „problem granicy”. Chciałbym przypomnieć, że niebawem obchodzić będziemy dwudziestolecie Traktatu o potwierdzeniu istniejącej granicy między Polską a Niemcami, podpisanego 14 listopada 1990 r. w Warszawie przez ministrów spraw zagranicznych Krzysztofa Skubiszewskiego i Hansa-Dietricha Genschera. A skoro mówiliśmy już wielokrotnie o jubileuszach, tu również dodam, że u progu polskiej prezydencji w UE obchodzić będziemy ponadto 20. rocznicę podpisania Traktatu między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy z 17 czerwca 1991 r. Na mocy tej umowy stworzono podstawy rozwoju dobrych stosunków we wszystkich dziedzinach. Co najważniejsze jednak – wytyczono drogę członkostwa Polski w polityczno-militarnym Sojuszu Północnoatlantyckim i w Unii Europejskiej.

Od ponad 6 lat nasz kraj jest członkiem Unii. W minionych dwóch latach znacząco wzrosła aktywność i rola Polski na forum europejskim, a zbliżająca się prezydencja jest czynnikiem zmuszającym – w pozytywnym sensie tego słowa – do dalszej intensyfikacji zaangażowania w sprawy unijne. Codziennosc obaliła wiele mitów i obaw, jakie wysuwano i dyskutowano przed akcesją do Unii i w początkowej fazie naszego członkostwa.

Osobiście odniosłem się do subiektywnego wspomnienia. Miałem możliwość i zaszczyt uczestniczenia w historycznym posiedzeniu Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w czerwcu 1999 r., kiedy Ojciec Święty Jana Paweł II mówił do nas o zadaniach Państwa, obu Izb Parlamentarnych wobec niewątpliwego postępu starych i zabiegów Polski o wstąpienie do Unii. Była to faza Rządu Jerzego Buzka. Byłem senatorem z Warszawy m.in. z Bogdanem Zdrojewskim i Leonem Kiereselem z Wrocławia i Donaldem Tuskiem z Gdańska i pamiętam bardzo dobrze, jakie ogromne wrażenie zrobiło na wszystkich to wystąpienie Ojca Świętego,

które nie pozostawiało wątpliwości, że mamy swoje wartości, odrębność, godność i tradycje, ale nie możemy być nieobecni w tym, co się dzieje w Europie, bo w Europie byliśmy zawsze – od Unii Lubelskiej do Unii Europejskiej. Dzisiaj okazało się to mądre, dalekowzroczne, wręcz prorocze.

Polskie rolnictwo wbrew wszelkim lamentom radzi sobie nie tylko na rynku wewnętrznym, lecz także w dziedzinie eksportu produktów rolnych na rynki zagraniczne. Na polską wieś napłynęły natomiast środki finansowe, które pozwalają na modernizację gospodarstw, a przede wszystkim zmieniają oblicze regionów: przyczyniają się do poprawy wiejskich dróg i podstawowej infrastruktury (wodociągi, kanalizacja, infrastruktura gazowa i telekomunikacyjna – w tym zasięg dostępu do Internetu). Produkty z innych krajów unijnych nie wyparły z polskiego rynku produktów polskich, a krajowe przedsiębiorstwa rozwijają się dobrze, zyskały możliwość bliższych kontaktów i ekspansji na obszarze rynku unijnego.

Cudzoziemcy nie wykupili polskich nieruchomości i ziemi rolnej (czego tak bardzo obawiali się niektórzy), wręcz przeciwnie – to Polacy przenoszą się do przygranicznych miast niemieckich, szczególnie w Brandenburgii, osiedlają się tam i nabywają nieruchomości.

Polacy należą obecnie do największych entuzjastów członkostwa spośród 27 państw. Poparcie dla Unii Europejskiej znajduje się na bardzo wysokim poziomie (sięgającym 80 procent), a ponad 60 procent społeczeństwa przypisuje stabilność gospodarczą kraju właśnie obecności w UE.

Dobrze radzi sobie polska gospodarka – nawet w obliczu kryzysu nękającego wszystkie kraje europejskie od 2008 r. Ważną rolę odgrywają przepływy finansowe między Polską a budżetem Wspólnot. W każdym dotychczasowym roku swego członkostwa Polska była beneficjentem netto i otrzymywała z budżetu Unii środki finansowe przewyższające odprowadzaną składkę. W ramach obecnej perspektywy finansowej na lata 2007–2013 Polska może uzyskać z unijnego budżetu łącznie około 67 miliardów euro. Ważnym dla gospodarki elementem okazały się także transfery przekazywane do kraju przez polskich obywateli, którzy podjęli pracę w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej.

Nastąpiła zmiana poziomu dochodów ludności, przy czym grupą społeczną, której dochody znacząco wzrosły, są rolnicy. Ten wzrost dochodów stymuluje z kolei popyt wewnętrzny – jeden z kluczowych

czynników wzrostu gospodarczego. Nie można też pominąć znaczenia inwestycji zagranicznych w Polsce oraz wzrostu zaangażowania podmiotów gospodarki krajowej za granicą.

Pozytywnie wypada również ocena działania polskich struktur administracji państwowej na forum Unii Europejskiej. We wszystkich ważnych negocjacjach, takich jak perspektywa finansowa na lata 2007–2013, Traktat z Lizbony, pakiet energetyczno-klimatyczny czy strategia walki ze światowym kryzysem, Polska aktywnie wpływała na przebieg ustaleń i skutecznie broniła swoich interesów.

Jedną ze zgłoszonych przez Polskę (wspólnie ze Szwecją) inicjatyw był projekt tzw. Partnerstwa Wschodniego – działania mającego na celu nowy wymiar stosunków zewnętrznych Unii z państwami Europy Wschodniej i Południowego Kaukazu (Armenią, Azerbejdżanem, Białorusią, Gruzją, Mołdawią i Ukrainą). Ważne miejsce w ramach Partnerstwa Wschodniego zajmuje inicjatywa Południowego Korytarza Energetycznego, mająca na celu zapewnienie dywersyfikacji tras przepływu i źródeł surowców energetycznych dla Unii Europejskiej.

Aktywne uczestniczenie Polski w europejskich sprawach i przygotowanie do pełnienia prezydencji wymaga dużego zaangażowania i kreatywności ze strony administracji rządowej, ale niesie ze sobą także wyzwania skierowane do wszystkich obywateli, a możliwości takiego zaangażowania jest wiele i będą o nich jeszcze wspominał. Przedtem jednak uporządkuję kilka podstawowych pojęć, może nie wszystkim na równi na co dzień znanych.

Sprawowanie tzw. prezydencji polega – mówiąc ogólnie – na przejmowaniu kolejno przez każdy kraj członkowski na pół roku odpowiedzialności za porządek prac Rady Unii Europejskiej. Kraj sprawujący prezydencję odpowiada więc za przewodnictwo posiedzeniom Rady, negocjacje i podejmowanie decyzji legislacyjnych oraz wypracowywanie kompromisów. Sama Rada Unii Europejskiej jest głównym organem decyzyjnym wspólnoty. Wraz z Parlamentem Europejskim powołana została na mocy traktatów założycielskich, podpisanych w latach pięćdziesiątych, i stanowi gremium reprezentujące wszystkie kraje członkowskie. Do jej kompetencji należy przyjmowanie europejskich aktów prawnych, koordynacja polityki gospodarczej i społecznej, zawieranie umów międzynarodowych między Unią a krajami trzecimi

bądź organizacjami międzynarodowymi, przyjmowanie (wspólnie z Parlamentem Europejskim) budżetu i – obecnie w mniejszym zakresie – wyznaczanie kierunków wspólnej polityki zagranicznej.

Na państwie pełniącym prezydencję spoczywają – mówiąc w uproszczeniu – takie obowiązki, jak merytoryczna i logistyczna koordynacja posiedzeń Rady wraz z jej komitetami i grupami roboczymi oraz występowanie w imieniu Rady przed Komisją Europejską i Parlamentem Europejskim. Do niedawna bardzo ważnym elementem było reprezentowanie Unii na zewnątrz. Obecnie jednak mocą Traktatu z Lizbony kompetencje państwa pełniącego przewodnictwo Rady w zakresie prowadzenia polityki zagranicznej w imieniu całej Unii zostały poddane istotnym ograniczeniom, o czym również wspomnę dokładniej.

Objęcie prezydencji w Radzie Unii Europejskiej przez nasz kraj po raz pierwszy od czasu przystąpienia do wspólnoty stanowi ogromny sprawdzian. Trwające od ponad roku stopniowe przygotowania muszą obejmować przede wszystkim zagwarantowanie spójnej współpracy między zaangażowanymi instytucjami. Polska nie ma doświadczenia w odgrywaniu przewodniej roli w ramach struktur Rady Europejskiej, a przynajmniej nie w tym zakresie, w jakim dysponują wieloletni członkowie Unii. Mamy jednak do dyspozycji ekspertyzę krajów sprawujących prezydencję poprzednio, a także wypracowany w ciągu minionych lat zasób doświadczeń w ramach aktywności na forum unijnym czy przewodnictwa w pracach Parlamentu Europejskiego od czasu powołania Jerzego Buzka na następcę Hansa-Gerta Poetteringa.

Konieczność mobilizacji organów rządowych i administracji publicznej oraz solidnego przygotowania do czekających wyzwań uważam za istotną korzyść dla naszego kraju. Prezydencja to wysiłek, ale i wielka szansa. Szansa na przyspieszenie modernizacji administracji państwowej i polepszenie jej spójności z instytucjami unijnymi. To szansa na „europeizację” struktur administracyjnych na wszystkich szczeblach. Konieczność zaangażowania się w prezydencję dotyczy również kręgów eksperckich, akademickich, organizacji porządowych i społecznych.

Ponadto, mówiąc językiem komercyjnym lub w kategoriach ważnego w ostatnim czasie „kreowania wizerunku”, Polska dzięki prezydencji ma ogromną szansę na zaprezentowanie na arenie międzynarodowej swych kompetencji, swego energicznego

i kreatywnego działania oraz zaangażowania w kluczowe dla rozwoju całej Unii kwestie. Ale prezydencja jest też szansą na nagłośnienie i realizację interesów polskiej polityki na forum unijnym.

Już teraz, nieco ponad pół roku przed przejęciem przewodnictwa w Unii, mówi się o czekającej nas prezydencji wielkich wyzwań, prezydencji o istotnym znaczeniu dla bardzo wielu obszarów działania Unii,

takich jak debata budżetowa na kolejne lata czy dyskusja nad rozwojem polityk unijnych. Do tego czasu muszą zostać zamknięte prace nad harmonogramem najważniejszych zagadnień, na których skupi się nasze przewodnictwo. Muszą to być priorytety ważne, ale i realne do osiągnięcia.

Niewątpliwie najważniejszym wyzwaniem w trakcie prezydencji Polski będzie kryzys gospodarczy i sposoby jego zwalczania. Stanowi on zarazem dodatkowe utrudnienie dla negocjacji nowej perspektywy finansowej – jednego z ważniejszych tematów polskiej prezydencji i najważniejszego wspólnego zadania z punktu widzenia państw sprawujących kolejno unijne przewodnictwo.

Drugą sprawą o kluczowym znaczeniu jest nierozłączna z rozwojem gospodarczym polityka energetyczna Unii Europejskiej. Zapewnienie stabilnych dostaw energii warunkuje rozwój gospodarki UE oraz poszczególnych państw członkowskich, a także zaspokajanie podstawowych

potrzeb obywateli Unii. Fundamentalnym zagadnieniem dla polskiej prezydencji będzie zatem wypracowanie nowych celów wspólnej polityki energetycznej. Zdaniem ekspertów, Polska powinna postawić akcent na sprawę europejskiej infrastruktury energetycznej i przekonać partnerów, że bez takiej infrastruktury nie będzie wspólnego, bezpiecznego europejskiego rynku energii.

Mimo osłabienia kompetencji państwa pełniącego prezydencję w dziedzinie polityki zagranicznej przez zapisy Traktatu z Lizbony w centrum zagadnień ważnych dla polskiej aktywności na forum unijnym pozostaje trzecia sprawa, czyli polityka wschodnia Unii. Wspomniane już Partnerstwo Wschodnie jest autorskim pomysłem polsko-szwedzkim, stąd Polska ma szczególne poczucie odpowiedzialności za powodzenie projektu. Przewodnictwo w Unii Europejskiej stwarza szanse na zdynamizowanie działań. Przypominam, że zwrócenie uwagi innych krajów członkowskich na region Europy Wschodniej było celem Polski od początku jej członkostwa w Unii. Aby odnieść w tym względzie powodzenie, Polska powinna umiejętnie przewodzić działaniom Unii, zachowując pozycję moderatora. Wraz z inicjatywą Partnerstwa Wschodniego Polska zapoczątkowała politykę „małych kroków” i osiągnęła pierwszy znaczący sukces w kształtowaniu relacji Unii z krajami Europy Wschodniej. Kontynuacja takiej polityki wydaje się obecnie najbardziej skuteczna, a realizacja – nawet w ograniczonym zakresie – celów Partnerstwa Wschodniego byłaby już znacznym sukcesem naszej prezydencji. Nie jest to jednak obecnie sprawą łatwą, gdyż Unia nękana kryzysem gospodarczym obawia się większego otwarcia i przynajmniej na razie z rezerwą odnosi się do europejskich aspiracji np. Ukrainy.

Dochodzi do tego kwestia relacji z Rosją, która nie jest krajem UE. Polska jest krajem zbyt małym, by samodzielnie prowadzić politykę wobec Rosji, ale nasz głos może być lepiej słyszalny i poważniej brany pod uwagę, gdy wzmocniony zostanie wsparciem ze strony Unii Europejskiej. Polska powinna zatem być współautorem nowej koncepcji polityki unijnej wobec Rosji. Pomoże to zabezpieczyć nasze interesy narodowe, ale też polskie cele związane z naszą polityką wschodnią.

Wschodni wymiar polskiej prezydencji może zdobyć zasadnicze wsparcie w różnych strukturach zintegrowanej Europy. Parlament Europejski jest w trakcie powoływania Euronestu, czyli zgromadzenia

parlamentarnego UE i krajów Partnerstwa Wschodniego. Ma to być droga wiodąca ku szerzeniu standardów demokratycznych, praw człowieka i reguł gospodarczych. Innym problemem będącym w centrum zainteresowania Polski jest wspólna polityka bezpieczeństwa i obrony. Jesteśmy zwolennikami wzmocnienia tej strategii, w której chodzi o wyposażenie Unii w środki działania militarnego i o wzmocnienie europejskiej części NATO.

Wszystkie wspomniane kwestie staną się ważnymi punktami debaty w czasie prezydencji. We wszystkich jednak wyzwaniach związanych z prezydencją istotną będzie umiejętność współpracy z partnerami unijnymi, zdolność pełnienia roli pośrednika między bardzo niekiedy rozbieżnymi oczekiwaniami i umiejętność negocjowania, a także godzenia bezstronności z dążeniem do realizacji własnych celów. Przewodnictwo w Radzie to w dużej mierze egzamin z umiejętności mediacji i organizacji, wyważenia obiektywizmu, poczucia własnej godności, pewności siebie wolnej od kompleksów niższości i wynikających stąd ataków oraz nieprzemysłanych wypowiedzi i działań.

Polska prezydencja będzie też pod wieloma względami odmienna od tradycyjnej formy prezydencji, jaka funkcjonowała w Europie przed wejściem w życie Traktatu z Lizbony w grudniu ubiegłego roku. Odmienną ta wynika z faktu, że Traktat wprowadza istotne zmiany w modelu sprawowania samej prezydencji, zmienia jej styl i zasadnicze kompetencje. Zmiany te odnoszą się do przekształcenia systemu sprawowania prezydencji na grupowy, co zaraz wyjaśnię, oraz do utworzenia nowych urzędów: stałego Przewodniczącego Rady Europejskiej desygnowanego na dwupółletnią kadencję (Herman van Rompuy) i Wysokiego Przedstawiciela do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa (obecnie Catherine Ashton), którzy przejmują znaczącą część kompetencji znajdujących się wcześniej w „rękach” krajów kolejno pełniących prezydencję.

Traktat z Lizbony wniósł także ważne zmiany dotyczące formy sprawowania prezydencji, która obecnie pełniona jest w grupach trzech państw członkowskich przez 18 miesięcy, przy czym każdy kraj wchodzący w skład takiego „trio” kolejno przewodniczy przez pół roku pracom Rady. Różnica polega więc na tym, że państwa działają w trójkach na podstawie wspólnie wypracowanego programu. Współpraca dotyczy wymiany doświadczeń i konsultacji planowanych działań nie tylko

w czasie prezydencji, ale już na etapie jej przygotowania. Dlatego Polska jeszcze przed wejściem w życie Traktatu z Lizbony podjęła ścisłą współpracę w ramach swojego „trio” z Danią i Cyprem, które będą sprawowały przewodnictwo bezpośrednio po naszym kraju, a więc w pierwszej i drugiej połowie roku 2012.

Podsumowując: Traktat z Lizbony i obowiązujące na jego mocy normy pozbawiają kraj pełniący prezydencję możliwości „dominacji”. Nie znaczy to jednak, że prezydencja staje się wyłącznie aktem honorowym. Pozostawia bowiem możliwość wpływania na decyzje Rady siłą prowadzonych prac, a to, w jakim stopniu priorytety polskiego przewodnictwa uwzględnione zostaną przez Radę Europejską, zależy od sprawności, rzeczowości, kompetencji i argumentacji polskich polityków.

Szanowni Państwo, w moim wystąpieniu mówiłem wiele o wyzwaniach, jakie stoją przed naszym krajem w związku ze zbliżającym się przejęciem przewodnictwa na forum europejskim, o strategicznych celach, o egzaminie ze sprawności administracji państwowej, o europeizacji polskich instytucji, o wizerunku Polski i o jej roli na arenie unijnej. Chciałbym jednak uniknąć wrażenia, że wszystko to dzieje się niejako abstrakcyjnie, ponad głowami obywateli, że dotyczy wyłącznie struktur administracyjnych.

Ostatnie sześć lat członkostwa Polski w Unii Europejskiej – o tym już mówiłem – pokazało dobitnie bezpośredni związek między decyzjami podejmowanymi na szczeblu europejskim a ich wpływem na jakość codziennego życia. Sprostanie przez Polskę wymogom prezydencji to szansa na nasz większy wpływ na kształtowanie unijnej polityki. Jak powiedział sekretarz stanu ds. europejskich w MSZ, minister Mikołaj Dowgiałewicz: „Poprzez solidne wykonanie zadania, jakim jest przewodnictwo w Radzie UE, wzrośnie zaufanie do naszego kraju i poczucie, że Polska jest nie tylko skutecznym partnerem, lecz przede wszystkim inicjatorem ważnych dla całej Unii projektów. Sukces prezydencji to najlepsza promocja Polski i okazja do stworzenia pozytywnego wizerunku w świecie. Podczas prezydencji Polskę odwiedzi wielu zagranicznych gości, co stanowi okazję do promowania Polski i co może przynieść wymierne korzyści. Wszyscy obywatele skorzystają na wzroście zainteresowania Polską w świecie, polską kulturą, atrakcjami turystycznymi oraz potencjalnymi możliwościami biznesowymi”.

A przyczynić się do tego mogą – jak wspomniałem – nie tylko instytucje administracji publicznej, lecz także organizacje pozarządowe i społeczne, środowiska akademickie i studenckie. Wykorzystanie szansy, jaką niesie prezydencja, jest więc też egzaminem z poczucia przynależności społecznej: od tego, w jak dalekim stopniu czujemy się współodpowiedzialni za rzeczywistość, w jakiej żyjemy, i jak dalece zechcemy zaangażować się w jej kształtowanie.

Przewodnictwo w Radzie Unii Europejskiej zwraca uwagę społeczności europejskiej i międzynarodowej na sprawujący ją kraj. Kondycja naszego państwa i społeczeństwa pod względem realizacji zasad demokracji i podstawowych wartości społecznej Europy stanie się przedmiotem oceny w oczach opinii publicznej krajów członkowskich UE, a także kraj rzecich. Do zasad i wartości tych należy umiejętność życia w społeczności demokratycznej i wyciągania z nich korzyści. Polska już za kilka tygodni stanie wobec swego sprawdzianu, którego wyrazem i rezultatem będzie frekwencja w nadchodzących wyborach samorządowych oraz wola zaangażowania, zwłaszcza młodszego i średniego pokolenia, w tym studentów. W społeczeństwie demokratycznym zasadą podstawową jest zdolność akceptacji woli większości bez względu na osobiste poglądy czy gusta, choć nie wszyscy zdołali oswoić się z tą praktyką. Po to są wybory, aby z góry założyć, że będą honorował ich wynik niezależnie od tego, czy wyborcy mnie czy kogoś innego. Jeśli nie, to po co są wybory? Wydaje się to bardzo oczywiste, poczynawszy od samorządu na najniższym szczeblu, a kończąc na najwyższych stanowiskach w państwie.

Wrocław uchodzi za miasto znakomicie rozwijające się i sprawnie rządzone. Ja mieszkam kilkaset kilometrów stąd, na co dzień w tej świadomości wokół mnie ludzie żyją. Pozostaje mi zatem zakończyć, nie pouczając tutaj nikogo, dzisiejsze wystąpienie inauguracyjne nadzieją skierowaną do wszystkich uprawnionych do głosowania, że za sześć tygodni wyrażą swój suwerenny pogląd i dadzą wyraz swej świadomości obywatelskiej zgodnie ze swoimi wyobrażeniami. A miastu, regionowi, Dolnemu Śląskowi, poprzez to Polsce i Uniwersytetowi Wrocławskiemu życzę serdecznie dalszego rozkwitu. Dziękuję.

Prof. Władysław Bartoszewski – działacz społeczny, historyk, sekretarz stanu, pełnomocnik Prezesa Rady Ministrów RP ds. dialogu międzynarodowego w rządzie Donalda Tuska, doktor honoris causa Uniwersytetu Wrocławskiego, laureat nagrody Księżnej Jadwigi Śląskiej.

Studenci z zagranicy rozpoczęli studia

W środę 28 września w Oratorium Marianum odbyła się ceremonia powitania studentów międzynarodowych, rozpoczynających studia na Uniwersytecie Wrocławskim w roku akademickim 2010/2011.

Wśród zebranych byli studenci pełnopłatnych studiów w języku angielskim i studenci programów: Erasmus Mundus, LLP-Erasmus, Bachelor PLUS, CEEPUS, DAAD, GFPS, ISEP, Study Abroad, stypendiów rządowych, umów bilateralnych.

Liczba studentów, którzy wybierają naszą uczelnię, ciągle rośnie. W tym roku osiągnęła 330 osób (tylko w semestrze zimowym), stąd sala Oratorium Marianum wypełniona była po brzegi i nawet dostawienie krzeseł nie zapobiegło temu, iż niektórzy niestety musieli po studencku siedzieć na podłodze. Tak liczna grupa bardzo nas cieszy i już teraz, spodziewając się jeszcze większej liczby studentów międzynarodowych, musimy pomyśleć o nowej sali na kolejne uroczystości ich powitania.

Po oficjalnym powitaniu studentów przez prof. Adama Jezierskiego, prorektora ds. badań naukowych i współpracy z zagranicą, oraz Urszulę Brodę, kierownika Biura Współpracy Międzynarodowej, zaprezentowano uczelnie, przybliżono ofertę dydaktyczną na najbliższy semestr oraz przekazano praktyczne informacje dotyczące wszelkich formalności związanych ze studiami i pobytem w Polsce. Zagraniczni żacy zapoznali się również z działalnością wolontariatu studenckiego 2Wrocław oraz Fundacji *Erasmus Institute*, które zajmują się organizacją imprez pozwalających

studentom na bliższe poznanie miasta, regionu i kraju, a także na integrację z polskim środowiskiem studenckim.

Tradycyjnym akcentem ceremonii powitania był występ zespołu folklorystycznego wrocławskiej Akademii Wychowania Fizycznego „Kalina”, który swoim żywiołowym i oryginalnym występem zachwycił publiczność. W czasie poczęstunku zorganizowanego na koniec uroczystości była okazja do poznania się, rozmów, zadawania pytań.

Życząc studentom owocnego pobytu na naszej uczelni i w naszym mieście, którego sukces w dużej mierze zależy od dobrej współpracy między jednostkami uniwersyteckimi, liczymy na tę współpracę i chciemy pamiętać, że studenci ci staną się najlepszymi ambasadorami naszego uniwersytetu i Wrocławia.

Urszula Broda

Gaudeamus na Rynku

Na wrocławskim Rynku rok akademicki 2010/2011 w obecności prezydenta Wrocławia Rafała Dutkiewicza otworzył oficjalnie 1 października prof. Bogusław Fiedor, rektor Uniwersytetu Ekonomicznego, przewodniczący Konferencji Rektorów Uczelni Wrocławia, Opola, Częstochowy i Zielonej Góry, wraz z rektorami wrocławskich uczelni.

Uroczystości towarzyszyły występy połączonych chórów akademickich, którymi dyrygowała Marta Stadnik. Śpiewał tam także chór Uniwersytetu Wrocławskiego

„Gaudium”, którym opiekuje się prof. Alan Urbanek. Uroczystość była transmitowana przez TVP. Po oficjalnej części odbyły się koncerty dwóch zespołów młodzieżowych.

W tym roku już po raz siódmy zabrzmiał *Gaudeamus* na wrocławskim Rynku.

Celem imprezy, organizowanej pod auspicjami Prezydenta Wrocławia i współorganizowanej przez „Gazetę Wyborczą”, jest integracja całego środowiska akademickiego. Wrocławskie uroczystości inauguracyjne już na stałe wpisały się w ogólnopolskie zwyczaje związane z początkiem roku

akademickiego. W Krakowie tego dnia bije Dzwon Zygmunta, Wrocław odpowiada chóralnym *Gaudeamus igitur* – utworem związanym z naszym miastem od XIX wieku. Pieśń studencka *Gaudeamus igitur* stała się ich hymnem, gdy Johannes Brahms włączył ją do swojej „Uwertury akademickiej”, którą podziękował władzom Uniwersytetu Wrocławskiego za nadanie mu godności doktora honoris causa uczelni w 1879 r. Prawykonanie utworu po dykcją kompozytora odbyło się 4 stycznia 1881 r.

(kad)

Uroczyste inauguracje..... ➔ 1

Oby to było dla szczęścia, dobra i pomyślności. Rok akademicki 2010/2011 uważam za otwarty! – tak 2 października w sobotę, w obecności honorowych gości, JM Rektor prof. Marek Bojarski zainaugurował na uroczystości w Auli Leopoldyńskiej kolejny rok akademicki w Uniwersytecie Wrocławskim.

Prof. Harasimowicz doktorem honorowym ..... ➔ 16

W poniedziałek 25 października historyk sztuki profesor Jan Harasimowicz został wypromowany na doktora teologii honoris causa Uniwersytetu im. Marcina Lutra w Halle i Wittenberdze.

Wrocławska Unia Akademicka – porozumienie..... ➔ 24

27 września 2010 r. w Ratuszu, w obecności władz państwowych i samorządowych, zostało podpisane porozumienie rektorów uczelni akademickich Wrocławia w sprawie utworzenia Wrocławskiej Unii Akademickiej. Jest to kolejna, po podpisanej w lutym Deklaracji Pawłowickiej, etap procesu integracji wrocławskiego środowiska naukowego.

XIII Dolnośląski Festiwal Nauki przeszedł do historii..... ➔ 38

Dobiegł końca XIII Dolnośląski Festiwal Nauki. Mimo mniej sprzyjających warunków zewnętrznych, wynikających między innymi z nowych rozporządzeń utrudniających szkołom zorganizowane wizyty w murach naszej uczelni, a także ogólnych ograniczeń finansowych, będących następstwem oszczędności i nadzwyczajnych wydatków publicznych, tegoroczna edycja można uznać za udaną.

Prezentacje. UCWFIS..... ➔ 39

Uniwersyteckie Centrum Wychowania Fizycznego i Sportu jest komórką organizacyjną Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu, która utworzona została do realizacji umowy między Uniwersytetem Wrocławskim a AWF zawartej w 1996 r.

PRZEGLĄD UNIWERSYTECKI

Pismo informacyjne Uniwersytetu Wrocławskiego
Październik 2010, nr 10 (171), rok wydania XVI
ISSN 1425-798X

Wydawca: Uniwersytet Wrocławski, pl. Uniwersytecki 1, 50-137 Wrocław

Redaktor: Kazimiera Dąbrowska, e-mail: kada@adm.uni.wroc.pl

Adres Redakcji: pl. Uniwersytecki 1 (pok. 134), 50-137 Wrocław, tel. (071) 375-20-77, tel. kom. 0-601 739 097, fax (071) 372-40-30

PU w internecie: <http://www.bibliotekacyfrowa.pl>

Przygotowanie do druku i druk: Drukarnia ARGi

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i opracowywania artykułów. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczanych listów i opinii.

W NUMERZE

UROCZYSTE INAUGURACJE	1
♦ Quod Bonum, Felix, Faustum, Fortunatumque Sit!	
♦ Studenci z zagranicy rozpoczęli studia	
♦ Gaudeamus na Rynku	
LAURY	16
♦ Profesor Harasimowicz doktorem honorowym Uniwersytetu im. Marcina Lutra	
♦ Marek Oziewicz nagrodzony za badania nad mitem i fantasy	
♦ Honorowe członkostwo dla profesora Dżugaja	
♦ Elżbieta Skibińska-Cieńska profesorem tytularnym	
♦ Doktor Krężel tworzy zespół badawczy	
♦ Doktor Byrka powrócił... i został nagrodzony	
♦ Doktor Marcin Kurek laureatem Nagrody Kościelskich 2010	
♦ Dwaj nasi chemicy laureatami konkursu „Polityki”	
♦ Zasługi dla miasta	
WROCŁAWSKA UNIA AKADEMICKA – POROZUMIENIE REKTORÓW PODPISANE	24
KONFERENCJE	26
♦ Departament Stanu USA i Bank Światowy zwiększają poparcie dla INWES	
♦ Organizatorki XVII Konferencji Europejskiego Oddziału TEW uhonorowane	
♦ Wrocław silnym ośrodkiem spektroskopii jonów ziem rzadkich	
GREMIA	31
♦ Z obrad Senatu UWr	
♦ Obradowali rektorzy	
KSIĄŻKI	33
♦ Nowości Wydawnictwa UWr	
♦ „Oblicza nicości” Wasiewicza wyróżnione na Poznańskich Dniach Książki Naukowej	
♦ Profesor Daniel Beauvois promował książkę	
ODESZLI NA ZAWSZE	35
XIII DOLNOŚLĄSKI FESTIWAL NAUKI PRZESZEDŁ DO HISTORII	37
PREZENTACJE. UNIWERSYTECKIE CENTRUM WYCHOWANIA FIZYCZNEGO I SPORTU	39

I i II str. okładki: Uroczyste inauguracje

- Studenci immatrykulowani na uroczystej inauguracji 2010/2011
- Gaudeamus igitur w Auli Leopoldyńskiej
- Złote Medale UWr odebrali dr Christian Bode i prof. Joël Monéger
- Wykład inauguracyjny wygłosił prof. Władysław Bartoszewski
- Studenci po uroczystym ślubowaniu otrzymali indeksy

III str. okładki: Prezentacje. UCWFIS

- Turniej mikołajkowy w badmintonie, mgr Teresa Swędrowska ze studentkami UWr.
- Otwarte Mistrzostwa UWr w badmintonie – zwyciężczynią w grze podwójnej: Anna Cias i Katarzyna Gładysz oraz dr Henryk Nawara
- Bieg Przelajowy o Puchar JM Rektora UWr – start mężczyzn.
- Studenci sekcji piłki nożnej UWr z trenerem mgr. Pawłem Woźniakiem po wygranym meczu w Legnicy.
- Turniej tenisowy w grze podwójnej o Puchar Prorektora ds. Nauczania UWr (czerwiec 2010 r., korty AZS)
- Mistrzostwa Polski w Ergometrze Wioślarskim, Wrocław I 2010 r.
- Mistrzostwa Polski w aerobiku, Gdańsk, kwiecień 2010 r.
- Otwarte Mistrzostwa Wrocławia, Katarzyna Karbowniczek (Wydział Matematyki i Informatyki), sala UWr do wspinaczki

IV str. okładki: XIII Dolnośląski Festiwal Nauki

- XIII DFN inauguruje prezydent Wrocławia Rafał Dutkiewicz.
- Urok chińskiej kaligrafii w Instytucie Konfucjusza UWr.
- Warsztaty chemiczne – Wydział Chemii.
- Park Wiedzy – Jak mądrze pomagać ptakom? – Zakład Ekologii Ptaków.
- Wypłucz sobie złoto – Instytut Nauk Geologicznych.
- Wnętrze komórki w mikroskopie fluorescencyjnym, Wydz. Biotechnologii.
- Zwiedzanie Muzeum człowieka – Katedra Antropologii.
- Warsztaty artystyczne (muzyczne i ruchowe) wspierające rozwój dzieci – Instytut Pedagogiki.

(fot. okł. I i II: Jerzy Katarzyński, III: archiwum DFN, IV: archiwum UCWFIS)

Profesor Harasimowicz doktorem honorowym Uniwersytetu im. Marcina Lutra

W poniedziałek 25 października historyk sztuki profesor Jan Harasimowicz został wypromowany na doktora teologii honoris causa Uniwersytetu im. Marcina Lutra w Halle i Wittenberdze.

Uniwersytet, którego główna siedziba mieści się obecnie w Halle, powstał w 1817 r. z połączenia Uniwersytetu w Wittenberdze (założony w 1502 r., stał się centrum reformacji) i Uniwersytetu w Halle (utworzony w 1694 r., był centrum pietyzmu). W XVIII wieku obie uczelnie były ważnymi ośrodkami niemieckiego oświecenia.

Promocja prof. Harasimowicza odbyła się w auli uczelni w Halle. Laudację wygłosił prof. Udo Sträter, rektor Uniwersytetu im. Marcina Lutra. *Doctorandus clarissimus* dał wykład „Reformacja na Śląsku w perspektywie historii religii i historii sztuki”. W uroczystości wzięła udział delegacja Uniwersytetu Wrocławskiego z prorektorem prof. Adamem Jezierskim na czele, a także przedstawiciele wielu niemieckich i polskich instytucji naukowych.

Decyzję o uhonorowaniu prof. Jana Harasimowicza stosunkowo rzadko nadawanym tytułem podjęła w kwietniu Rada Wydziału Teologicznego Uniwersytetu im. Marcina Lutra. Uczyniła to ze względu na imponujący dorobek profesora w zakresie badań nad protestancką i katolicką

sztuką kościelną. Wśród książek, których autorem lub współautorem jest prof. Harasimowicz, znajdują się m.in. zbiór studiów „Kunst als Glaubensbekenntnis” (Baden-Baden 1996), czterotomowa „Geschichte des Pietismus” (Göttingen 1993–2003) czy „Das evangelische Abendmahlsgerät in Deutschland” (Leipzig 2004). Wrocławianin znają dobrze wydany pod jego redakcją „Atlas architektury Wrocławia” oraz wielokrotnie wznawianą i uzupełnianą „Encyklopedię Wrocławia”.

Profesor był współtwórcą kilku ważnych wystaw na terenie Niemiec. Jego wykłady gościnne o protestanckim budownictwie kościelnym, ikonografii nowożytnej sztuki kościelnej, relacji między sztuką i polityką były publikowane w prestiżowych czasopismach w wielu krajach Europy, a także w Australii i Stanach Zjednoczonych.

Koordynował – wspólnie z partnerami niemieckimi – projekty badawcze „Schlachten auf Śląsku / Adel in Schlesien” oraz „Bild und Konfession”. Wraz z profesorem Udo Sträterem kieruje seminariami Wrocław-Halle, poświęconymi studiom nad teologią i sztuką kościelną wybranych regionów Europy Środkowej.

Na Uniwersytecie Wrocławskim kieruje Zakładem Historii Sztuki Renesansu i Refor-

Doktor h.c. prof. Jan Harasimowicz, (z lewej) rektor Uniwersytetu Marcina Lutra prof. Udo Sträter, (z prawej) prof. Udo Schnelle, prodziekan Fakultetu Teologicznego.

macji. Od marca jest dyrektorem Muzeum Uniwersytetu Wrocławskiego i przewodzi komitetowi przygotowującemu obchody 200-lecia utworzenia państwowego uniwersytetu we Wrocławiu.

Członek Komisji Historii Kultury PAN i Comité International d'Histoire de l'Art, od 2002 r. prezes Polskiego Towarzystwa Badań Reformacji.

Dwukrotnie nagradzany przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Laureat Nagrody Kulturalnej Śląska Rządu Krajowego Dolnej Saksonii i Nagrody Ekumenicznej „Śląski Szmaragd”.

(AKD, MPL)

Marek Oziewicz nagrodzony za badania nad mitem i fantasy

Na dorocznej konferencji The Mythopoeic Society ogłoszono, że książka Marka Oziewicza pt. „One Earth, One People. The Mythopoeic Fantasy Series of Ursula K. Le Guin, Lloyd Alexander, Madeleine L'Engle and Orson Scott Card” (McFarland, 2008) została zwycięzcą tegorocznej Nagrody Towarzystwa Mitopoeicznego za badania nad fantasy i mitem.

Mythopoeic Scholarship Award in Myth and Fantasy Studies jest najbardziej prestiżową na świecie nagrodą za pracę naukową z zakresu literatury fantasy.

Dr hab. Marek Oziewicz jest amerykanistą i specjalistą od literatury spekulatywnej. Swoimi zainteresowaniami badawczymi obejmuje mitopoetykę, mitotwórstwo oraz teorię mitu, szczególnie w przełożeniu na literaturę spekulatywną, taką jak fantasy, science fiction, utopia i dystopia, współczesną anglo-amerykańską literaturę dziecięcą, kulturoznawstwo amerykańskie, szczególnie amerykańską muzykę folkową oraz procesy kształtowania się demokracji amerykańskiej. Interesuje go literatura jako forma dyskursu tożsamościowego, szczególnie w kontekście wyzwań niesionych przez współczesne procesy globalizacyjne,

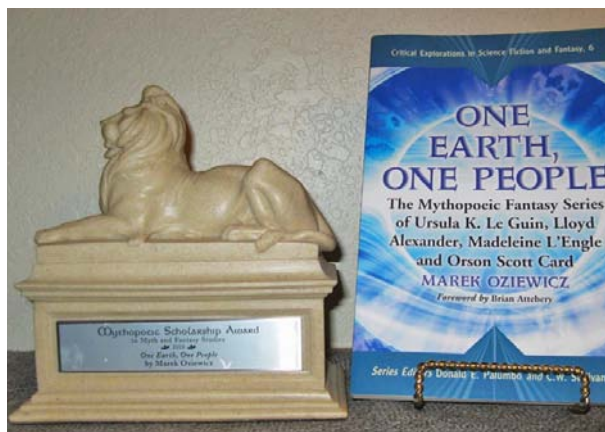
a także rola koncepcji sprawiedliwości oraz ich reprezentacje we współczesnej literaturze dla dzieci i młodzieży.

W Instytucie Filologii Angielskiej kieruje Zakładem Literatury i Kultury Amerykańskiej oraz Pracownią Anglojęzycznej Literatury Dziecięcej. Stypendysta Fundacji Fulbrighta oraz Fundacji Kościuszkowskiej, jest autorem dwóch monografii, ponad 40 artykułów naukowych i współredaktorem czterech tomów zbiorowych. Jest także członkiem komitetów redakcyjnych dwóch czasopism międzynarodowych (International Research in Children's Literature oraz Fastitocalon), członkiem czterech międzynarodowych organizacji naukowych oraz członkiem Komitetu Międzynarodowego przy amerykańskim Children's Literature Association, którego zadaniem jest promowanie na uczelniach amerykańskich badań nad oryginalnie nie-anglojęzyczną literaturą dziecięcą i młodzieżową. W czasie wolnym tłumaczy poezję perskiego mistyka Dżalaluddina Rumiego (z angielskich wersji Colemana Barksa na polski).

Od 2006 r. jest afiliowany jako profesor na Wydziale Pedagogiki Pennsylvania State University, USA, gdzie prowadzi kursy internetowe w zakresie literatury fantastycznej w ramach programu World Campus. Narodzona książka, wydana w USA, jest pracą habilitacyjną laureata. Marek Oziewicz został zaproszony jako gość honorowy na najbliższą doroczną konferencję Towarzystwa w 2011 r. w Albuquerque, New

Mexico, gdzie osobiście odbierze nagrodę. Nagroda przyznawana jest w corocznej edycji naukowej książce anglojęzycznej, która w poprzednim roku wniosła największy wkład w prowadzone na świecie badania nad mitem i literaturą fantasy. Nagrody Towarzystwa Mitopeicznego przyznawane są w czterech kategoriach, dwóch literackich i dwóch badawczych. Należą do najstarszych (przyznawanych od 1971 r.) oraz najbardziej prestiżowych nagród w Stanach Zjednoczonych, którymi wyróżniani są twórcy i badacze literatury spekulatywnej, szczególnie utworów kontynuujących tradycję pisarstwa J.R.R. Tolkiena i C.S. Lewisa.

Towarzystwo Mitopeiczne to międzynarodowa organizacja naukowo-badawcza z siedzibą w USA, zajmująca się promocją czytelnictwa, dyskusji i badań nad literaturą fantastyczną i mitopeiczną. Towarzystwo realizuje swoje cele poprzez publikację książek i periodyków (Mythprint oraz Mythlore), organizację konferencji, spotkań, seminariów, grup dyskusyjnych i innych działań. W centrum zainteresowania Towarzystwa znajdują się utwory autorów wywodzących się z kręgu Oxfordzkich

Inklingów (J.R.R. Tolkiena, C.S. Lewisa oraz Charlesa Williamsa) oraz autorów współczesnych, rozwijających tradycje gatunkowe literatury mitopeicznej. Literatura mitopeiczna rozumiana jest przez Towarzystwo jako literatura, która stwarza nową, transformatywną mitologię lub dokonuje twórczej adaptacji oraz transformacji istniejącego materiału mitologicznego z dowolnych tradycji kulturowych ludzkości. Utwory mitopeiczne ukazują znaczenie elementów mitologicznych dla duchowego, intelektualnego oraz osobistego rozwoju bohaterów, a w swoich najdoskonalszych przejawach inspirowały czytelników do refleksji nad rolą owych elementów w procesie ich własnego rozwoju.

(kad, ifa)

Honorowe członkostwo dla profesora Dżugaja

Nadaniem tytułu Honorowego Członka Ukraińskiego Towarzystwa Biochemicznego został wyróżniony prof. Andrzej Dżugaj z Instytutu Genetyki i Mikrobiologii naszego Uniwersytetu

Ten zaszczytny tytuł prof. Dżugaj odebrał w czasie X Zjazdu Towarzystwa odbywającego się w dniach 13–17 września 2010 r. w Odessie na Ukrainie. W gronie siedmiu wyróżnionych wybitnych uczonych znaleźli się także prof. Jolanta Barańska z Instytutu im. M. Nenckiego PAN z Warszawy i profesorowie James D. Watson (USA), Grinberg-Monago (Francja), Manfred F. Rajewski (Niemcy), Tkaczuk (Rosja) oraz Aaron Ciechanover (Izrael).

Profesor Andrzej Dżugaj pełni obecnie funkcję Prezesa Polskiego Towarzystwa

Biochemicznego. Do roku 1989 kontakty Polskiego Towarzystwa Biochemicznego z Towarzystwem Ukraińskim były sporadyczne. Po czerwcu 1989 r., kiedy w Polsce rozpoczęła się transformacja ustrojowa, bardzo szybko rozpoczęły się bezpośrednie kontakty naukowców polskich i ukraińskich. Kontakty te zaowocowały pomysłem organizowania wspólnie z kolegami ukraińskimi konferencji naukowej poświęconej Profesorowi Parnasowi.

Profesor Jakub Karol Parnas był jednym z najwybitniejszych biochemików pierwszej połowy XX w., twórcą polskiej szkoły biochemii. W latach 1920–1949 pełnił funkcję kierownika Zakładu Chemii Lekarskiej na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie. Głównym przedmiotem jego zainteresowań były badania nad metabolizmem węglowodanów w mięśniach.

Badania te doprowadziły do odkrycia beztlenowej przemiany glukozy znanej później jako szlak Embdena-Mayerhofa-Parnasa. Profesor Parnas charakteryzował się tym, co powinno być cechą każdego wielkiego intelektualisty. Był człowiekiem otwartym i żadne względy narodowościowe czy rasowe nie stanowiły przeszkody w zatrudnianiu badaczy w kierowanym przez niego Zakładzie. Pracowali tam w przyjaznej atmosferze młodzi Polacy, Żydzi i Ukraińcy, a jeden z nich, prof. Sobczuk, objął po nim Katedrę. Dlatego też we Lwowie przetrwała pamięć o prof. Parnasie. Myśl zorganizowania konferencji Jego imienia spotkała się z aprobatą i wielką życzliwością ukraińskiego środowiska naukowego.

Pierwsza Konferencja Parnasowska odbyła się we Lwowie w 1996 r. Głównym jej organizatorem ze strony ukraińskiej był

prof. Rostislav Stoika, a ze strony polskiej profesorowie Liliana Konarska i Jolanta Barańska. W czasie tej pierwszej, bardzo udanej konferencji, Polskie i Ukraińskie Towarzystwa Biochemiczne zdecydowały, że będą one odbywały się co dwa lata, naprzemiennie w Polsce i na Ukrainie. Od tego czasu rozpoczęła się współpraca naszych Towarzystw, którą można określić jako wzorcową. Druga polsko-ukraińska Konferencja odbyła się w 1998 r. w Gdańsku, trzecia znowu we Lwowie w roku 2000, a czwarta w 2002 r. we Wrocławiu. Jej głównym organizatorem był prof. Andrzej Dżugaj. Ponieważ w Warszawie w 2004 r. odbywał się Kongres Federacji Europejskich Towarzystw Biochemicznych (FEBS), organizowany przez Polskie Towarzystwo Biochemiczne, piąta Konferencja im. J.K. Parnasa odbyła się dopiero w 2005 r. w Kijowie. Konferencja szósta (2007 r.) została zorganizowana w Krakowie, a siódma (2009 r.) w Jałcie na Ukrainie. Następna, ósma Konferencja im. Jakuba Karola Parnasa odbędzie się w sierpniu 2011 r. w Warszawie. Nawiązując do współpracy polsko-ukraińsko-żydowskiej w Laboratorium Parnasa, po raz pierwszy będzie ona organizowana przez trzy Towarzystwa Biochemiczne, polskie, ukraińskie i izraelskie.

Nasze polsko-ukraińskie kontakty, prawie już 14-letnie, owocują w trwałych przyjaźniach i współpracy naukowej. Ze strony polskiej przodują w tym ośrodki: warszawski, wrocławski, gdański, krakowski i rzeszowski. Młodzi ludzie ze Lwowa lub Kijowa rozpoczynają w Warszawie studia doktoranckie. Znamy rodziny naszych ukraińskich kolegów, bywamy w ich domach. Polskie Towarzystwo Biochemiczne, będące silną i sprawną organizacją, działającą przez swoje oddziały w dwunastu różnych miastach Polski, przoduje w tych kontaktach.

Jesteśmy bardzo radzi, że biochemiczne polsko-ukraińskie konferencje naukowe imienia prof. Jakuba Karola Parnasa, wielkiego polskiego uczonego, twórcy „szkoły lwow-

skiej”, pozwalają nam pogłębić wzajemną więź sympatii i zaufania tak potrzebną do zbliżenia naszych społeczności. Honorowe Członkostwo Ukraińskiego Towarzystwa

Biochemicznego przyznane prof. Barańskiej i prof. Dżugajowi jest tego wyrazem.

(ad)

Rektor Uniwersytetu Wrocławskiego ogłasza konkurs o **Nagrodę Naukową „LEOPOLDINA” 2011** Niemiecko-Polskiego Towarzystwa Uniwersytetu Wrocławskiego

Nagrodą w wysokości 20 tys. zł wyróżniona zostanie praca naukowca Uniwersytetu Wrocławskiego z dziedziny nauk humanistycznych, uwzględniająca aspekty niemiecko-polskie lub europejskie, która została opublikowana w okresie ostatnich dwóch lat lub przyjęta do druku.

Pracę do konkursu może zgłosić każdy samodzielny pracownik naukowy Uniwersytetu Wrocławskiego bądź jej autor.

Do wniosku o nagrodę należy dołączyć życiorys, obszerne streszczenie pracy w języku polskim i niemieckim, spis publikacji oraz krótkie recenzje dwóch samodzielnych pracowników naukowych wraz z niemieckim przekładem.

Zgłoszona praca może być również współautorstwa kilku osób, po wcześniejszym złożeniu pisemnej zgody wszystkich autorów na przystąpienie do konkursu. Autor jest zobowiązany do złożenia pisemnego

oświadczenia, że praca nie została złożona już w innym konkursie.

Zgodnie ze statutem nagrody oceny złożonych prac dokona Kuratorium, w którego skład wchodzi niemieccy i polscy profesorem wybrani przez Zarząd Towarzystwa.

Wnioski o nagrodę należy złożyć w Biurze Rektora do 14 stycznia 2011 r.

Nagroda Naukowa „Leopoldina” zostanie wręczona podczas uroczystego posiedzenia Niemiecko-Polskiego Towarzystwa Uniwersytetu Wrocławskiego 14 maja 2011 roku w Auli Leopoldyńskiej.

Elżbieta Skibińska-Cieńska profesorem tytularnym

51 nauczycieli akademickich oraz pracowników nauki i sztuki otrzymało w Pałacu Prezydenckim w poniedziałek 27 września nominacje profesorskie od prezydenta Bronisława Komorowskiego. W gronie nominowanych była prof. Elżbieta Skibińska-Cieńska z Uniwersytetu Wrocławskiego.

Prezydent podkreślił, że profesorowie to grupa, która cieszy się poważaniem, prestiżem i zaufaniem społecznym. Bronisław Komorowski pogratulował nowo mianowanym, ich rodzinom oraz środowiskom akademickim, z których nowi profesorowie się wywodzą. Jak zaznaczył, profesorowie to osoby, które są we własnym środowisku „mistrzami, przywódcami i trochę drogowskazami, które wyznaczają, w jakim kierunku trzeba iść, bo profesura w Polsce oznacza nie tylko dożywotni tytuł, lecz także dożywotnią odpowiedzialność za następców”.

Prof. dr hab. Elżbieta Skibińska-Cieńska otrzymała tytuł profesora nauk humanistycznych. Jest profesorem nadzwyczajnym w Instytucie Filologii Romańskiej na Wydziale Filologicznym. Urodziła się w 1956 r. w Łące (woj. opolskie). Studiowała filologię romańską na Uniwersytecie Wrocławskim w latach 1974–1978 i filologię polską w latach 1983–1987. W roku akademickim 1977/1978 była stypendystką Uniwersytetu Charles’a de Gaulle’a–Lille 3. Stopień doktora uzyskała w 1985 r. na podstawie rozprawy „Les équivalents des prépositions temporelles françaises dans la traduction polonaise” napisanej pod kierunkiem doc. dr. hab. Bogdana Sicińskiego. Habilitowała się w 2000 r. w zakresie językoznawstwa francuskiego po przedstawieniu rozprawy „Przekład a kultura. Elementy kulturowe we francuskich tłumaczeniach *Pana Tadeusza*”. Związana z Instytutem Filologii Romańskiej od 1978 r. kolejno jako asystent, adiunkt, a od 2003 r. profesor nadzwyczajny. W latach 1987–1996 była zastępcą dyrektora IFR ds. dydaktycznych; od 2000 r. jest kierownikiem Zakładu Językoznawstwa Francuskiego.

Badania prowadzone przez prof. Skibińską sytuują się głównie na obszarze językoznawstwa i przekładoznawstwa. Pierwsze jej prace miały charakter kontrastywny i dotyczyły polskich odpowiedników francuskich wyrażen temporalnych. W późniejszych badaniach wykorzystywała jako

podstawę metodologiczną kategorię językowego obrazu świata, odzwierciedlającą relacje między językiem a kulturą. Kulturowe podstawy mają także obserwacje zmian dokonujących się w użyciu języka polskiego po roku 1989 pod wpływem obcych wzorców, przenikających głównie poprzez przekład. Do obszaru studiów porównawczych należą również prowadzone obecnie przez prof. Skibińską badania dotyczące polskich i francuskich wyrażen osobowo-referencjalnych, w szczególności francuskiego zaimka on i jego polskich odpowiedników. Z pracami prowadzonymi w perspektywie porównawczej wiążą się studia należące do najbardziej rozbudowanego i wyrazistego obszaru zainteresowań badawczych prof. Skibińskiej, dotyczącego zagadnień przekładu, a w szczególności roli przekładów literackich w kontaktach międzykulturowych. Tym kwestiom poświęcone są m.in. prace prowadzone w ramach zainicjowanego przez nią w 1995 r. międzynarodowego programu badawczego „Traduction comme moyen de communications interculturelle”; XVI spotkanie jego uczestników odbył się pod koniec października we Wrocławiu.

Recenzenci prac prof. Skibińskiej podkreślają „subtelność analiz, erudycję, elegancką prezentację wyników”. Sama autorka jest zaś określana jako „dociepliwa badaczka”, która „należy w chwili obecnej do ścisłej czołówki polskich uczonych zajmujących się problematyką przekładu pod różnymi kątami i w różnym zakresie”. Podkreślany jest jej „imponujący dorobek naukowy”, w którym istotne miejsce przypada monografii „Kuchnia tłumacza. Studia o polsko-francuskich relacjach przekładowych” (Kraków 2008), ocenianej jako bardzo ważny wkład w translatoLOGIĘ. Wykorzystane w niej zostały m.in. propozycje badaczy należących do tzw. nurtu postkolonialnego, a także ustalenia francuskich socjologów, które pozwalają na zewnętrzne wobec procesu tłumaczenia ujęcie asymetrycznej relacji między kulturami wchodzącymi w kontakt za pośrednictwem przekładu i na badanie czynników decydujących o doborze tłumaczonych tekstów, a także stosowanych technik przekładu. W pracy tej zbiegają się główne wątki badań naukowych prof. Skibińskiej; książka ta ma – według jednego z recenzentów – „charakter nietuzinkowy,

a lekkość stylu i znanstwo przedmiotu powodują, że o rzeczach ważnych i poważnych czyta się lekko, dowiadując się jednocześnie o wielu problemach”; zaważane są w niej także „elegancja stylu i ciekawe rozważania filozoficzno-antropologiczne”.

Zainteresowania badawcze prof. Skibińskiej wiążą się także z praktyką dydaktyczną; na początku lat 90. opracowała program specjalizacji tłumaczeniowej, do dziś cieszącej się dużym zainteresowaniem studentów; zajmowała się m.in. kwestiami metody oceny przekładu, treściami programów nauczania tłumaczenia (ze szczególnym uwzględnieniem miejsca elementów kulturowych w ich zawartości), zastosowaniem tekstów paralelnych. Prof. Skibińska łączy również pracę badawczą z praktyką przekładową, w tym z tłumaczeniem prac naukowych: w latach 2006–2008 koordynowała pracę tłumaczy przygotowujących polski przekład tysiącstronicowego podręcznika „*Lettres Européennes*” („Literatura Europy”), pod red. Annick Benoit i Guy Fontaine’a, wydane przez oficynę słowo/obraz terytoria (Gdańsk 2009).

Efektom prac badawczych prof. Elżbiety Skibińskiej jest ponad sto publikacji (w tym trzy monografie i siedem tomów zbiorowych wydanych pod jej redakcją), napisanych w większości w języku francuskim. Większość z nich opublikowana została w zagranicznych książkach i czasopismach, a ponad pięćdziesiąt ukazało się po uzyskaniu przez autorkę stopnia doktora habilitowanego. Prof. Skibińska

uczestniczyła w ponad trzydziestu międzynarodowych kongresach i sympozjach, organizowała również liczne krajowe i międzynarodowe konferencje naukowe. Od 2003 r. jest redaktorem serii „Romanica Wratislaviensia”, należy także do Komitetu Naukowego polskiej serii przekładoznawczej „Między oryginałem a przekładem” oraz do Rady Naukowej półrocznika „Przekładaniec”.

Prof. Elżbieta Skibińska wypromowała trójkę doktorów i jest promotorką trzech kolejnych doktoratów. Opiekowała się, w ramach Studium Europy Wschodniej, stypendystką rządu RP, doktorantką na uniwersytecie w Kijowie. Była recenzentką w dziewięciu przewodach doktorskich i dwóch habilitacyjnych. Pod jej

opieką powstało blisko sto romanistycznych prac magisterskich. Jako profesor gościnny pracowała na polonistyce na Uniwersytecie Lille 3 (2006; 2009/2010). Wygłaszała wykłady na uniwersytetach w Lille 3, Clermont-Ferrand 2, Poitiers, Dunkierce i Boulogne s/Mer (Littoral). Jest współzałożycielką Akademickiego Towarzystwa Romanistów Polskich „Plejada”; w latach 2002–2004 była członkiem zarządu, a następnie (2004–2006) zastępcą przewodniczącego. W latach 1991–1999 była opiekunem naukowym Sekcji Francuskiej Nauczycielskiego Kolegium Języków Obcych w Wałbrzychu; po przekształceniu NKJO w Państwową Wyższą Szkołę Zawodową była w latach 1999–2005 jej profesorem.

Prof. Skibińska była wielokrotnie nagradzana nagrodami Rektora UWr. W 2007 r. otrzymała Medal Uniwersytetu Lille 3 za działania służące rozwijaniu współpracy międzyuczelnianej.

Mąż pani profesor, dr hab. Marcin Cieński, pracuje na stanowisku profesora nadzwyczajnego UWr w Instytucie Filologii Polskiej; syn Grzegorz (ur. 1988) studiuje ekonomię.

Wśród pasji i zainteresowań prof. Elżbiety Skibińskiej-Cieńskiej ważne miejsce zajmują współczesna Grecja (zwłaszcza muzyka), nauka języka nowogreckiego, a także angielska powieść XIX wieku i współczesna oraz powieść kryminalna.

(kad)

Doktor Krężel tworzy zespół badawczy

Chemik Artur Krężel z zespołu prof. Jacka Otlewskiego na biotechnologii został po raz kolejny stypendystą Fundacji na rzecz Nauki Polskiej. Kapituła nagrody przyznała mu w tym roku subsydlum Focus na tworzenie zespołu naukowego. Dodatkowo laureat stara się o grant na udoskonalenie i modernizację warsztatu badawczego i aparatury.

Dr Artur Krężel jest adiunktem w Zakładzie Inżynierii Białka na Wydziale Biotechnologii. W 2004 r. obronił doktorat w dziedzinie chemii bionieorganicznej. Na staż podoktorski udał się do grupy badawczej prof. Wolfganga Marena na Uniwersytecie Teksańskim w Galveston, gdzie połączył doświadczenia w dziedzinie chemii nieorganicznej z biologią molekularną oraz neurochemią. Pracuje nad molekularnymi podstawami homeostazy cynku, pierwiastka uwikłanego praktycznie w procesy życiowe. Zaburzenie jego prawidłowej dystrybucji i translokacji prowadzi do wielu patologii i schorzeń choćby takich, jak rak prostaty. Dr Krężel od 2007 r. rozwija swoje zainteresowania na Uniwersytecie Wrocławskim w grupie badawczej prof. Jacka Otlewskiego. Uczestniczy także w wielu projektach związanych z molekularną diagnostyką medyczną, biotechnologią oraz bionanomedycyną. Jest autorem wielu publikacji z listy filadelfijskiej, patentu w dziedzinie biotechnologii i wielokrotnym laureatem nagród Fundacji na rzecz Nauki Polskiej: programu Start (2004), Homing/Powroty (2008) i obecnie Focus (2010). Jest również laureatem stypendium MNiSW dla wybitnych młodych naukowców.

Dr Krężel wraz z członkami rozwijającej się właśnie grupy badawczej zajmuje się projektowaniem, syntezą oraz zastosowaniem wielu bardzo czułych fluorescencyjnych sensorów do badania komórkowej lokalizacji termodynamicznie i kinetycznie dostępnego cynku. Wykorzystując powstałe biosensory oparte na małych organicznych związkach, białkowych domenach cynkowych oraz kropkach kwantowych, bada zjawiska translokacji tego pierwiastka, a także funkcje aktywujące i inhibitorowe w komórkowym oraz pozakomórkowym przekazywaniu sygnału. Laureat w ramach programu Focus będzie zajmował się również monitoringiem zaburzeń homeostazy cynku wśród osób chorych oraz z podejrzeniem o obecność raka prostaty, najbardziej śmiertelnej choroby nowotworowej dotykającej mężczyzn.

Program Focus FNP wspiera w 2010 r. młodych badaczy z dorobkiem w dziedzinie nano- i mikrotechnologii w medycynie, chcących podjąć nowe obiecujące kierunki badań, by zapewnić im pomoc na pierwszym etapie budowania własnego zespołu naukowego.

Na subsydlum składają się: część stypendialna przeznaczona na imienne stypendium naukowe laureata i na stypendia dla współpracujących z nim doktorantów czy młodych doktorów oraz część subwencyjna przeznaczona na finansowanie infrastruktury badawczej.

Corocznie fundacja przyznaje pięć subsydlów wypłacanych przez trzy lata. W tegorocznej edycji przyznała stypendia czterem

laureatom po 300 tys. zł, z roczną wypłatą po 100 tys.

Wśród wyróżnionych są także: dr hab. Ewa Borowiak-Paleń z Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego, dr Joanna Niedziółka-Jonsson z Instytutu Chemii Fizycznej PAN w Warszawie i dr Tomasz Puzyn z Uniwersytetu Gdańskiego.

Dr Krężel stara się dodatkowo, w ramach programu Focus, o grant na udoskonalenie warsztatu badawczego, czyli na zakupy aparatury, jej naprawę lub modernizację, a także na unowocześnienie pomieszczenia laboratorium. Suma środków przeznaczonych na granty w tej edycji programu wynosi 1,8 mln zł.

(kad)

Doktor Byrka powrócił... i został nagrodzony

Fundacja na rzecz Nauki Polskiej uruchomiła program Homing Plus, w którym przyznaje w wyniku konkursu subsydia zachęcające młodych uczonych do podjęcia pracy badawczej w Polsce. W gronie 21 laureatów znalazł się we wrześniu uniwersytecki informatyk Jarosław Byrka, który powrócił z École Polytechnique Fédérale w Lozannie. Już w październiku został laureatem VI. edycji Nagrody im. Witolda Lipskiego dla młodych informatyków.

Dr Jarosław Byrka jest od kwietnia adiunktem w Zakładzie Złożoności Obliczeniowej i Analizy Algorytmów Instytutu Informatyki Uniwersytetu Wrocławskiego. Informatykę na naszej uczelni ukończył w 2004 r. Był stypendystą ministra edukacji narodowej i sportu w roku akademickim 2001/2002. Po ukończeniu studiów został słuchaczem studiów doktoranckich w Centrum Wiskunde and Informatica w Amsterdamie i na Politechnice w Eindhoven (Holandia), by w 2008 r. obronić tam rozprawę doktorską. Przez dwa lata pracował na politechnikach w Eindhoven i Lozannie (Szwajcaria). Jego zainteresowania naukowe skupiają się na takich dziedzinach, jak: optymalizacja dyskretna, algorytmy aproksymacyjne, lokalizacja obiektów, projektowanie sieci, teoria gier i biologia obliczeniowa. W czerwcu otrzymał nagrodę zespołową wraz z informatykami z Politechniki w Lozannie za najlepszą pracę przedstawioną na 42. Symposium on Theory of Computing, najważniejszej na świecie konferencji z informatyki w amerykańskim Cambridge (Massachusetts). Badacze stworzyli algorytm, który będzie użyteczny m.in. przy projektowaniu sieci telekomunikacyjnych. Łączna kwota subsydium przyznanego przez FNP, składającego się z części stypendialnej i projektowej, wynosi blisko 290 tys. zł.

– Mój powrót do Polski i wybór Uniwersytetu Wrocławskiego jako miejsca pracy był dla mnie jak najbardziej naturalnym – mówi dr Byrka. – Dobrze wspominałm okres moich studiów, pracuję tu również wielu moich przyjaciół. Za granicą pracowałem z wieloma znakomitymi uczonymi, zdobyłem odrobinę doświadczenia w zakresie optymalizacji dyskretniej, które – mam nadzieję – uda się w jakimś stopniu wykorzystać w Polsce.

Laureat dodaje, że oprócz kontynuacji wcześniej rozpoczętych badań teoretycznych stara się obecnie nauczyć również pewnych aspektów działania rzeczywistych sieci telekomunikacyjnych.

Fundacja na rzecz Nauki Polskiej wyróżniła subsydiami Homing Plus pierwszej edycji projekty młodych uczonych z informatyki (UWr, UW), biotechnologii (AJD, PAN), fizyki (UKW, PAN, UMK), chemii (wrocławska AMed., PŁ, PAN), biochemii i paleobiologii, (PAN), onkologii (UMed. w Poznaniu), nanotechnologii (PW), prawa (UAM), filozofii (UW) i judaistyki (UMCS). Wartość wszystkich subsydium wynosi prawie 5 mln zł.

Program Homing Plus jest rozwinięciem programu Powroty/Homing. Jego celem jest zachęcanie młodych naukowców, zarówno obywateli polskich, jak i obcokrajowców, do prowadzenia pracy badawczej w Polsce.

Nagroda im. Witolda Lipskiego została ustanowiona przed sześciu laty przez Fundację Rozwoju Informatyki we współpracy z Polskim Stowarzyszeniem dla Maszyn Liczących (oddział ACM) i Polskim Towarzystwem Informatycznym. Jej inicjatorami byli polscy informatycy pracujący za granicą. O wyróżnienie mogą się ubiegać studenci, doktoranci i pracownicy polskich uczelni, którzy mają do 30 lat. Wśród laureatów jest już informatyk z Uniwersytetu Wrocławskiego – dr Marcin Bieńkowski, nagrodzony w 2006 r. W 2005 r. honorowe wyróżnienie otrzymała Katarzyna Paluch z naszej uczelni.

Dr Jarosław Byrka stworzył algorytm, który będzie użyteczny m.in. przy projektowaniu sieci telekomunikacyjnych, albowiem usprawnienia w sieciach telekomunikacyjnych, umiejscowienie elementów na układach scalonych, przygotowanie drzew ilustrujących historię ewolucji – to tylko niektóre praktyczne zastosowania algorytmów, nad którymi on pracuje. Nagrodę im. Witolda Lipskiego dr Jarosław Byrka odebrał 7 października na Wydziale Matematyki, Informatyki i Mechaniki Uniwersytetu Warszawskiego.

„Nagroda przyznana została za dorobek, który obejmuje kilka naprawdę świetnych wyników naukowych w zakresie algorytmów aproksymacyjnych i badań w zakresie programowania liniowego czy biologii obliczeniowej” – powiedział prof. Andrzej Tarlecki, przewodniczący

Rady Nagrody podczas uroczystego wręczenia wyróżnienia.

Patronem nagrody jest dr hab. Witold Lipski, przedwcześnie zmarły polski informatyk. Jego imponujący dorobek naukowy obejmował trzy kierunki badawcze: kombinatorykę, teorię wyszukiwania informacji oraz geometrię obliczeniową. W każdej z tych dziedzin wprowadził nowe, owocne idee i uzyskiwał ważne do dziś wyniki, które przyniosły mu światowy rozgłos.

– Bardzo się cieszę z otrzymania Nagrody im. Witolda Lipskiego. Takie wyróżnienia stanowią potwierdzenie jakości prowadzonych badań i są bardzo istotne w przypadku starań o granty badawcze, zwłaszcza gdy decyzje o przyznaniu środków podejmują osoby, które nie są specjalistami w danej dziedzinie. Jestem przekonany, że ta nagroda będzie miała duży wpływ na rozwój mojej kariery naukowej w Polsce – powiedział Byrka.

(kad)

Doktor Marcin Kurek laureatem Nagrody Kościelskich 2010

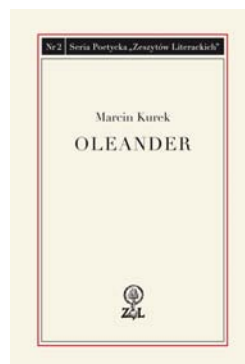
Za poemat „Oleander” nagrodziło iberystę Marcina Kurka obradujące 24 września w Lozannie jury Nagrody Fundacji im. Kościelskich. W skład jury wchodzi członkowie Rady oraz eksperci, znawcy polskiej literatury współczesnej.

Debiutancki poemat Kurka „Oleander” ukazał się nakładem „Zeszytów Literackich” w drugim tomie uruchomionej serii poetyckiej. Marcin Kurek (ur. 1970) jest tłumaczem, pracuje jako adiunkt w Instytucie Filologii Romańskiej Uniwersytetu Wrocławskiego. Jest także laureatem Nagrody „Literatury na Świecie” za przekład wierszy Joana Brossy. Opublikował m.in. „Powieść totalna” (Wrocław, 2003), „W poszukiwaniu Alefa” (Wrocław, 2007), wiersze, przekłady, szkice i recenzje ogłaszał m.in. w „Odrze”, „Literaturze na Świecie”, „Twórczości”, „Kresach”. Debiutował arkuszem poetyckim Monolog wieczorny (Wrocław, 1997). Wydał dwa tomy przekładów poetyckich: 62 wiersze Joana Brossy (Kraków, 2006) oraz „Warunki oświelenia” Emanuela Hocquarda (Gdańsk, 2009). Członek zespołu tłumaczy gdańskiej nagrody literackiej Europejski Poeta Wolności. W opinii jury Nagrody Kościelskich „Oleander” to: „Poemat o oczarowaniu kulturą i literaturą, opowieść o zatruciu kwiatem

Dr Marcin Kurek odbiera nagrodę z rąk prof. François Rosset z Uniwersytetu w Lozannie, przewodniczącego jury, po lewej prof. Jerzy Jarzębski z UJ, członek jury, z tyłu poseł Iwona Śledzińska-Katarasińska, przewodnicząca sejmowej Komisji Kultury

przywiezionym z nad Morza Śródziemnego, osadzony w kontekście polskiej rzeczywistości i tradycji literackiej. Wielopoziomowy, bogaty stylistycznie utwór porusza w błysku pamięci w metafizycznej perspektywie wiele tematów: przyjaźnie, podróże, momenty radości życia. Napisane oszczędnym, precyzyjnym, nowoczesnym stylem pełnym odwołań do wielkich duchów literatury”. Fundacja Kościelskich, jedna z najstarszych polskich instytucji kulturalnych, powstała i działa w Genewie od 1959 r. dzięki Monice Kościelskiej, która część swojego majątku przeznaczyła na nagrody dla utalentowanych literatów. Po raz pierwszy Nagrodę

Kościelskich zwaną także „polskim Noblem dla pisarzy przed czterdziestką”, wręczono w 1962 r. Do grona laureatów nagrody należą najwybitniejsi polscy prozaicy, poeci i krytycy literaccy. Są wśród nich: Sławomir Mrożek, Zbigniew Herbert, Zygmunt Kuźbiak, Gustaw Herling-Grudziński, Stanisław Barańczak, Adam Michnik, Andrzej Stasiuk, Olga Tokarczuk. W 2009 r. otrzymał ją poeta Tadeusz Dąbrowski.

Laureat odebrał wyróżnienie 9 października podczas warszawskiego festiwalu literackiego Wielkie Nocne Czytanie, któremu towarzyszyło wiele imprez literackich już od 8 października. Dotychczasowi laureaci czytali m.in. fragmenty własnej twórczości.

(kad)

Dwaj nasi chemicy laureatami konkursu „Polityki”

Po raz dziesiąty tygodnik „Polityka” przyznał stypendia wybitnym młodym uczynom. Wśród 20 tegorocznych laureatów konkursu „Zostańcie z nami” są dwaj chemicy z Uniwersytetu Wrocławskiego: dr Artur Krężel z Wydziału Biotechnologii i dr Marcin Stępień z Wydziału Chemii.

Program stypendialny „Zostańcie z nami” został pomyślany przed dziesięciu laty jako pomoc finansowa dla młodych uczonych, którzy aby realizować swoje pasje badawcze, godzili się na klepanie biedy. Dziś 196 laureatów to nie „desperados”, jak nazywali ich początkowo organizatorzy akcji, ale członkowie elitarnego klubu. Wielu wróciło do Polski po wieloletnich stażach w renomowanych zagranicznych uczelniach.

Dr Artur Krężel

Dr Marcin Stępień

Dr Artur Krężel ma 32 lata. Odbił kilka staży zagranicznych, m.in. 3-letni na University of Texas w Galveston. Od 2007 r. pracuje w Zakładzie Inżynierii Białka. Zajmuje się podstawami homeostazy jonów cynku, pierwiastka istotnego dla wielu procesów komórkowych i pozakomórkowych w organizmach żywych. Zaburzenia w gospodarce cynkiem mogą skutkować m.in. chorobami nowotworowymi. Uczestniczy też w projektach związanych z molekularną diagnostyką medyczną. Jest autorem około 40 publikacji i współautorem patentu w dziedzinie biotechnologii białek. Wyróżniany przez Fundację na rzecz Nauki Polskiej (programy Start, Homing/Powroty, Focus) oraz Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. W marcu został wybrany do wrocławskiej Akademii Młodych Uczonych i Artystów.

Uroczyste wręczenie stypendiów w redakcji „Polityki”, 10 października, z udziałem minister Barbary Kudryckiej i redaktora Jerzego Baczyńskiego

Dr Marcin Stępień ma 33 lata. Pracuje w Zakładzie Chemii Organicznej i prowadzi badania związków makrocyclicznych. Molekuły tych związków mogą zmieniać kształt i wiązać w swym wnętrzu mniejsze

cząstki. W 2005 r. wyjechał na staż podoktorski na University of Texas w Austin. Tam uzyskał związki, które mogą być wykorzystywane do wykrywania materiałów wybuchowych. Także wyróżniony przez

FNP – w 2007 roku otrzymał stypendium i grant badawczy z programu Homing.

(MPL)

Zasługi dla miasta

Przypomnijmy, że tegoroczną Nagrodą Wrocławia został uhonorowany z naszej uczelni prof. Karol Bal, a Nagrodę Prezydenta Wrocławia odebrała mgr Małgorzata Mikołajczyk.

W opublikowanym z tej okazji wydawnictwie zamieszczono o naszych laureatach wiele ciepłych słów, podkreślając ich zasługi dla Wrocławia i osiągnięcia zawodowe.

Prof. Karol Bal jest filozofem, absolwentem Uniwersytetu Moskiewskiego. Na Uniwersytecie Wrocławskim przeszedł całą drogę naukową, pełniąc przez 25 lat funkcję kierownika Katedry, a potem dyrektora Instytutu Filozofii. Był stypendystą prestiżowych fundacji Humboldta i Friedricha Eberta. Jest liczącym się w świecie specjalistą od niemieckiego idealizmu. Zajmował się też etyką, historią filozofii i filozofią współczesną. Wypromował 25 doktorów. Był też promotorem doktorów honorowych UW r. prof. Zbigniewa Pełczyńskiego i prof. Leszka Kołakowskiego z Oxfordu oraz Hansa Georga Gadamera z Heidelbergu, który młodość spędził we Wrocławiu. Pełnił funkcje we władzach wielu międzynarodowych towarzystw filozoficznych, przez kilka kadencji był członkiem Komitetu Nauk Filozoficznych PAN, wielokrotnie

Prof. Karol Bal

wyróżniany nagrodami Ministra Edukacji Narodowej i wysokimi odznaczeniami resortowymi i państwowymi. Otrzymał m.in. Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski, Medal Komisji Edukacji Narodowej i Złoty Medal Uniwersytetu Wrocławskiego. Jego międzynarodowe uznanie i autorytet sprawiają, że jest dobrym ambasadorem wrocławskiej szkoły filozofii w świecie. Jest członkiem wrocławskiego klubu Rotary. Nagroda Wrocławia jest nie tylko wyrazem uznania dla osiągnięć profesora,

Mgr Małgorzata Mikołajczyk

lecz także uznaniem dla szkoły filozoficznej, którą stworzył we Wrocławiu.

Mgr Małgorzata Mikołajczyk jest wykładowcą i kierownikiem Pracowni Dydaktyki Matematyki w Instytucie Matematycznym. Promuje i popularyzuje wiedzę matematyczną wśród uczniów Wrocławia i Dolnego Śląska oraz aktywizuje środowisko nauczycieli matematyki. Od wielu lat koordynuje kolejne edycje Dolnośląskiego Festiwalu Nauki na Wydziale Matematyki

i Informatyki. Jest redaktorem naczelnym kwartalnika „Magazyn Miłośników Matematyki” oraz redaktorem i twórcą „Wrocławskiego Portalu Matematycznego”. Laureatka jest autorką blisko 200 artykułów popularnonaukowych, opracowań metodycznych, programów nauczania szkolnego i innych programów związanych z nauczaniem, promocją i popularyzacją matematyki. Za swoją działalność otrzymała w 2006 r. Medal Komisji Edukacji Narodowej. Dzięki niej kilka tysięcy

uczniów z Dolnego Śląska ma corocznie okazję zetknąć się z matematyką ciekawą, dowcipną i pasjonującą. Setki z nich pogłębia swoje zainteresowania przez uczestniczenie w międzyszkolnych kółkach, obozach i różnych konkursach. Dla wielu nauczycieli matematyki udział w seminariach przez nią organizowanych przyczynia się do podnoszenia kwalifikacji i regularnego wzbogacania warsztatu. Większość tych działań ma charakter cykliczny, które na stałe wpisały się w re-

pertuar edukacyjny miasta i regionu. Przyczyniają się one do zainteresowania młodzieży podejmowaniem studiów ścisłych i technicznych mimo wyraźnej ogólnopolskiej tendencji spadkowej. Absolwenci tych kierunków bez trudu znajdują zatrudnienie w instytucjach sektora bankowego, finansowego oraz na stanowiskach typu logistycznego w rozwijających się i powstających w naszym regionie firmach.

(brm)

Wrocławska Unia Akademicka – porozumienie rektorów podpisane

27 września 2010 r. w Ratuszu, w obecności władz państwowych i samorządowych, zostało podpisane porozumienie rektorów uczelni akademickich Wrocławia w sprawie utworzenia Wrocławskiej Unii Akademickiej. Jest to kolejny, po podpisanej w lutym Deklaracji Pawłowickiej, etap procesu integracji wrocławskiego środowiska naukowego.

Porozumienie podpisali rektorzy Akademii Medycznej, Akademii Muzycznej, Akademii Sztuk Pięknych, Akademii Wychowania Fizycznego, Uniwersytetu Ekonomicznego, Uniwersytetu Przyrodniczego oraz Uniwersytetu Wrocławskiego. Do porozumienia nie przystąpiła Politechnika Wrocławska, jednak jak twierdzi rektor Marek Bojarski, prezydent Tymczasowej Rady Zarządzającej, porozumienie jest otwarte na inne uczelnie.

Celem Unii jest integracja środowiska akademickiego Wrocławia przez stworzenie wspólnej organizacji, która będzie wspomagała jej uczestników w realizacji działań statutowych, obniżeniu kosztów, zwiększeniu konkurencyjności i kreatywności. Zgodnie z porozumieniem uczestnictwo w Unii opiera się z jednej strony na zasadzie autonomii uczestników w ich wewnętrznej organizacji przy jednoczesnej integracji wokół celów Unii, z drugiej zaś, na partycypacji w kosztach jej wspólnych przedsięwzięć, opartej na zasadach proporcjonalności.

– To kolejny krok w stronę utworzenia wspólnej dużej uczelni, ale autonomię zachowamy – mówią rektorzy.

Sygnatariusze podkreślają, że dużej instytucji łatwiej będzie zdobywać pieniądze na badania naukowe, a współpraca badaczy

będzie łatwiejsza. Wzmocni się także pozycja Wrocławia w rankingach naukowych. Lista korzyści ze wspólnie podjętych działań naukowych i organizacyjnych jest bardzo długa, jak twierdzi prof. Roman Kołacz, rektor Uniwersytetu Przyrodniczego, organizator lutowego spotkania w Pawłowicach.

Prezydent Wrocławia Rafał Dutkiewicz twierdzi, że Unia to prestiżowy i wartościowy projekt. Nie krył też satysfakcji z podpisanego porozumienia, a w swoim przemówieniu mówił o kontynuowaniu tradycji wielkich polskich uczelni, przede wszystkim Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie.

Polskie uczelnie, z których każda kształci kilka czy kilkanaście tysięcy studentów, przypominają wydziały wielkich europejskich

uniwersytetów. To archaiczna struktura, jak przekonuje prof. Kołacz. Dzięki inicjatywie integracyjnej być może wrócimy do modelu, który funkcjonował we Wrocławiu tuż po wojnie. Wówczas środowisko naukowe Wrocławia tworzyli najwybitniejsi polscy naukowcy przybyli m.in. ze Lwowa, Wilna i Krakowa, skupieni od 1945 r. wokół dwóch największych uczelni działających wspólnie jako Uniwersytet i Politechnika we Wrocławiu. W tym czasie, do 1951 r., gdy ustała wspólnota Uniwersytetu i Politechniki, od tej dużej uczelni odłączały się poszczególne wydziały, tworząc nowe uczelnie – Akademię Medyczną i Wyższą Szkołę Rolniczą. Teraz być może będzie odwrotnie, jednak czy powstanie jedna duża uczelnia we Wrocławiu, jeszcze nie wiadomo.

– Za wcześniej, by o tym mówić. Dopiero od stycznia będziemy mogli zacząć wypracowywać wspólne stanowisko. Dzisiaj podpisaliśmy porozumienie, ale czy nasze uczelnie się zgodzą, by przystąpić do Unii, to też kwestia woli senatów – twierdzi rektor Bojarski. – Każda uczelnia w każdym czasie może dołączyć do Unii. Mamy wolę współpracy, ale jak ona będzie się kształtować, zobaczymy w trakcie prac – dodaje. Priorytetowe dla członków Unii jest podjęcie wspólnych działań dydaktycznych, czyli np. zorganizowanie wspólnych studiów doktoranckich, ale również tworzenie wspólnych jednostek naukowych, ułatwienie dostępu do bibliotek różnych uczelni, rozwijanie nowoczesnej infrastruktury dydaktycznej przeznaczonej dla interdyscyplinarnych kierunków czy też utworzenie centrum kultury studenckiej. Funkcję tymczasowego prezydenta Wrocławskiej Unii Akademickiej pełni rektor Uniwersytetu Wrocławskiego, pozostali rektorzy tworzą Tymczasową Radę Zarządzającą.

Podpisanie dokumentu o powołaniu Unii nie kończy procedury jej powoływania, bowiem do 31 stycznia 2011 r. sygnatariusze mają przedstawić senatom swoich uczelni projekt uchwały w sprawie utworzenia Unii wraz z projektem statutu, który będzie podstawą dalszych działań.

Słowo prof. Marka Bojarskiego, prezydenta Tymczasowej Rady Zarządzającej, ogłoszone na uroczystości

Magnificencie! Ekscelencje!
Czcigodni przedstawiciele władz państwowych i samorządowych!
Panie i Panowie Profesorowie!
Szanowni Zebrani!

Średniowieczne europejskie uniwersytety powstały w XI i XII wieku. Nie były jednak prostą kontynuacją szkół starożytnych, z najsłynniejszą Akademią Platónską na czele. Ich utworzenie wiązało się bowiem z trwającym wówczas rozwojem europejskiej kultury miejskiej.

Warto przypomnieć, że w latach wcześniejszych zarówno nauczanie, jak i samo życie naukowe prowadzone było przede wszystkim w klasztorach, a uczniowie i mistrzowie należeli zawsze do stanu duchownego, natomiast nowo tworzone szkoły były organizowane na podobieństwo rzemieślniczych cechów, były autonomicznymi związkami mistrzów i uczniów. Uniwersytety powstawały z połączenia różnych szkół, a przez to działały w budynkach rozproszonych po całym mieście.

Tradycyjnie za najstarszy uniwersytet europejski uważa się Uniwersytet Boloński. Wynika to zapewne z faktu, iż była to pierwsza uczelnia, która nazywała się oficjalnie uniwersytetem, choć pod względem organizacyjnym nie różniła się wiele od swoich poprzedniczek. Ustalony wówczas program nauczania obejmował, oprócz siedmiu sztuk wyzwolonych, do których zaliczano gramatykę, retorykę, dialektykę, arytmetykę, geometrię, astronomię i muzykę, również medycynę, prawo, filozofię oraz teologię.

Powstały więc uczelnie, istniały i istnieją, mimo że świat wokół nich ulegał wielkim przemianom. Dźwigały się na wyżyny władzy i upadały dynastie, powstawały nowe państwa, tworzył się nowy ład międzynarodowy, a uczelnie były i są ostoją wiedzy, kultury i nauki.

Akademicka historia Europy to historia uczelni zróżnicowanej, wielonurtowej, bogatej w swej różności, można by rzec – *e pluribus unum* (jedność uczyniona z wielu). Była to również i polska tradycja uniwersytecka – całość nauk podstawowych i ich praktyczne aplikacje skupione były w jednej uczelni.

Taki był również początek szkolnictwa wyższego we Wrocławiu po II wojnie światowej. Przez sześć lat funkcjonowaliśmy jako jedna, wspólna uczelnia tworzona przez najwybitniejszych naukowców przybyłych ze Lwowa, Wilna czy Krakowa. Zmiany w tym zakresie wprowadzone zostały w czasach PRL-u. Zaczęło dominować swoiste myślenie „sektorowe”, a zaginęła dawna *universitas scientiarum* (wspólnota nauk).

Współczesna nauka wymaga jednak, aby łączyć uprawiane dyscypliny, nie zaś

dzielić! Dlatego w lutym br. rektorzy siedmiu uczelni powiedzieli sobie – warto być razem, warto razem szukać odpowiedzi na trudne pytania współczesności.

Przeświadczeni więc o konieczności wzmocnienia kierowanych przez siebie uczelni, świadomi możliwości, jakie daje efekt synergii, postanowiliśmy podjąć działania w kierunku integracji wrocławskiego środowiska akademickiego.

Dziś na tej trudnej i pełnej zagrożeń drodze osiągamy kolejny etap – podpisujemy porozumienie w sprawie utworzenia związku uczelni akademickich – Wrocławskiej Unii Akademickiej.

Pozwolą Państwo, że na koniec odwołam się do jednych z najpiękniejszych słów definiujących rolę, jaką powinna spełniać uczelnia wyższa. Ich autorem jest Kazimierz Twardowski, twórca filozoficznej Szkoły Lwowsko-Warszawskiej. Gdy otrzymał w 1933 r. doktorat honoris causa Uniwersytetu Poznańskiego, wygłosił słynny i aktualny do dzisiaj wykład pt. „O dostojności uniwersytetu”, w którym tak określił zadania tej instytucji: „Cięży na uniwersytecie obowiązek odkrywania coraz to nowych prawd i prawdopodobieństw naukowych oraz doskonalenie i szerzenie sposobów, które je odkrywać pozwalają. Z tych wysiłków wyrasta gmach wiedzy naukowej, wiedzy obiektywnej, która domaga się uznania wyłącznie na tej podstawie, że jest według praw logiki uzasadniona, i która narzuca umysłowi ludzkiemu jedynie, ale i nieprzeparcie siłę argumentów. (...) Służąc temu celowi, uniwersytet istotnie promieniuje dostojnym wpływającym na niego z olbrzymiej doniosłości funkcji, którą pełni. Wszak niesie ludzkości olbrzymie światło czystej wiedzy, wzbogaca i pogłębia naukę, zdobywa coraz to nowe prawdy i prawdopodobieństwa – tworzy jednym słowem najwyższe wartości intelektualne, które przypaść mogą człowiekowi w udziale”.

(KKJ)

Na stronie internetowej UW r dostępne są w wiadomościach – w treści informacji z 27 września pt. Wrocławska Unia Akademicka następujące dokumenty: Główne cele i założenia Wrocławskiej Unii Akademickiej, Deklaracja Pawłowicka i Oświadczenie rektorów – sygnatariuszy Deklaracji Pawłowickiej.

foto: Jerzy Katarzyński

Departament Stanu USA i Bank Światowy zwiększają poparcie dla INWES

Do Międzynarodowej Sieci Kobiet Inżynierów i Naukowców (INWES), utworzonej w 2002 r. pod auspicjami UNESCO w Ottawie (Kanada), należą kobiety z 60 krajów. INWES liczy ponad 250 tysięcy członków, wśród nich są duże międzynarodowe korporacje (IBM, Bechtel), organizacje (Society of Women Engineers, Women in Science...), uniwersytety (University of Maryland, Uniwersytet Wrocławski – od 2006 r.), a także członkowie indywidualni. W ciągu roku strona internetowa INWES (www.inwes.org) rejestruje blisko 1 mln wejść.

Aby umożliwić organizacjom i osobom prywatnym dokonywanie dotacji na konkretne cele charytatywne INWES, m.in. na granty dla kobiet naukowców, stypendia dla studentów, międzynarodowe konkursy informatyczne, w 2009 r. został utworzony i zarejestrowany w Kanadzie oraz w USA specjalny instytut o statusie 501(c) (3), tzw. INWES Education and Research Institute (INWES-ERI). Od 2002 r. INWES działa na scenie międzynarodowej bardzo aktywnie. Co trzy lata organizuje duże międzynarodowe konferencje (ICWES12 – Ottawa, 2002; ICWES13 – Seul, 2005; ICWES14 – Lille, 2008) oraz co roku mniejsze, regionalne konferencje lub warsztaty (UNESCO – Paryż i Dajeon – Korea, 2003; Nairobi – Kenia, 2004; Lille – Francja, 2006; Wrocław – 2007; Busan – Korea, 2009). W tym roku regionalna konferencja INWES odbyła się w Waszyngtonie.

W 2008 r. międzynarodową działalność INWES doceniło UNESCO. Na 179. sesji dyrektor generalny Koichiro Matsuura ogłosił INWES – organizację NGO – jako oficjalnego partnera UNESCO.

W ostatnim dziesięcioleciu obserwujemy wielkie zainteresowanie świata edukacją uzdolnionych kobiet w naukach ścisłych i inżynieryjnych oraz utrzymaniem ich na rynku pracy i monitorowaniem ich kariery zawodowej. Mały przyrost naturalny w krajach rozwiniętych i brak odpowiedniej liczby wykształconej kadry w krajach rozwijających się powoduje, że nieobsadzenie w najbliższej przyszłości strategicznych stanowisk w inżynierii i technologii w wielu krajach grozi stagnacją międzynarodowego rozwoju i poważnymi konsekwencjami ekonomicznymi w całym świecie. Aby temu zapobiec, rządy wielu krajów zmieniają prawo na korzyść kobiet,

zapobiegając przy okazji ich dyskryminacji na rynku pracy.

Analizą międzynarodowych rozwiązań pomagających kobietom naukowcom i inżynierom w kontynuacji ich pracy zawodowej i w pogodzeniu jej z obowiązkami względem rodziny zajęła się ostatnio korporacja INWES we współpracy z potężną instytucją naukową, jaką jest American Association for the Advancement of Science (wydawca prestiżowego czasopisma SCIENCE). W dniach 25–26 sierpnia br. w Waszyngtonie zostało zorganizowane międzynarodowe spotkanie „2010 INWES Regional Workshop”. W warsztatach wzięły udział reprezentacje z 11 krajów, w tym z Wielkiej Brytanii, Francji, Japonii, Korei Południowej, Ruandy, Egiptu i Polski (reprezentowała nas dr hab. Anna Szemik-Hojniak – przyp. red.). Z referatami zaproszeni zostali przedstawiciele Departamentu Stanu USA, Banku Światowego oraz wielu ważnych instytucji sponsorujących naukę (m.in. National Science Foundation USA (NSF) lub przyznających nagrody wybitnym kobietom naukowcom, np. L’Oreal-UNESCO).

Doradca w Departamencie Stanu USA, Sharon Hrynkow, stwierdziła, że Departament Stanu wyraża podziw dla międzynarodowej działalności INWES, ponieważ traktuje naukę jako ważne narzędzie „niezbędne do spełnienia przyjętych założeń politycznych, a wzmocnienie roli kobiet naukowców jest jednym z jego priorytetów i stanowi integralną część agendy rozwoju i dyplomacji”.

Sekretarz Stanu USA, pani Hillary Clinton, wraz z innymi liderami politycznymi całkowicie ten priorytet popiera, na dowód czego utworzyła „Office of Global Women’s Issues”, które to Biuro ma na celu globalne działania na rzecz zwiększenia dostępu kobiet i dziewcząt do edukacji i opieki zdrowotnej.

Warsztaty Waszyngtońskie miały również na celu pomóc uczestnikom zrozumieć, jak należy współpracować z sektorem sponsorującym, aby jak najlepiej mogła rozwijać się nauka, edukacja i rynek pracy i aby możliwa była realizacja projektów rozwojowych, uwzględniając w tym również projekty dla kobiet naukowców i inżynierów. Z tego powodu ciekawym punktem programu warsztatów była sesja poświęcona analizie różnych międzynarodowych agencji finansujących i sposobu, w jaki one pracują „International Funding Agencies and How They Work?”.

Departament Stanu wraz z Agencją Rozwoju Międzynarodowego (United States Agency for International Development) są obecnie w posiadaniu nowego zestawu publiczno-prywatnych możliwości finansowania. Jedną z nich jest *Tech Women Program*, którego beneficjentki, obywatelki USA, mogą do swojej firmy technologicznej zapraszać na 4 tygodnie kobiety z Algierii, Egiptu, Jordanii, Libanu, Maroka, Zachodniego Brzegu Jordanu i Gazy. W drugim etapie obywatelki USA pojadą do krajów swoich gości z wykładami, warsztatami i swoją ekspertyzą technologiczną.

Innymi agencjami, które umożliwiają wzajemne spotkania kobiet świata nauki i skutecznie pomagają w ich rozwoju zawodowym, są Akademie Nauk dla Świata Rozwijającego się lub formalnie Akademia Nauk Trzeciego Świata (*Third World Academy of Sciences*) oraz *Gender Advisory Board*, który doradza komisji „Nauki i Technologii dla Rozwoju” w Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Komisja do Spraw Statusu Kobiet w Organizacji Narodów Zjednoczonych zorganizuje w 2011 r. w siedzibie ONZ w Nowym Jorku specjalną konferencję poświęconą dostępności kobiet i dziewcząt do edukacji oraz udziałowi kobiet w nauce i technologii. Fakt ten, jak zauważyła Shirley Malcom, dyrektor AAAS do spraw Nauki i Kadr, jest wielkim przełomem w działalności tej Komisji.

Podobnie jak inne instytucje globalne, Bank Światowy jako największa multilateralna agencja światowa też stara się przyspieszyć synergiczne relacje między nauką, rozwojem i problematyką kobiecą. Joshua Mandel, dyrektor programu Nauki Technologii i Innowacji (STI), podkreślił, że każdy program finansowany obecnie przez Bank Światowy będzie miał możliwość promowania potrzeb kobiet w dziedzinie nauk ścisłych i inżynierii. Jedni klienci, mówił pan Mandel, „składają u nas zapotrzebowanie na programy STI (Nauka, Technologia, Informatyka), a inni na programy, które uwzględniają potrzeby kobiet”. Podkreślił, że te ostatnie „mogą również mieć silny wpływ na rozwój gospodarczy”.

Inny punkt programu konferencji dotyczył dyskusji na temat aktywności ministerstw nauki i edukacji względem problematyki „Women in Science”. Wypowiadali się na ten temat pracownicy ambasad kilku

krajów. Polskę reprezentował prof. Marek Konarzewski (Minister Counselor, Science & Technology Affairs, Embassy of the Republic of Poland), który mówił o wprowadzanych przez prof. Barbarę Kudrycką zmianach w prawie pracy na korzyść kobiet pracujących zarówno na uczelniach, jak i w przedsiębiorstwach oraz o powolnych zmianach kulturowych i społecznych niwelujących dyskryminację kobiet w naszym kraju.

Rozmawiając z prof. Konarzewskim w przerwie na lunch, poinformowałam go, że jestem w AAAS po raz drugi i że wicedyrektor AAAS dr Yolanda George brała udział w konferencji „Strategies for a highly Skilled Global Workforce”, zorganizowanej przeze mnie na naszym uniwersytecie w 2007 r. Wyraził wielkie zadowolenie z tego powodu i pogratulował Uniwersytetowi Wrocławskiemu, że ma kontakty z tak ważną instytucją naukową świata.

Po konferencji odbywały się obrady dyrektorów Zarządu INWES, w których jako przedstawiciel Zarządu na region Europy Wschodniej również brałam udział. Zarząd analizował budżet INWES, raporty i różne aktualnie realizowane działania w poszczególnych regionach świata. Wiele czasu zajęły też dyskusje na temat prac, które pilnie należy podjąć w najbliższym czasie w związku z przygotowaniem do kolejnej światowej konferencji kobiet inżynierów

Naszą uczelnię reprezentowała dr hab. Anna Szemik-Hojniak (trzecia od lewej w drugim rzędzie)

i naukowców, ICWES15, „Leadership, Innovation and Sustainability”, w Adelajdzie, w Australii w lipcu 2011 r.

Bardzo serdecznie zapraszamy wszystkich zainteresowanych na tę konferencję www.inwes.org lub www.icwes15.org.

Niniejszym chcę również wyrazić serdeczne podziękowania JM Rektorowi Uni-

wersytetu Wrocławskiego prof. Markowi Bojarskiemu oraz Prorektorowi ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą prof. Adamowi Jezierskiemu za wszelką pomoc związaną z moim wyjazdem do Waszyngtonu.

Anna Szemik-Hojniak

Organizatorki XVII Konferencji Europejskiego Oddziału TEW uhonorowane

Uniwersytet Wrocławski był w dniach od 13 do 17 września 2010 r. miejscem 17. prestiżowej Konferencji Europejskiego Oddziału Towarzystwa Ekologii Wektorów, Society for Vector Ecology (Euro-SOVE), która po raz pierwszy odbywała się w Polsce.

Inauguracja obrad w nowoczesnej sali im. Unii Europejskiej na UWr została uświetniona przemówieniami profesorów (Adam Jezierski – prorektor, Jan O. Lundström – przewodniczący Euro-SOVE, Dariusz Rakus – prodziekan WNB i Elżbieta Lonc – przewodnicząca Komitetu) i wiceprezydenta m. Wrocławia Wojciecha Adamskiego, a w Auli Leopoldyńskiej koncertem Marzenny Wojak (sopran), która budziła podziw, zwłaszcza gości z USA, Turcji, Tajwanu, Tajlandii i Iranu.

Do Wrocławia przybyło blisko 120 osób z zagranicy. Kilkanaście miejscowych

mikrobiologów – parazytologów (dr Dorothea Kiewra, dr Joanna Hildebrand, dr Katarzyna Guz-Regner, mgr Aleksandra Czulowska, mgr Kinga Plewa, mgr Monika Kaliwoda, Wojciech Kowalkowski, mgr Piotr Jawień) tworzyło lokalny komitet organizacyjny, a przewodniczyły im prof. Elżbieta Lonc i dr Katarzyna Rydzanicz. Powierzenie organizacji konferencji było możliwe dzięki wieloletnim kontaktom i pracy obu pań w międzynarodowych gremiach SOVE. W swoim wystąpieniu prof. Lonc dziękowała przede wszystkim prof. N. Beckerowi (Niemcy), który podobnie jak dr Marc Klöwden (redaktor naczelný amerykańskiego Journal of Vector Ecology), będąc prelegentem Wrocławskich Konferencji Polskiego Towarzystwa Parazytologicznego, organizowanych w latach 80. i 90. XX w., wydatnie przyczynił się do „umiędzynarodowienia” krajowej tematyki badawczej.

Warto wspomnieć, że europejskie korzenie SOVE sięgają *de facto* Kalifornii, gdzie w kwietniu 1968 r. założono towarzystwo o nazwie California Association of Vector Ecologists (CAVE). Pomysłodawcą wówczas nowego, bo interdyscyplinarnego gremium ekologów, akarontomologów medycznych i weterynaryjnych był biolog Harvey I. Magy, który w Kalifornijskim Oddziale Zwalczenia Wektorów Chorób (California Department of Public Health, Bureau of Vector Control) odpowiadał za ochronę zdrowia publicznego na terenie Los Angeles. Jego aktywność skutkująca założeniem SOVE wynikała z faktu, że w owym czasie żadne z profesjonalnych amerykańskich stowarzyszeń naukowych nie uwzględniało w swoim naukowym profilu takich szerokich zainteresowań i potrzeb naukowców zajmujących się studiami nad wektorami, głównie komarami, meszkami, kleszczami, kuczmanami,

Uczestnicy i uhonorowane organizatorki konferencji (w pierwszym rzędzie) prof. Elżbieta Lonc i dr Katarzyna Rydzanicz w Auli Leopoldyńskiej

przenosicielami czynników etiologicznych (wirusy, bakterie, grzyby, pasożytnicze pierwotniaki), powodujących groźne choroby infekcyjne i inwazyjne, zwłaszcza w krajach o ciepłym klimacie. Konferencje naukowe organizowane przez SOVE odbywają się w USA corocznie, a od 1993 r. organizowane są również w czteroletnich odstępach (San Diego 1993; Orlando 1997; Barcelona 2001; Reno 2005; Belek 2009). Europejskie spotkania rozpoczęły się dopiero w 1986 r., kiedy to w trakcie Międzynarodowego Kongresu Entomologicznego w Hamburgu (Niemcy) spotkali się członkowie SOVE: Michael W. Service (Liverpool School of Tropical Medicine, UK), Norbert Becker, dyrektor KABS (German Mosquito Control Association, Waldsee) i prof. Mir S. Mulla (University of California at Riverside).

Wybór polskiej placówki na organizację konferencji europejskiego oddziału SOVE był podyktowany także długą tradycją akaro-entomologicznych badań, szczegółowo opisanych w „Dziejach parazytologii polskiej w latach 1945–2000”, które przypomniła prof. Lonc jako redaktor tego dzieła. Obecna krajowa grupa prelegentów w Euro-SOVE to reprezentanci ośrodków, w których już od czasów powojennych prowadzi się intensywne studia nad wektorami, głównie w Instytucie Medycyny Morskiej (reprezentowanym przez dr hab. Joannę Stańczak, dr Wiesławę Krumis-Łozonowską i dr Beatę Kubicę-Biernat), w Zakładzie Parazytologii Uniwersytetu Warszawskiego (zespół prof. Edwarda Sińskiego) oraz w Uniwersytecie Gdańskim (prof. Sławomir Kadulski). Doniesienia naukowe opracowane w Zakładzie Ekologii Drobnoustrojów i Ochrony Środowiska (Instytutu Genetyki i Mikrobiologii UW), kierowanym od 2007 r. przez prof. Elżbietę Lonc (wcześniej kierownika Zakładu Parazytologii)

to wyniki „kleszczowe” dr Doroty Kiewry oraz „komarowe” dr Katarzyny Rydzanicz. Te, ukierunkowane w stronę owadobójczych izolacji i selekcji bakteryjnych szczepów, głównie *Bacillus thuringiensis* oraz mikrobiologicznych insektycydów, prowadzone od kilkunastu lat we współpracy z Urzędem Miejskim we Wrocławiu, były sprawozdawane także na łamach Przeglądu Uniwersyteckiego (3/2008).

Krajowa tematyka znalazła swoje odzwierciedlenie w trakcie trzydniowych obrad, które obejmowały 8 sesji plenarnych (61 ustnych prezentacji) oraz jedną sesję plakatową. Ich tematykę przewodnią stanowiły tzw. gorące tematy regionu europejskiego z zakresu ekologii wektorów, takich właśnie jak komary, kleszcze, meszki oraz kuczmany – muchówki z rodzaju *Culicoides*. Aktualne i powracające choroby wektorowe (*emerging and re-emerging vector-borne diseases*) dyskutowano w kontekście wpływu zmian klimatu, zjawiska globalizacji i zmian europejskiego krajobrazu już w trakcie inauguracyjnych wykładów pt. „The Climate Change Debate: a challenge for the scientific community”, które z ogromną swadą i wrodzoną elokwencją wygłosił prof. Paul Reiter (Instytut Pasteura, Francja). W trakcie tematycznych sesji omawiano m.in. wyniki badań dotyczących wybuchu epidemii gorączki zachodniego Nilu w sierpniu 2010 r. w Grecji, aktualne rozmieszczenie i dynamikę populacji wektorów zarówno europejskich, jak i zawleczonych gatunków komarów (np. *Aedes albopictus*, znanego wektora Dengi i wirusa Chikungunya) oraz wyniki europejskiego monitoringu wirusów (Sindbis, Batai, wirusa zachodniego Nilu) w organizmach komarów. Niebezpieczeństwo szerzenia się tularemii w Szwecji przedstawił szczegółowo prof. Jan O. Lundström w obszernym inauguracyjnym wykładzie

pt. „Mosquitoes with *Francisella tularensis* in a Swedish tularaemia outbreak area”.

Dużym zainteresowaniem cieszyły się wystąpienia m.in. takich uczestników konferencji, jak: Bulent Alten (Turcja), Vit Dvorak (Republika Czeska), Vahideh Moin-Vaziri (Iran), Norbert Becker (Niemcy), Asghar Talbalaghi (Włochy), Filiz Gunay (Turcja), Katarzyna Rydzanicz (Polska), Janny Hesson (Szwecja), Veerle Versteirt (Belgia), Romeo Bellini (Włochy), którzy poruszyli zagadnienia z zakresu bionomii, taksonomii, ekologii oraz zastosowania integrowanych metod zwalczania hematofagicznych stawonogów. Prezentowano wyniki skuteczności działania mikrobiologicznych insektycydów opartych m.in. na bazie *B. th. israelensis* w programach zwalczania wektorowych gatunków komarów zarówno w Europie, jak i USA, a także wykorzystanie nowych urządzeń umożliwiających odławianie i zwalczanie komarów (Steven Mulligan, Consolidated Mosquito Abatement District, Selma, USA; Andreas Rose Biogents AG, Regensburg, Niemcy; Asli Belen, Hacettepe University, Turkey; Hans J. Overgaard, Norwegian University of Life Sciences, Norway; Andrea Mosca, Istituto per le Piante da Legno e l'Ambiente – IPLA SpA, Italy; Irka Bargielowski, Division of Biology, Faculty of Natural Sciences, Imperial College London, London, United Kingdom; Remi Foussadier Entente Interdepartementale Rhone-Alpes pour la Demoustication, France).

Do zagadnień, nad którymi intensywnie pracuje się w laboratoriach, należą detekcja wirusów (Sindbis, Batai, wirusa zachodniego Nilu) czy bakterii (*Francisella tularensis*) w organizmach komarów, molekularne metody identyfikacji oraz badania nad opornością na chemiczne insektycydy muchówek z rodzaju *Culicoides* – wektora wirusa niebieskiego języka u owiec. Prezentowane wyniki w zakresie badań nad repelentami dotyczyły behawioralnych i fizjologicznych reakcji wektorowych uciążliwych gatunków komarów i kleszczy na różne repelenty. Omawiano także zastosowanie nowoczesnych technologii Geograficznego Systemu Informacyjnego (GIS/GPS) dla wizualizacji i lokalizacji wektorów w programach monitoringowych (Nick Golding, Martina Schafer, Selim Sulalp Caglar, Cagasan Karacaoglu, U. Nihan Tavsanoglu, Klaus Hoffmann).

Równolegle do obrad odbyły się zebrania zarządu oraz zebrania ogólne European Mosquito Control Association i Society for Vector Ecology, poświęcone bieżącym sprawom obydwu towarzystw, w tym zmianom konstrukcji stron internetowych, jakości czasopism naukowych, wyboru kandydatów m.in. na dyrektorów

regionalnych, sekretarzy oraz planom dalszych spotkań, w tym XVIII Konferencji Euro-SOVE w 2012 r. Imprezami integracyjnymi był powitalny bankiet w Oratorium Marianum, wycieczka statkiem po Odrze oraz uroczysta pożegnalna kolacja w hotelu Park Plaza.

Okolicznościowe upominki, ufundowane przez Uniwersytet Wrocławski i Urząd Marszałkowski, wręczono osobom, które wspomagały konferencję merytorycznie i organizacyjnie na forum międzynarodowym, a były to: dr Paul Schädler (GFS/KABS, Niemcy), prof. Jan O. Lundström (Uppsala University, Szwecja), Ernest Dankwa i Peter DeChant (Valent Biosciences Corporation, USA), dr Mustapha Debbon (US Army Medical Department Center & School), prof. Paul Reiter (Institute

Pasteur, Francja), prof. Bulent Alten (Hacettepe University, Turcja) i prof. Marija Zgomba (University of Novi Sad, Serbia). Lokalni organizatorzy konferencji: Instytut Genetyki i Mikrobiologii, Zakład Ekologii Drobnoustrojów i Ochrony Środowiska UWr oraz Urząd Miejski we Wrocławiu wspierani byli przez zagranicznych członków Towarzystwa oraz Polskie Towarzystwo Biokontroli Komarów, które zorganizowała w 2009 r. dr Katarzyna Rydzanicz. Honorowy patronat nad Konferencją objął Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, patronat medialny TVP Wrocław, Akademia Muzyczna im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Wałbrzychu, a takie firmy, jak: Valent BioSciences Corporation (USA), Bayer,

Killgerm i Themar, wydatnie przyczyniły się do finansowej płynności niemałych wydatków organizacyjnych, nad którymi czuwała Fundacja dla Uniwersytetu Wrocławskiego.

Katarzyna Rydzanicz, Elżbieta Lonc

(Od red.: W trakcie uroczystego otwarcia Konferencji prezydent Euro-SOVE prof. Jan Lungstrom z Uniwersytetu w Uppsali (Szwecja), dziękując za całokształt działalności oraz organizacyjny trud, uhonorował dyplomem „Distinguished Service Award, Society for Vector Ecology, European branch, 2010” prof. Elżbietę Lonc i dr Katarzynę Rydzanicz za „wyróżniające badania naukowe i działalność organizacyjną w kontroli biologicznych przenosicieli, czyli wektorowych gatunków komarów i kleszczy w transmisji chorobotwórczych dla ludzi i zwierząt mikroorganizmów typu wirusy, bakterie i pasożytnicze pierwotniaki.

Kategorie jednostek naukowych ustalone

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego ogłosiła w komunikacie z 30 września br. kategorie jednostek naukowych. Komunikat jest dostępny po adresie http://www.bip.nauka.gov.pl/_gAllery/11/02/11022/20100930_komunikat_19.pdf

Wykaz obejmuje jednostki naukowe, dla których ustalona została kategoria w wyniku oceny parametrycznej dotyczącej działalności jednostek w latach 2005–2009. Wykaz obejmuje jednostki naukowe uszeregowane w jednorodnych grupach według malejącego końcowego wskaźnika efektywności, którego wartość ustaliły zespoły robocze komisji Rady Nauki w wyniku weryfikacji informacji zawartych w ankietach składanych przez jednostki. Szczegóły oceny zawarte w karcie oceny jednostki naukowej, w tym informacja o zakwalifikowaniu lub odrzuceniu poszczególnych osiągnięć zgłoszonych w ankietach jednostek naukowych, zostaną udostępnione na stronie internetowej Ośrodka Przetwarzania Informacji. Wyniki oceny parametrycznej będą dostępne na stronie <http://nauka-polska.pl> po wybraniu z menu pozycji „Ankieta jednostki”, a następnie „Ocena parametryczna”.

Z dniem 1 października 2010 r. jednostki mające kategorie ustalone na podstawie obecnych przepisów otrzymają następujące kategorie:

A – jednostki naukowe mające kategorię 1
B – jednostki naukowe mające kategorię 2 lub 3

C – jednostki naukowe mające kategorię 4 lub 5

Komitet Ewaluacji Jednostek Naukowych nie później niż w ciągu 24 miesięcy od daty

wejścia w życie ustawy z dn. 30 kwietnia 2010 o zasadach finansowania nauki dokona oceny jednostek, kwalifikując je do kategorii A+, A, B lub C.

Kategorie jednostek w Uniwersytecie Wrocławskim

Jednostka	Kategoria ustalona przez Ministra	Końcowy wskaźnik efektywności naukowej	Najwyższy wskaźnik efektywności naukowej w grupie	Pozycja w grupie
Wydział Chemii	1	110,69	240,96	20
Wydział Filologiczny	2	33,47	62,15	14
Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych	1	45,76	54,12	4
Wydział Nauk Społecznych	2	22,84	65,22	32
Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii	2	30,5	42,98	13
Wydział Biotechnologii	1	122,02	169,49	8
Wydział Nauk Biologicznych	2	73,16	169,49	22
Wydział Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska	2	53,76	157,29	9
Wydział Matematyki i Informatyki	1	82,95	97,29	5
Wydział Fizyki i Astronomii	1	100,32	225,58	17
Biblioteka Uniwersytecka	5	0	78,75	46

Charakterystyka ogólna dotyczy kategorii ustalonych przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Typ jednostki	Kat.1	Kat.2	Kat.3	Kat.4	Kat.5
Jednostka badawczo-rozwojowa – 13 %	51 %	20%	20%	8%	1%
Placówka naukowa PAN – 8 %	89%	11%	0%	0%	0%
Podst. jedn. org. szkoły wyższej – 76%	30%	24%	28%	14%	4%
Inne jednostki naukowe – 2%	13%	17%	13%	67%	0%
Ogółem – 100%	37%	22%	24%	14%	3%

(zebr. kad)

Wrocław silnym ośrodkiem spektroskopii jonów ziem rzadkich

W dniach od 4 do 9 września 2010 r. odbyła się w Piechowicach koło Szklarskiej Poręby międzynarodowa, cykliczna konferencja **Excited State of Transition Elements and Workshop on Luminescence (ESTE 2010)**. Podczas spotkania uczeni z zagranicy odznaczyli prof. Janinę Legendziewicz z Wydziału Chemii UWr medalami uczelni z USA i Brazylii.

W konferencji uczestniczyło, jak zawsze, liczne grono naukowców z całego świata m.in. z Brazylii, Chin, Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, Republiki Południowej Afryki, Izraela oraz prawie wszystkich krajów europejskich. Konferencja organizowana była przez Wydział Chemii UWr, Instytut Niskich Temperatur i Badań Strukturalnych PAN, Wrocławskie Centrum Badań (EIT+), Politechnika Wrocławska i Uniwersytet Ekonomiczny. Przewodniczącymi konferencji byli prof. Eugeniusz Zych z Wydziału Chemii Uniwersytetu Wrocławskiego oraz prof. Wiesław Stręk z Instytutu Niskich Temperatur i Badań Strukturalnych PAN, natomiast honorową przewodniczącą była prof. Janina Legendziewicz z Wydziału Chemii UWr. Tematyka konferencji dotyczyła różnych aspektów spektroskopii luminescencyjnej związków pierwiastków przejściowych, w tym głównie lantanowców; materiałów luminescencyjnych i metod ich syntezy. Warto podkreślić liczny udział młodych naukowców, którzy mieli okazję zaprezentować swoje wyniki, a także bardzo wysoki poziom naukowy konferencji.

Historia tego cyklu konferencji sięga daleko w przeszłość, aż do września 1984 r. Odbyło się wtedy we Wrocławiu The International Symposium on Rare Earths Spectroscopy, którego organizatorem była śp. prof. Bogusława Jeżowska-Trzebiatowska i wtedy też pojawił się pomysł organizowania cyklicznych konferencji poświęconych spektroskopii pierwiastków przejściowych. Konferencje te organizowano w dwóch seriach jako Excited State of Transition Elements (ESTE) i Winter Workshop on Spectroscopy and Structure of Rare Earth Systems (RESS). Spotkania odbywały się systematycznie, w latach: 1988 (Zamek Książ), 1991 (Karpacz), 1993 (Kudowa Zdrój), 1994 (Lądek Zdrój), 1996 (Polanica Zdrój), 1997 (Duszniki Zdrój), 1999 (Szklarska Poręba), 2001 (Lądek Zdrój), 2003 (Lądek Zdrój). Od 1993 roku przewodniczącymi

konferencji byli prof. Janina Legendziewicz i prof. Wiesław Stręk, dzięki którym ten cykl spotkań stał się znanym na całym świecie wydarzeniem naukowym. To dzięki ich wysiłkom w międzynarodowym środowisku naukowym Wrocław był i jest postrzegany jako silny ośrodek spektroskopii jonów ziem rzadkich. Doceniając ten fakt, międzynarodowe gremium wytypowało w 2006 r. Wrocław jako miejsce znanej International Conference of f-Elements, a przewodnictwo powierzono prof. Legendziewicz i prof. Strękowi. Na ten czas zawieszono organizację serii ESTE i RESS, aby powrócić do niej właśnie teraz, we wrześniu 2010 r.

Na uwagę zasługuje fakt, że często konferencjom cyklu ESTE i RESS towarzyszyły specjalne sesje naukowe. I tak np. w 2003 r. odbyła się uroczystość z okazji 40-lecia powstania bardzo ważnej dla spektroskopii lantanowców tzw. teorii Judda-Ofelta. Zaproszeni na nią zostali obydwaj twórcy: prof. Brian Judd z Wielkiej Brytanii i dr George Ofelt ze Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej. Ciekawostką jest, że ich prace ukazały się niezależnie w tym samym czasie, a wyjątkowy charakter sesji wynikał z faktu, że obaj uczeni spotkali się po raz pierwszy dopiero w Łądku Zdroju w 2003 r. Sensacją wywołał wtedy dr G. Ofelt oświadczając, że po opublikowaniu swojej pracy odszedł do przemysłu i przez 40 lat żył w nieświadomości, że jego teoria wpisała się na stałe do spektroskopii jonów lantanowców.

Konferencji Excited State of Transition Elements 2010 towarzyszyła również wyjątkowa uroczystość poświęcona osobie i twórczości naukowej prof. Janiny Legendziewicz. Na specjalnej sesji naukowej wykłady wy-

Prof. Janina Legendziewicz uhonorowana

głosili: prof. R. Reisfeld z Izraela, prof. P. Porcher z Francji, prof. O. Malta z Brazylii, prof. J. Riehl z USA oraz prof. S. Lis z Polski, którzy to przez dziesiątki lat współpracowali z prof. Janiną Legendziewicz. Współpraca z prof. J. Riehlem obejmowała też dydaktykę, a studenci amerykańscy przyjeżdżali na kursy chemii analitycznej na Wydział Chemii UWr. Zaowocowało to podpisaniem umowy między Uniwersytetem Wrocławskim a Uniwersytetem Minnesota w Duluth o wymianie i kształceniu studentów. W czasie konferencji goście mogli obejrzeć wystawę dotyczącą historii konferencji oraz działalności naukowej prof. Legendziewicz. Oprócz wspomnień i mnóstwa ciepłych słów prof. Janina Legendziewicz została uhonorowana medalem Uniwersytetu Minnesota, który wręczył prof. J. Riehl z USA, oraz medalem środowisk naukowych uniwersytetów São Paulo i Recife, który wręczył prof. O. Malta z Brazylii. Uroczystości, tak jak i cała konferencja, towarzyszyła miła, przyjacielska atmosfera.

Paula Gawryszewska-Wilczyńska

Uczestnicy konferencji ESTE 2010. W pierwszym rzędzie, czwarty od lewej, prof. Wiesław Stręk, obok prof. Janina Legendziewicz i prof. Eugeniusz Zych

fot. A. Bednarkiewicz

Z obrad Senatu UW

22 września 2010 r.

Obradom przewodniczył rektor prof. Marek Bojarski.

Senat mianował na stanowisko

☐ profesora zwyczajnego na czas nieokreślony od 1 X 2010 r.

prof. dr hab. Marię Rospenk w Zakładzie Chemii Fizycznej

☐ profesora nadzwyczajnego na czas nieokreślony od 1 X 2010 r.

dr hab. Dagmarę Kornobis-Romanowską w Katedrze Prawa Międzynarodowego i Europejskiego

dr hab. Joannę Wojdon w Instytucie Historycznym

dr hab. Bronisława Wojtunia w Instytucie Biologii Roślin

dr hab. Agnieszkę Zabłocką-Kos w Instytucie Historii Sztuki

Senat

☐ wszczął postępowanie o nadanie tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Wrocławskiego

prof. Bolesławowi Ginterowi, archeologowi z UJ

prof. Leszkowi Kubickiemu, prawnikowi z UW, PAN i ALK

Senat

☐ przyjął opinię przygotowaną przez prof. Herberta Szurgacza o zasługach i dorobku prof. Petera Christiana Müllera-Grafy, kandydata do tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Jagiellońskiego

Senat

☐ przyznał Złote Medale Uniwersytetu Wrocławskiego

prof. Teresie Kulak, historykowi z UW

prof. Renacie Rejsfeld, fizykochemikowi z Uniwersytetu w Jerozolimie

Senat

☐ zatwierdził zmianę w regulaminie studiów podyplomowych UW (p. BIP, uchwały Senatu UW)

Senat

☐ wyraził zgodę na ustanowienie hipoteki na nieruchomości jako zabezpieczenie kredytu bankowego na realizację inwestycji pn. Budowa kompleksu edukacyjno-badawczego biotechnologii Uniwersytetu Wrocławskiego

Senat Uniwersytetu Wrocławskiego wyraził zgodę na ustanowienie hipoteki do wysokości 20 mln zł na nieruchomości, która zostanie wydzielona pod budowę kompleksu edukacyjno-badawczego biotechnologii Uniwersytetu Wrocławskiego z nieruchomości opisanej w księdze wieczystej nr WR1K/00047386/0

Komunikaty

♦ Senat chwilą ciszy uczcił pamięć zmarłych pracowników uczelni. Odeszli: dr Andrzej Cisek z Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii, prof. Ludwika Rychlewska z Wydziału Filologicznego, dr Iwonna Dyrda z Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii oraz doc. Tomasz Afeltowicz z Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii.

♦ Zarząd Okręgowy Towarzystwa Przyjaciół Dzieci we Wrocławiu podziękował Senatowi UW za przekazanie 10 tys. zł na akcję „Pomóż dziecku”. Dofinansowane zostały wyjazdy kolonijne kilkorgu dzieciom z najbardziej potrzebujących rodzin.

♦ We Lwowie powstanie pomnik Profesorów Lwowskich. Politechnika Lwowska przekaże teren, wokół powstanie park. W projekt zaangażowane jest miasto Wrocław, które pokryje 2/3 kosztów. Rektor zaapelował, by Uniwersytet Wrocławski włączył się

do tej akcji. Pomnik będzie gotowy w 2011 r. Będzie zgoda na przeprowadzenie kwesty.

♦ 27 września br. podpisane zostanie porozumienie, które wynika z Deklaracji Pawłowickiej. Będzie to dobrowolna unia, dzięki której będzie można podjąć działania w celu uzyskania środków unijnych i ministerialnych.

♦ Związek zawodowy „Solidarność” w UW i struktury ponadzakładowe w kraju wszystkich uczelni protestują przeciwko wprowadzeniu w życie nowej ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Zbierane są podpisy w tej sprawie zarówno w Internecie, jak i w instytucjach uczelni. Jeżeli zastrzeżenia związku są podzielane, prosi się o złożenie podpisów na liście. Rektor dodał, że Kolegium Prorektorów również wystosowało apel w tej sprawie. Jego autorem jest prof. Ryszard Cach.

♦ Prof. Krzysztof Nawotka, nawiązując do artykułu w „Przeglądzie Uniwersyteckim” nr 9/2010 o granicy z Fundacją na rzecz Nauki Polskiej przyznanej na jego wniosek, poinformował, że jest to grant występujący w ramach programu Międzynarodowe Projekty Doktoranckie i tylko jeden z dwóch w dziedzinie nauk humanistycznych, jakie zostały przyznane w Polsce w tej edycji konkursu. Prof. Nawotka podziękował Magnificencji Rektorowi za wsparcie w przygotowywaniu i – po trudnych negocjacjach – podpisaniu umów, prorektorowi prof. Adamowi Jezierskiemu, pani kustosz mgr Jadwidze Gizowskiej, pracownikom Biura Projektów Zagranicznych i dziekanom: prof. Elżbiecie Kościak i prof. Michałowi Sarnowskiemu oraz wszystkim, którzy przyczynili się do sukcesu na tym etapie. Rektor zauważył, że w 95 proc. to prof. Nawotka zasługuje na pochwałę, bo przygotował ten grant, miał upór i wolę walki, aby to wszystko osiągnąć. Przede wszystkim Profesorowi należą się podziękowania.

(kad, ak)

Interdyscyplinarne Seminarium Studium Generale Universitatis Wratislaviensis im. Profesora Jana Mozrzymsa

PROGRAM WYKŁADÓW

listopad 2010

wtorki w godzinach 17.15– 19.15,

sala im. J. Czekanowskiego

Katedra Antropologii Uniwersytetu Wrocławskiego, ul. Kuźnicza 35

9 listopada 2010 r.

prof. Piotr Drożdżewski

MUZYKA W CHEMII

1. Chemiczne cząsteczki

2. Drgania atomów

3. Harmonia muzyczna

prof. Grażyna Pstrokońska-Nawratil, prof. Adam Jezierski – wprowadzenie do dyskusji

16 listopada 2010 r.

prof. Maciej Gołąb

POLONAISE FRYDERYKA CHOPINA. ZAGADKA INICJALNEJ FIGURY DŹWIĘKOWEJ

1. Co stanowi o tożsamości gatunkowej formy poloneza w czasach nowożytnych?

2. Czy polonezy Chopina należą wyłącznie do muzyki absolutnej?

3. Jakie funkcje symboliczne może pełnić „imago crucis” w introdukcjach polonezów Chopina?

prof. Remigiusz Pośpiech – wprowadzenie do dyskusji

23 listopada 2010 r.

dr hab. Marek Awdankiewicz

SUPERERUPCJA WULKANU – OD PETROLOGII DO EKOLOGII

1. Najgroźniejsze erupcje wulkanów

2. Przyczyny i skutki supererupcji

3. Przewidywanie supererupcji

prof. Ryszard Kryza – wprowadzenie do dyskusji

zaprasza

prof. Adam Jezierski

Obradowali rektorzy

Spotkaniu Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia, Opola, Częstochowy i Zielonej Góry przewodniczył 14 września we wrocławskiej Wyższej Szkole Oficerskiej Wojsk Lądowych wiceprzewodniczący prof. Ryszard Andrzejak, rektor Akademii Medycznej, pod nieobecność przewodniczącego prof. Bogusława Fiedora, rektora Uniwersytetu Ekonomicznego.

Rektorów powitał gospodarz gen. bryg. Kazimierz Jaklewicz i zapoznał zebranych z koncepcją rozwoju uczelni – na bazie strategii uczelni na lata 2011–2015 i planami przekształcenia uczelni funkcjonującej obecnie jako wyższa szkoła zawodowa w Akademię Wojskową im. Tadeusza Kościuszki. Rektor Jaklewicz mówił także o potencjale naukowo-dydaktycznym uczelni, infrastrukturze, kierunkach współpracy oraz na temat trzech projektów unijnych, do których uczelnia zgłosiła aplikacje.

Informacja nt. programu Święta Nauki na Politechnice Wrocławskiej

Na PWr trwają obchody 100-lecia uczelni technicznej we Wrocławiu. W programie uroczystości, 15 listopada, na które zaproszono m.in. Angelę Merkel, kanclerz Niemiec, są: msza święta (godz. 8), złożenie kwiatów w 3 miejscach upamiętniających prześladowanych profesorów uczelni lwowskich, nadanie przez Politechnikę Wrocławską prof. Jerzemu Buzkowi doktoratu honoris causa, posiedzenie uczelni zrzeszonych w KRUT oraz koncert w Synagodze pod Białym Bocianem.

Dyskusja nt. zasad finansowania nauki

W dyskusji stwierdzono, że przeprowadzenie oceny parametrycznej według zasad zaproponowanych przez MNiSW spowoduje istotne ograniczenie środków finansowych dla nauki. Zaapelowano, aby rektorzy zrzeszeni w konferencjach sprofilowanych wyśtosowali do MNiSW apele o przesunięcie terminu oceny parametrycznej. Rektorzy podjęli decyzję, aby oprotestować projekt rozporządzenia MNiSW w sprawie finansowania nauki i przekazać go do KRASP na ręce prof. Katarzyny Chałasińskiej-Macukow.

Ze złożeniem deklaracji należy się spieszyć, bo decyzje wprowadzające rozporządzenie na ścieżkę legislacyjną mają zapasć 24 września.

Wrocławska środowiskowa inauguracja roku akademickiego

Rektorzy otrzymali zaproszenie od prezy-

denta Rafała Dutkiewicza do uczestnictwa w 7. edycji uroczystości inauguracyjnej rok akademicki na Rynku. W tym roku 1 października tradycyjnie chóry akademickie odśpiewają *Gaudeamus igitur*. Uroczystość będzie transmitowała TVP -2. Rektorzy wystąpią w togach.

Informacja nt. konferencji naukowej o etyce

Gośćmi posiedzenia byli prof. Ryszard Sikorski i prof. Tadeusz Miśkiewicz. Rektorzy wysłuchali informacji nt. założeń programowych konferencji naukowej poświęconej problemom stosowania etyki w nauce, biznesie i dydaktyce oraz stanu działań podjętych w celu jej sfinalizowania – termin konferencji zaplanowano na luty lub marzec 2011 r. Rektorzy z zainteresowaniem odnieśli się do założeń konferencji, jednak jej organizacja wymaga uzgodnień prawnych.

Uroczyste podpisanie porozumienia o utworzeniu Wrocławskiej Unii Akademickiej

Prof. Tadeusz Szulc poinformował, że 27 września o godz. 13 w Ratuszu nastąpi uroczyste podpisanie przez rektorów porozumienia dotyczącego powołania Wrocławskiej Unii Akademickiej. Kolejnym etapem będzie stworzenie statutu, który po akceptacji przez senaty uczelni zostanie przekazany na ścieżkę legislacyjną do MNiSW i Parlamentu. Na uroczystość zaproszone zostały władze polityczne i państwowe, parlamentarzyści, rektorzy uczelni, przedstawiciele biznesu, Kościołów i przedstawiciele uczelni podpisujących porozumienie.

Msza akademicka

2 października o godz. 8.30 w kościele uniwersyteckim odbędzie się uroczysta msza koncelebrowana przez ks. abp. metropolitę wrocławskiego prof. Mariana Gołębiowskiego w intencji wrocławskiego środowiska akademickiego w związku z inauguracją roku akademickiego 2010/2011.

Wystawa fotograficzna z okazji 60-lecia Akademii Medycznej

Rektor Ryszard Andrzejak zaprosił na wernisaż wystawy fotograficznej organizowanej z okazji 60-lecia Akademii Medycznej – 17 września 2010 r. o godz. 16 w Rynku.

Baza Ofert Technologicznych

Tomasz Niciak, dyrektor Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości na UW,

poinformował o idei Bazy Ofert Technologicznych, dostępnej dla przedsiębiorców, a powstałej w ramach projektu „Rozwój Regionalnego Systemu Innowacji”, realizowanego przez uczelnie Wrocławia w latach 2006–2007. Uniwersytet Wrocławski, realizując od sierpnia br. projekt „Stawiam na innowacje. Skuteczny transfer wiedzy i technologii z uczelni do przedsiębiorstw”, zaktualizuje zasoby „starej” bazy o bazę ofert eksperckich oraz wynalazków opracowanych przez pracowników uczelni publicznych. W ramach korzyści funkcjonowania przedsięwzięcia pracownicy naukowcy uczestniczący w Bazie otrzymają możliwość bezpłatnego udziału w szkoleniach z zakresu pozyskiwania kapitału na założenie własnej firmy i nowoczesnego zarządzania prywatnym przedsiębiorstwem. Naukowcy, którzy w Bazie umieszczą oferty usług eksperckich oraz zaprezentują swoje innowacyjne rozwiązania, otrzymają wsparcie przy opracowaniu profesjonalnych biznes planów, doradztwo merytoryczne i prawne oraz dostęp do źródeł finansowania pochodzących ze środków projektu. Rektorzy otrzymali list intencyjny podpisany przez prof. Adama Jezierskiego, prorektora ds. badań naukowych i współpracy z zagranicą, z prośbą o wyznaczenie osób mogących koordynować projekt na uczelniach.

Patronat KRUWOCZ nad koncertem z okazji Święta Nauki

Koncert oratoryjnym organizowany 14 listopada z okazji Święta Nauki, oparty na kompozycjach Zbigniewa Preisnera, zostanie zarejestrowany i wydany na płycie DVD.

Ustalenia robocze

Rektorzy potwierdzili daty inauguracji roku akademickiego w swoich uczelniach i ustalili wstępny harmonogram spotkań Kolegium Rektorów.

Wyższa Szkoła Zawodowa im. Angelusa Silesiusa w Wałbrzychu – październik 2010 r.
Akademia Sztuk Pięknych – listopad 2010 r.
Papieski Wydział Teologiczny – grudzień 2010 r.

Politechnika Wrocławska – styczeń 2011 r.
Akademia Muzyczna – luty 2011 r.
Uniwersytet Ekonomiczny – marzec 2011 r.
Akademia Medyczna – kwiecień 2011 r.
Uniwersytet Przyrodniczy – maj 2011 r.
Akademia Wychowania Fizycznego – czerwiec 2011 r.

(kad, lw)

Nowości Wydawnictwa UWr

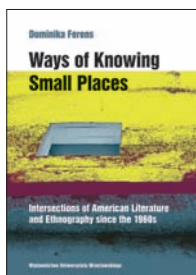
Książki oficyny wydawniczej Uniwersytetu Wrocławskiego.

♦ **Studia Philosophica Wratislaviensia** vol. V, fasc. 3, Dorota Drałus, Andrzej Lorczyk (red. tomu), 2010, format B5, ss. 242, cena 22 zł

Pismo „Studia Philosophica Wratislaviensia” zostało utworzone decyzją Rady Naukowej Instytutu Filozofii Uniwersytetu Wrocławskiego w 2005 roku. Założyciele pisma – pracownicy Instytutu Filozofii Uniwersytetu Wrocławskiego: Adam Chmielewski, Roman Konik, Damian Leszczyński i Artur Pacewicz – podejmując decyzję o powołaniu do życia nowego pisma filozoficznego w Polsce, kierowali się przeświadczeniem, że stworzy to sposobność do ożywienia dyskusji o tradycyjnych zagadnieniach filozoficznych, a także problemach filozofii najnowszej. Uświetnieniem bieżącego numeru jest niepublikowany dotąd fragment rozprawy Henryka Elzenberga wraz z fotografią rękopisu.

♦ **Ways of Knowing Small Places. Intersections of American Literature and Ethnography since 1960s**, Dominika Ferens, 2010, AUWr 3246, format B5, ss. 199, cena 25 zł

Zmiany zachodzące w Ameryce w latach sześćdziesiątych XX wieku oraz wzrost liczby imigrantów z krajów Trzeciego Świata przyniosły stopniowe zatarcie granic w USA między literaturą a etnografią. Antropologowie zaczęli pisać autobiografie oraz literaturę popularną, a w miejsce klasycznych badań etnograficznych pojawiły się dzieła pisarzy wywodzących się z „mających miejsc”. Dominika Ferens analizuje

dzieła pisarzy mniejszościowych, którzy zaczęli reprezentować kultury, z których się wywodzą, zarówno w naukach społecznych, jak i na rynku literackim. Wśród omawianych prac znaleźć możemy między innymi *Mama Day* Glorii Naylor czy *Thrice-Told Tale* Margery Wolf.

♦ **„Góry – Literatura – Kultura” 5**, Ewa Grzęda (red.), 2010, AUWr 3247, format B5, ss. 168, cena 20 zł

Piąty tom serii „Góry – Literatura – Kultura” w całości poświęcony został problematyce alpejskiej w literaturze polskiej i obcej. Większa część zamieszczonych tu rozpraw i artykułów dotyczy piśmiennictwa krajowego, głównie dziewiętnastowiecznego. W polu zainteresowania autorów tomu znalazły się zarówno polskie przekłady dzieł europejskich, należących do kręgu literatury alpejskiej, jak i oryginalne utwory rodzime, reprezentujące różne gatunki i obiegi literackie. Wraz z nimi opublikowano również dwa studia poświęcone literaturze obcej. Tom nie pretenduje do rangi monografii, ale ma stanowić zapowiedź systematycznych badań nad polską literaturą alpejską, interpretowaną w szerokim kontekście europejskim, których owocem będzie obszerna antologia. Pierwsze kroki w tym celu zostały już poczynione. We współpracy ze studentami z koła naukowego edytorów Koedycja, działającego w Instytucie Filologii Polskiej Uniwersytetu Wrocławskiego, przygotowano do druku wybór polskiej poezji o Alpach. Po rozszerzeniu i uzupełnieniu ukaże się on niebawem jako numer specjalny w ramach serii „Góry – Literatura – Kultura”.

♦ **Świat Andrzeja Komonieckiego, kronikarza Żywca. Studia z antropologii historycznej**, Piotr Kowalski, 2010, AUWr 3243, format B5, ss. 398, cena 38 zł

Andrzej Komoniecki – wójt Żywca – przez niemal ćwierć wieku pisał *Chronografię albo Dziejopis żywiecki*. Zachowany rękopis tego dzieła odzwierciedla częściowo podzielany przez Komonieckiego sposób postrzegania i rozumienia świata przez ówczesne społeczeństwo. Piotr Kowalski

ukazuje obecne w kronice przekonanie o istnieniu dwóch ksiąg: Księgi Natury i Księgi Pisma, do których odsyłają człowieka niezliczone znaki pojawiające się na jego codziennej drodze. W omawianej publikacji Kowalski z perspektywy historia kultury organizuje i tłumaczy kryjące się za świadectwami zawartymi w kronice różne perspektywy oglądu świata.

♦ **„Wrocławskie Studia Politologiczne” 11**, 2010, ss. 281, cena 27 zł

„Wrocławskie Studia Politologiczne” to czasopismo wydawane przez Instytut Politologii UWr, ukazujące się od 2001 roku. Kolejny tom jest zbiorem artykułów z zakresu teorii i myśli politycznej, problematyki europejskiej i komunikacji społecznej. Autorzy przeprowadzają wnikliwą analizę otaczającej nas rzeczywistości społeczno-politycznej. Zastanawiają się między innymi nad przyczyną konfliktów społecznych, oddziaływaniem mediów na politykę czy nad wpływem nieświadomych procesów psychicznych na aktywność społeczną człowieka. Pozycja ta z pewnością ucieszy czytelników zainteresowanych zjawiskami politycznymi i społecznymi zachodzącymi we współczesnym świecie.

przyg. Marzena Golisz

Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego Sp. z o.o.

50-137 Wrocław, pl. Uniwersytecki 15
tel.: (071) 375-28-09,
tel./faks: (071) 375-27-35
biuro@uwur.com.pl
Dział Handlowy:
tel.: (071) 375 28 85
tel./faks: (071) 375 25 07
marketing@uwur.com.pl
www.uwur.com.pl

„Oblicza nicości” Wasiewicza wyróżnione na Poznańskich Dniach Książki Naukowej

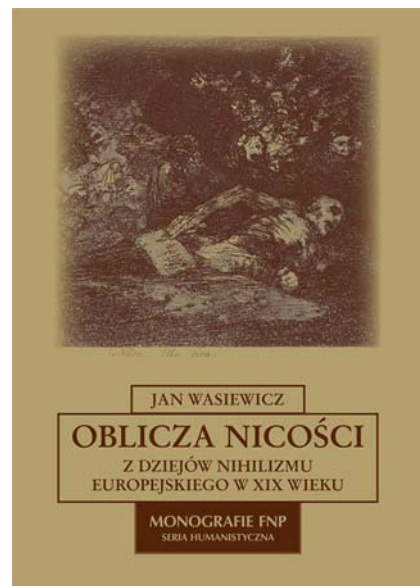
Choć słońce świeci nieco słabiej, jesień wciąż pozostaje dla wydawców jedną z najgorętszych pór roku. Dzieje się tak ze względu na rozpoczynający się sezon targów książkowych. Ten ważny okres w kalendarzu Wydawnictwa Uniwersytetu Wrocławskiego otwierają Poznańskie Dni Książki Naukowej.

Jest to jedna z większych imprez edytorskich w Polsce, nad którą patronat honorowy od lat obejmuje Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Przez trzy dni odwiedzający Collegium Maius UAM mieli okazję zapoznać się z bogatą ofertą targową Wydawnictwa UWr oraz pozostałych największych i najbardziej cenionych wydawców książek naukowych w Polsce, m.in. z zakresu humanistyki, nauk przyrodniczych, nauk ścisłych. Wystawcy rokrocznie oferują sprzedaż publikacji po przystępnych cenach, ale targi to nie tylko okazja do zapoznania się z najnowszą ofertą wydawnictw naukowych – także do spotkań z autorami, uczestnictwa w konkursach, panelach dyskusyjnych oraz spotkaniach branżowych. Poznańskim Dniom Książki Naukowej towarzyszą od lat dwa konkursy: Konkurs na Najlepszą Książkę Akademicką oraz Konkurs SWSW, w których jury ocenia książki pod względem merytorycznym, a także edytorskim.

Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego jak co roku przyjęło zaproszenie organizatorów i zgłosiło swoje najnowsze publikacje do obu konkursów. O nagrodę w konkursie SWSW ubiegały się dwie publikacje WUWr. Pierwsza z nich – *Wybrane metody pomiaru efektywności podmiotu gospodarczego* autorstwa Anny Ćwiakły-Małys i Wioletty Nowak – jest podręcznikiem dla studentów studiów ekonomicznych i praktyków gospodarczych zainteresowanych problematyką pomiaru efektywności podmiotu gospodarczego, druga zaś – *Przemiany ikonosfery* – to praca historyka i znawcy teatru lalek, Henryka Jurkowskiego. Autor rozważa w niej, czy dzieło sztuki może stanowić kontekst sztuki teatru, wskazując na te elementy z całej wytworzonej przez człowieka ikonosfery, które zawierają warstwę narracyjną. Do nagrody o Puchar Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego wytypowane zostały trzy książki. Pierwszą z nich była *Utracona prywatność* Leszka Pułki, w której autor – historyk mediów – analizuje pierwotną sytuację komunikacyjną w świecie pozbawionym obecności mediów. Poza refleksją

na temat procesu, w wyniku którego doszło do ukształtowania się „społeczeństwa spektaklu”, praca zawiera m.in. próbę rekonstrukcji światopoglądu i zachowania ludzi, którzy wraz z upływem czasu przeszli metamorfozę od „antyfuturystycznego gminu” do „odbiorcy współdziałającego”. Kolejną pracą zgłoszoną do konkursowych zmagani była wydana w Złotej Serii Uniwersytetu Wrocławskiego książka autorstwa Mariana Bieleckiego, laureata czwartej edycji konkursu na najlepszą książkę naukową ogłaszanego przez Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego, pt. *Historia – Dialog – Literatura. Interakcyjna teoria procesu historycznoliterackiego*. Autor prezentuje proces historycznoliteracki z perspektywy relacji intertekstualnych w tekstach i kontekstach nie tylko literackich, ukazując dzieje literatury jako zmagania „Ucniów” z „Mistrzami”, wyzwalanie się spod ich wpływu i budowanie osobowości twórczej w dialogu z autorytetami. Trzecią zgłoszoną do konkursu publikacją była książka Jana Wasiewicza *Oblicza nicości. Z dziejów nihilizmu europejskiego*, w której autor w bardzo przystępny dla każdego czytelnika sposób przybliżył problematykę nihilistycznych wątków w twórczości i działalności dziewiętnastowiecznych filozofów, literatów i działaczy społeczno-politycznych.

Podczas poprzedniej edycji targów jury uhonorowało Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, przyznając w 2008 roku Nagrodę Specjalną Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego książce Romana Dudy

Lwowska szkoła matematyczna, a rok później specjalne wyróżnienie w postaci Pucharu Ministra otrzymała praca Agnieszki Jagodzińskiej zatytułowana *Pomiędzy. Akulturacja Żydów Warszawy w drugiej połowie XIX wieku*. W tym roku Wydawnictwo otrzymało wyróżnienie w konkursie o Puchar Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za publikację Jana Wasiewicza *Oblicza nicości*. Zbiegło się to ze spotkaniem autorskim oraz promocją książki, zorganizowanymi przez Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego.

Kamila Michalak

fol. archiwum

Profesor Daniel Beauvois promował książkę

Nakładem Wydawnictwa Uniwersytetu Wrocławskiego ukazała się najnowsza książka prof. Daniela Beauvois – doktora honoris causa trzech polskich uczelni: Uniwersytetu Wrocławskiego, Uniwersytetu Warszawskiego i Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Francuski historyk i pisarz, obecnie profesor Sorbony, jest z wykształcenia rusycystą,

Prof. Daniel Beauvois w otoczeniu prorektorów, od lewej: prof. Władysława Dynaka i prof. Adama Jezierskiego oraz prof. Marka Górnego, prezesa Wydawnictwa UWr

a z wyboru i pasji historykiem naszych Kresów, odznaczonym Krzyżem Oficerskim Orderu Zasługi RP. W roku 1969 przyjechał do Polski i objął stanowisko dyrektora Ośrodka Kultury Francuskiej przy Uniwersytecie Warszawskim, po powrocie do Francji kierował katedrą polonistyczną w Lille, a w latach 1993–1998 Ośrodkiem Historii Słowian na Sorbonie.

Wilno – polska stolica kulturalna zaboru rosyjskiego 1803–1832 jest rozszerzonym i zmienionym wydaniem obronionej na Sorbonie pracy habilitacyjnej, która ukazała się po francusku 33 lata temu, a po polsku – pt. *Szkolnictwo polskie na ziemiach litewsko-ruskich 1803–1832* – w roku 1991. W wyniku dalszych badań nad tytułową problematyką autor zaktualizował i uzupełnił tekst, uwzględnił także nowe publikacje. Książka została wzbogacona kolorowymi ilustracjami i mapami przybliżającymi omawiane problemy. Praca Daniela Beauvois, chwalona za „oryginalne ujęcie historii kultury” i „nietypową wizję świata kresowego”, pozostaje w silnej opozycji wobec – jak to sam Autor ujmuje – „kresomanii”, tych „upiękuszonych wizji [...] dawnych czasów, cudownej Rzeczypospolitej, w której w niekwestionowany sposób wielonarodowościowa, wielowyznaniowa, wielojęzyczna masa ludzi czuła się bezpiecznie pod skrzydłem polskości”. W ostatnim czasie odbyło się kilka spotkań promujących książkę *Wilno – polska*

stolica kulturalna zaboru rosyjskiego 1803–1832. W lipcu br. prof. Beauvois gościł na Uniwersytecie Warszawskim, a w dniach 12–14 października na Uniwersytecie Wrocławskim, gdzie wygłosił dwa wykłady: w ramach Studium Generale i na Wydziale Filologicznym. Książka przyciągnęła na wykłady duże grono słuchaczy.

Marzena Golisz

Odeszli na zawsze

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że zmarł nagle

śtp
dr
ROMUALD KOZIEŁ
(7 II 1951–27 IX 2010)

Starszy wykładowca w Zakładzie Geografii Społecznej i Ekonomicznej Instytutu Geografii i Rozwoju Regionalnego Uniwersytetu Wrocławskiego. Specjalizował się w problematyce geografii ludności, zajmując się migracjami i rozmieszczeniem kadr z wyższym wykształceniem, oraz w geografii ekonomicznej i politycznej świata. Pozostawił po sobie ponad 20 oryginalnych artykułów naukowych i 1 monografię poświę-

coną migracjom wewnątrzmijskim we Wrocławiu.

Był cenionym dydaktykiem, wielokrotnym laureatem plebiscytów na najlepszego nauczyciela akademickiego. Przez wiele lat działał w Komitecie Okręgowym Olimpiady Geograficznej i Nautologicznej. Za swoją ofiarną, wieloletnią pracę był wielokrotnie wyróżniany nagrodami JM Rektora, Zespołową Nagrodą Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Medalem Komisji Edukacji Narodowej w 2006 r. i Złotą Odznaką Polskiego Towarzystwa Geograficznego.

Odszedł nasz serdeczny Kolega, długoletni nauczyciel akademicki, zawsze ciepło i serdecznie odnoszący się do studentów oraz współpracowników. Był człowiekiem skromnym, odszedł cicho

i za szybko. Będzie nam Go brakować. Uroczystości pogrzebowe odbyły się 2 października na cmentarzu w Wołczyńcu (woj. opolskie).

Rektor i Senat
Uniwersytetu Wrocławskiego
Dziekan i Rada Wydziału Nauk o Ziemi
i Kształtowania Środowiska
Koleżanki i Koledzy z Instytutu Geografii
i Rozwoju Regionalnego

Zmarł Profesor Gerard Labuda

1 października zmarł w Poznaniu nestor polskich historyków, legenda polskiej mediewistyki profesor Gerard Labuda. Szczęść uczelni, w tym Uniwersytet Wrocławski, nadało mu godność doktora honoris causa, a Prezydent RP pośmiertnie odznaczył Orderem Orła Białego.

Pracujący do ostatnich chwil życia Profesor stworzył dzieła fundamentalne dla historii państwa polskiego i najdawniejszej Słowiańszczyzny. Jako pierwszy wykorzystał w badaniach nad wczesnymi dziejami Polski źródła skandynawskie. Był autorem lub współautorem ponad 2 tys. publikacji, w tym kilkudziesięciu książek. Najbardziej znane z nich to: „Polska i krzyżacka misja w Prusach”, „Studia nad początkami państwa polskiego”, „Pierwsze państwo słowiańskie. Państwo Samona”, „Polska granica zachodnia. Tysiąc lat dziejów politycznych”, trzypięciotomowe „Fragmenty dziejów Słowiańszczyzny”, „Dzieje Zakonu Krzyżackiego w Prusach”, „Kaszubi i ich dzieje”, „Historia Kaszubów w dziejach Pomorza. Czasy średniowieczne”, krytyczne wydanie źródeł skandynawskich i anglosaskich do historii Słowian zachodnich, biografie Mieszka I i Mieszka II, św. Stanisława i św. Wojciecha.

Mistrz kilku pokoleń historyków, slawistów i badaczy dziejów regionalnych. Wypromował kilkudziesięciu doktorów. Jego studentami byli m.in. profesorowie: Jerzy Hauziński, Bogusław Drewniak, Marcelli Kosman, Jerzy Strzelczyk, Edward Rymar. Członek rzeczywisty PAN, wiceprezes PAN (1984–1989), pierwszy prezes i prezes honorowy reaktywowanej Polskiej Akademii Umiejętności, rektor Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (1962–1965), przewodniczący Rady Naukowej Biblioteki Kórnickiej, sekretarz generalny i prezes Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, wicedyrektor i dyrektor Instytutu Zachodniego w Poznaniu (1956–1961). Członek wielu innych organizacji i towarzystw naukowych, wyróżniany nagrodami naukowymi (m.in. Nagrodą Fundacji Alfreda Jurzykowskiego i Nagrodą im. J.G. Herdera), doktor honorowy uniwersytetów: Gdańskiego, im. Mikołaja Kopernika w Toruniu, Jagiellońskiego, Warszawskiego, Wrocławskiego i Szczecińskiego. Honorowany wysokimi odznaczeniami państwowymi. Pośmiertnie odznaczony Orderem Orła Białego.

Urodził się w 1916 roku w Nowej Hucie koło Kartuz i zawsze podkreślał, że jest Kaszubą. Chciał, aby pochowano go na Kaszubach,

w Luzinie, gdzie w 1924 roku rozpoczął naukę w czteroklasowej szkole powszechnej. Gimnazjum ukończył w Wejherowie, a w 1936 roku rozpoczął studia na Uniwersytecie Poznańskim.

Już jako student zaczął publikować. Jego zdolności docenili i roztoczyli nad nim opiekę profesorowie Leon Koczy, Adam Skałkowski, Kazimierz Tymieniecki, Józef Widajewicz. Na pierwszym roku Koczy zamówił u niego artykuł, który rozrósł się do monografii „Polska i krzyżacka misja w Prusach”. Latem 1938 roku ze Skałkowskim porządkował bibliotekę i archiwum Wielopolskich w Chrobrzu. Tymieniecki polecił go Józefowi Kisielewskiemu do pomocy przy książce „Ziemia gromadzi prochy”. Reportaże te ukazały się w 1939 roku i zostały uznane przez nazistów za publikację wroga III Rzeszy, a młody historyk Labuda trafił na listę proskrypcyjną. Ostatni przedwojenny rok akademicki spędził jako stypendysta na Uniwersytecie w Lund. Po wybuchu wojny, poszukiwany przez gestapo na Kaszubach i w Poznaniu, schronił się w Chrobrzu. Kontynuował studia na tajnym Uniwersytecie Ziemi Zachodnich. W 1944 roku obronił doktorat. Pracował jako księgowy w przejętym przez Niemców majątku chroberskim, wydawał konspiracyjne pismo i prowadził wykłady na tajnym uniwersytecie w Kielcach. W 1943 roku poślubił Albertę Wielopolską.

Po wojnie wrócił z rodziną do Poznania, gdzie w 1946 roku habilitował się. Cztery lata później został profesorem. W 1970 roku został odsunięty przez władze od zajęć dydaktycznych, gdyż oficjalnie poparł postawę swoich synów, którzy wzięli udział w studenckich protestach w marcu 1968 roku. Zezwolono mu jedynie na pracę w Instytucie Historii PAN, ale zachował formalnie stanowisko profesora UAM (otrzymał bezterminowy urlop bezpłatny).

8 października społeczność akademicka pożegnała Pana Profesora Gerarda Labudę podczas żałobnego posiedzenia Senatu Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Order Orła Białego na ręce rodziny przekazał doradca prezydenta prof. Tomasz Nałęcz. Hołd oddali Mu koledzy historycy z całej Polski i przedstawiciele

uczelni, które uczyniły go swoim doktorem honorowym. Wspominali Go uczniowie. Zasługi dla Poznania przypomniał prezydent miasta Ryszard Grobelny. Wieczorem 8 października, zgodnie ze swą wolą, powrócił na Kaszuby. W luzińskim kościele Kaszubi pożegnali się z nim podczas tradycyjnej „pustej nocy”. Nazajutrz cześć oddało mu kilkadziesiąt pocztów sztandarowych kaszubskich gmin i organizacji. W mszy żałobnej celebrowanej przez arcybiskupa gdańskiego Sławoja Leszka Głódzia wziął udział Donald Tusk, który – jak powiedział – przyjechał złożyć hołd Profesorowi jako premier polskiego państwa, jako Kaszuba i jako historyk. Gerard Labuda spoczął na cmentarzu w Luzinie, we wsi, gdzie „nauczono go czytać i pisać”.

(AK, MAP)

Nauczycielka prawdy. Pamięci Teresy Zarych

Przeglądałam ostatnio archiwalne numery „Przeglądu Uniwersyteckiego”. Znalazłam tam wśród świeżo upieczonych doktorów moje własne nazwisko (PU 11/2005), a w wakacyjnym numerze z 2006 r. dobre, wiosenne wieści. W końcu doszłam do „Pożegnań” na ostatniej stronie. A tu – moja pani od łaciny. „To ona? Jak to możliwe?!”

Jako jedna z niewielu powitała studentów pierwszego roku 1996/1997 serdecznym uśmiechem. Już do końca nauki traktowała nas jak swoje własne dzieci. Bywała ostra, bezlitośnie tępiąc głupotę i lenistwo. Ale gdy dostrzegła w kimś zamiłowanie do kultury klasycznej, okazywała mu swoje względy i umiała nawet przebaczyć tróję z gramatyki. To był właśnie sposób na Nią. Ja pasjonowałam się wtedy genealogią, więc Ona zostawała ze mną po zajęciach i razem, zdanie po zdaniu, tłumaczyłyśmy pewną średniowieczną kronikę. Kiedyś napisałam do znajomego księdza dla żartu list po łacinie, a Ona pękała z dumy i potem chwaliła się mną swoim młodszym studentom.

Magister znaczy mistrz

Na naukę łaciny mieliśmy przeznaczone dwie godziny lekcyjne tygodniowo. To bardzo mało. Cała grupa krzyczała, że chce

czytać Juliusza Cezara. Przemądrzale recytowaliśmy: „Galia est omnia divisa in partes tres...”, a Ona podkpiwała, że to dla nas o wiele za łatwe i że to nie jest żadna erudycja, tylko cytat z piosenki Kaczmarskiego. – Otworzę okno. Orłów tu nie ma, nie wylecą – powtarzała znaną sentencję. Marudząc, wracaliśmy do wykładów Cycerona o cności i do wierszy Horacego. Prawdę mówiąc, mieliśmy ich już powyżej uszu. Ale nasza Pani unikała tekstów łatwych. Mówiła o życiu uczciwym, o honorze, szacunku do starszych. – Zwróćcie Państwo uwagę, że o tym się teraz nie mówi – kiwała smutno głową. Dziwiła się, dlaczego łacina odchodzi ze szkół, i kpiła z sejmowych erudytów: „Jakie »kłamkłam«?! To jest »quamquam« proszę państwa. Jak ktoś z was mi tak kiedyś po chińsku odpowie, to...” – wygrażała podręcznikiem „Rudimenta Latinitatis”, którego była współautorką.

Doktorzy i magistry na polonistyce martwili się, że my nie umiemy czytać lektur na czas. Ona na pierwszych ćwiczeniach powiedziała coś, na co nikt z żółtodziobów sam by nie wpadł: że to, co studiujemy, to przecież filologia... to miłość do nauki.

Biły wtedy dzwony

Każdego września pisałam do niej kartki z Tatr, które Pani od Łaciny kochała tak jak

ja. Jesienią 2005 roku chciałam napisać jeszcze i o tym, że Jej „życzenie filologii” spełniło się, bo z naszej VI grupy aż cztery osoby obroniły doktoraty. Że w lutym odbędzie się wręczenie dyplomów, a ja wypowiem łacińską formułę ślubowania. Napisałam zaproszenie i wysłałam do Niej. Dwa razy. Na żaden z listów nie otrzymałam odpowiedzi. Zadzwoniłam do Studium Języków Obcych. Dowiedziałam się tam, że Pani jest na urlopie zdrowotnym. Ale nie mogłam wiedzieć, że – już z niego nie wróci.

Wolno mijają upalne popołudnie. Dzwon w kościele Urszulanek wybijał szesnastą. Tak jak moi koledzy, przysypiałam nad książką, a Ona czytała nam w sennej ciszy elegie Catullusa: „Multas per gentes et multa per aequora vectus...”. Ten dystych został już we mnie, brzmiał potem w uszach przez całe lata. Jak tężejący w nieruchomym powietrzu dźwięk dzwonu. Czasem mechanicznie powtarzany, niepokoił, mówiąc o czymś, czego jeszcze nie umiałam nazwać. Bo przemijania miałam doświadczyć dopiero dużo, dużo później. Teraz przypominał mi się ten słoneczny dzień. Ona i ta elegia.

Ave, Nauczycielko. „Ave atque vale”

Aleksandra Solarewicz z Wrocławia

XIII Dolnośląski Festiwal Nauki przeszedł do historii

Dobiegł końca XIII Dolnośląski Festiwal Nauki. Mimo mniej sprzyjających warunków zewnętrznych, wynikających między innymi z nowych rozporządzeń utrudniających szkołom zorganizowane wizyty w murach naszej uczelni, a także ogólnych ograniczeń finansowych, będących następstwem oszczędności i nadzwyczajnych wydatków publicznych, tegoroczną edycję można uznać za udaną.

Bez wątplenia mają w tym swój udział władze rektorskie, które wspomagały finansowo wiele projektów, a także dziekani wydziałów przyrodniczych i ścisłych, pokrywający z własnych budżetów część kosztów odczynników, pomocy laboratoryjnych itd. Liczba odwiedzających utrzymała się na poziomie porównywalnym z poprzednimi latami, natomiast liczba wykładów i pokazów nieznacznie wzrosła. Według wciąż

jeszcze szacunkowych danych, podobnie jak w roku ubiegłym w ramach edycji stacjonarnej Festiwalu Uniwersytet Wrocławski odwiedziło około 23 tys. gości. Ogólna liczba imprez wyniosła ponad 260, podczas gdy w zeszłym roku było ich 242. Tyle statystyki. Oprócz prezentacji tych suchych danych warto jednak wyróżnić niektóre propozycje, kierując się w tym opinią Koordynatorów Wydziałowych oraz, co równie ważne, recepcją wśród odwiedzających. W niewielkim objętościowo artykule nielato wydarzenia festiwalowe wraz z nazwiskami prowadzących i organizatorów, trudno także podać obiektywne miary jakości takiej oferty. Wybór ten jest więc z konieczności skrótowy i w żadnym wypadku nie stanowi ewaluacji osiągnięć poszczególnych osób, zespołów lub wydziałów. Każdy prowadzący, niezależnie od stopnia naukowego i wydziału, ma w ofercie DFN znaczący udział,

nawet jeżeli frekwencja na jego wykładzie, warsztatach lub pokazie kształtowała się poniżej oczekiwań.

Na Wydziale Matematyki i Informatyki (koordynator – mgr Małgorzata Mikołajczyk) niesłabnącym powodzeniem cieszył się maraton matematyczny (ponad 3500 uczestników), pozwalający wylawiać uzdolnionych matematycznie uczniów i zachęcać ich do podjęcia studiów na naszej uczelni. Niestety w ofercie tego wydziału ponownie zabrakło propozycji z zakresu informatyki. Na Wydziale Chemii (koordynator – prof. Zofia Janas) najwięcej odwiedzających przyciąga wykład z pokazami „Odlotowa chemia” (w tym roku ponad 600 uczestników). Szczegółne miejsce zajmują jednak warsztaty chemiczne, podczas których młodzi uczestnicy wykonują doświadczenia chemiczne lub asystują prowadzącym. Podobnie jak w latach ubiegłych na Wydziale Fizyki i Astronomii (koordynator – dr Grzegorz Kondrat)

najwięcej gości przyciągają „Cyrk fizyczny” (ok. 1200 osób), „Fizyka na wesoło” (ok. 500 osób) oraz obserwacje astronomiczne i pokazy w planetarium (łącznie ok. 1000 osób). Na Wydziale Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska (koordynator – dr Wojciech Bartz) szczególnym powodzeniem cieszyły się pokazy i warsztaty plenerowe „Skąd się bierze woda w naszych kranach?”, „Co w wodzie piszczy” oraz prawdopodobnie największy hit obecnej edycji DFN, czyli poszukiwanie złota („Wyplucz sobie złoto”). Podczas tej imprezy uczestnicy mieli okazję zapoznać się z tradycyjnymi i nowoczesnymi technikami płukania złota (w okresie kryzysu finansowego może się to okazać przydatną umiejętnością). Na potrzeby pokazu prowadzący przygotowali zestawy piasku zawierające niewielkie ilości drobin złota. Osoby, którym udało się je wypluć, otrzymywały w nagrodę złocinki zamknięte w specjalnie przygotowanych fiolkach z logo Instytutu Nauk Geologicznych. Szczęólnego wyróżnienia w roku bioróżnorodności wymaga oferta Wydziału Nauk Biologicznych (koordynator – dr Józef Krawczyk). Łączna liczba gości odwiedzających wrocławską biologię przekroczyła 3500 osób, a w ramach edycji miejscowej zorganizowano aż 40 imprez, czyli prawie dwukrotnie więcej niż w roku ubiegłym. Trudno byłoby z tej arcyciekawej oferty wyłowić elementy godne szczególnego wyeksponowania, ponieważ wszystkie na to zasługują. Na Wydziale Biotechnologii (koordynator – dr Janusz Piechota) z dużym zainteresowaniem spotkały się warsztaty zatytułowane „DNA od kuchni, czyli izolacja DNA metodą kuchenną”, podczas których uczestnicy samodzielnie izolowali DNA z pomidora. Powodzeniem cieszył się także wykład „DNA, kryminologia i archeologia – co je łączy?”, ukazujący zastosowanie technik analizy DNA do identyfikacji osób. Wielu gości przyciągnęły także wydziały humanistyczne. Na Wydziale Nauk Historycznych i Pedagogicznych (koordynator – dr Filip Wolański) największym zainteresowaniem cieszyły się organizowane przez Instytut Archeologii warsztaty „Puzzle przeszłości” oraz poświęcony rocznicy bitwy pod Grunwaldem pokaz „*Vi et armis*, czyli o zwycięstwie grunwaldzkim słów kilka”, przygotowany w Instytucie Historycznym. Tradycyjnie już z masowym odzewem spotkały się warsztaty wspomagania rozwoju dziecka, prowadzone w Instytucie Pedagogiki. Na Wydziale Filologicznym (koordynator – dr Artur Tworek) wielu gości przyciągnęły warsztaty prasowe, przygotowane przez Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej, maraton językowy (organizatorem jest od lat Instytut Filologii Angielskiej), a także wykład poświęcony historii książki

żydowskiej, odbywający się w Instytucie Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa. Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii (koordynator – dr Rafał Cieśla) przygotował także wartościową ofertę. Uczestnicy Festiwalu mogli usłyszeć wykłady na temat masonerii, instytucji świadka koronnego,

Warsztaty plenerowe WNoZiKŚ

praw autorskich (temat aktualny nie tylko na skutek bolączki plagiatów akademickich, lecz także dzięki filmowi Romana Polańskiego). Dzięki wykładom zaproponowanym przez Instytut Nauk Ekonomicznych można było dowiedzieć się również o źródłach kryzysu finansowego i zasadach liberalizmu gospodarczego. Wydział Nauk Społecznych (koordynator – prof. Jan Maciejewski) podjął problematykę wielokulturowości, różnorodności etnicznej i religijnej, migracji i globalizacji.

Tradycyjnie już podczas DFN zaprezentowała się również Biblioteka Uniwersytecka (koordynator – st. kustosz mgr Ewa Pitak), gdzie największą frekwencją cieszyła się wystawa w Sali Marmurowej, zatytułowana „Lwowskie dziedzictwo Wrocławia” (ok. 200 odwiedzających). Dużą atrakcją była również wystawa planszowa „Parki w miastach śląskich”, prezentująca zbiory graficzne i kartograficzne BUWr oraz Gabinetu Śląsko-Łużyckiego. Biblioteka Uniwersytecka zorganizowała także prezentację multimedialną „Różnorodność ewolucji wyobrażeń o kształcie ziemi”, ilustrującą zmiany *imago mundi* od starożytności do progu epoki nowożytnej. Po raz pierwszy na DFN gościł Instytut Konfucjusza (koordynator – mgr Stefania Skowron-Markowska). Największą popularnością wśród zorganizowanych tam imprez cieszył się wykład dotyczący historii klasztoru Shaolin i jego mnichów, atrakcyjny był również pokaz tradycyjnego *tai-chi i kung-fu*.

Podsumowując tegoroczną edycję Festiwalu, trudno nie poczynać już teraz zamierzeń na nadchodzący rok. Planujemy radykalne

ulepszenie układu typograficznego i funkcjonalności *Uniwersyteckiego Informatora* DFN. Dotychczasowa formuła wydaje się obecnie zbyt skromna i mało komunikatywna. Przede wszystkim potrzebne jest wprowadzenie koloru jako elementu ułatwiającego szybką orientację zarówno w układzie wydziałów, jak i w opisie pasażu. Ponadto wypada bardziej uhonorować koordynatorów wydziałowych DFN, dotychczas zbyt mało widocznych w przekazie medialnym. Ta wielka impreza funkcjonuje przecież dzięki ich wysiłkowi organizacyjnemu i naukowemu, a także ich kontaktom i sile perswazji. Do programu zostanie więc wprowadzona sekcja biograficzna, prezentująca zdjęcia i krótkie charakterystyki koordynatorów.

Można oczywiście postawić pytanie o cel drukowania papierowego informatora w epoce dominacji dokumentu cyfrowego. W długich dziejach piśmiennictwa i komunikacji na bardzo bliskim horyzoncie rysuje się bowiem wyraźnie radykalna zmiana technologiczna, polegająca na masowym wprowadzaniu do użycia *e-booków* (może lepiej byłoby mówić *eksiążek*?). Warto więc przypomnieć, że informator uniwersytecki wpisuje się doskonale w strategię Public Relations Uniwersytetu Wrocławskiego, ponieważ za pośrednictwem Biura Festiwalu trafia do większości szkół Dolnego Śląska. Sprawia, że jesteśmy rozpoznawalni i obecni w świadomości naszych potencjalnych kandydatów. Oprócz swych podstawowych zadań program uniwersytecki w postaci drukowanej spełnia także funkcję archiwizacyjną – jest dokumentem, który po latach pozwala odtworzyć zdarzenia kształtujące historię Uniwersytetu Wrocławskiego. Festiwalowe bazy danych, doskonale jako narzędzie dostarczające bieżącej informacji, tej funkcji nie pełnią.

Przed nami kolejny rok akademicki, kolejne wyzwania naukowe i dydaktyczne, a dla organizatorów DFN – nowe potyczki finansowe z władzami różnych szczebli, których prawdziwą stawką jest skuteczne i godne przedstawianie społeczności Dolnego Śląska osiągnięć Uniwersytetu Wrocławskiego. Myślę jednak, że mimo licznych obowiązków akademickich warto zarezerwować sobie kilka wrześnieowych dni nadchodzącego roku i zaplanować uczestnictwo w imprezach XIV Dolnośląskiego Festiwalu Nauki, na który już teraz serdecznie Państwa zapraszam.

Adam Pawłowski
Pełnomocnik Rektora
Uniwersytetu Wrocławskiego
ds. Dolnośląskiego Festiwalu Nauki

Fotoreportaż z DFN na ostatniej okładce (red.).

Uniwersyteckie Centrum Wychowania Fizycznego i Sportu

UCWFIS jest komórką organizacyjną Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu, która utworzona została do realizacji umowy między Uniwersyte-tem Wrocławskim a AWF zawartej w 1996 r.

I. Zadania UCWFIS to prowadzenie

- ♦ zajęć z wychowania fizycznego ze studentami, objęte obowiązkowym rozliczeniem
- ♦ obozów sportowo rekreacyjnych w okresie wolnym od zajęć dydaktycznych
- ♦ zajęć sportowych w określonych dziedzinach sportu (zajęcia w sekcjach)
- ♦ zawodów rekreacyjno-sportowych dla pracowników i studentów UWr.

II. Struktura organizacyjna

III. Formy zajęć

Wychowanie fizyczne w Uniwersytecie Wrocławskim realizowane jest w formie zajęć podstawowych, weekendowych oraz obozów sportowo-rekreacyjnych.

- ♦ Formy ruchu w ramach zajęć podstawowych to: aerobik, aquaerobik, aikido, atletyka terenowa, badminton, body styling, bowling, callanetics, circuit training, ćwiczenia siłowe, hatha yoga, jeździectwo, karate, korfbal, nordic walking, pilates, piłka koszykowa, piłka nożna, piłka siatkowa, piłka ręczna, pływanie, step, stretching body, tai chi chuan, taniec nowoczesny, tenis, tenis stołowy, unihokey, wioślarstwo, wspinaczka sportowa.

Zajęcia weekendowe (5–8 godzin dziennie); narciarstwo, snowboard, turystyka rowerowa, rowery górskie i kajaki.

- ♦ Obozy sportowo-rekreacyjne (przerwa wakacyjna – 8–9-dniowe – odpłatne): fitness, wspinaczkowy, kajakowy (spływ), żeglarski, jeździecki.
- ♦ Sekcje sportowe KU AZS Uniwersytet: aerobik, badminton, bowling, jeździectwo, karate, kolarstwo górskie, korfbal, lekkoatletyka i biegi przełajowe, narciarstwo-snowboard, piłka koszykowa kobiet i mężczyzn, piłka nożna kobiet i mężczyzn, piłka siatkowa kobiet i mężczyzn, pływanie, tenis ziemny, tenis stołowy, wioślarstwo, wspinaczka sportowa.
- ♦ Zawody rekreacyjno-sportowe dla

studentów: turniej piłki siatkowej, trójkowy turniej siatkówki, turniej mikołajkowy w badmintonie, turniej tenisa w grze podwójnej o Puchar Prorektora ds. Nauczania, otwarte mistrzostwa Wrocławia we wspinaczce na czas i trudność, bieg przełajowy o Puchar Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego, regaty wioślarskie Politechnika – Uniwersytet.

IV. Logistyka i dydaktyka sportowa

- ♦ W roku akademickim 2009/2010 zorganizowano w semestrze zimowym 186 grup akademickich, a w semestrze letnim 190 grup oraz 8 obozów sportowo-rekreacyjnych.

W zajęciach uczestniczyło 7437 osób (bez treningów sekcji sportowych), w tym: semestr zimowy 3547 osób (zajęcia podstawowe) i 110 osób (zajęcia weekendowe) – razem 3657 osób; semestr letni – 3569 osób (zajęcia podstawowe) i 91 osób (zajęcia weekendowe) oraz 120 osób (obozy) – razem 3780 osób.

Nie uzyskało zaliczenia semestru zimowego 390 osób, a semestru letniego – 410 osób, w tym 221 osób było zwolnionych przez lekarza.

- ♦ Od 2004 r. studenci Uniwersytetu na wychowanie fizyczne zapisują się przez internet. Kolejność zapisów studentów ustalana jest z uwzględnieniem wyników w nauce.

♦ W roku 2009/2010 nauczyciele zatrudnieni w UCWFIS przeprowadzili 14 044 godziny dydaktyczne, w tym pracownicy UCWFIS w ramach etatu – 8080 godzin oraz 3117 godzin ponadwymiarowych. Pracownicy na podstawie umowy zlecenia pracowali 2847 godzin.

♦ Obiekty sportowe uczelni: Sala wspinaczkowa, ul. Przybyszewskiego 63; Aula, ul. Przybyszewskiego 63; Hala sportowa, ul. Przesmyckiego 10; Siłownia, ul. Przesmyckiego 10; Sala sportowa, ul. Szczytnicka 11.

♦ W Uniwersytecie Wrocławskim zajęcia wychowania fizycznego są bezpłatne, jeśli odbywają się w obiektach sportowych uczelni, natomiast jeśli w obiektach wynajmowanych, to studenci pokrywają częściowo koszt wynajmu (pływanie, tenis, bowling) lub całkowicie (jeździectwo, narciarstwo, kajakarstwo, wioślarstwo).

♦ Koszt wynajmowanych obiektów na zajęcia dydaktyczne: tenis ziemny – wynajem 39 150 zł, dopłata uczelni ok 40,2 proc.; pływanie – wynajem 147 640 zł, dopłata uczelni ok. 21proc.; bowling – wynajem 5040 zł, dopłata uczelni ok. 27 proc.; wioślarstwo – wynajem 6007 zł, dopłata uczelni ok 1,1proc.

Łącznie w skali roku UWr do wynajmu obiektów na zajęcia z wychowania fizycznego dopłaca ok. 50 000 zł.

V. Wyniki i koszty sekcji sportowych UWr w roku akademickim 2009/2010

Studenci sekcji sportowych Uniwersytetu Wrocławskiego uczestniczą we współzawodnictwie sportowym w ramach: Dolnośląskiej Ligi Międzyuczelnianej; Mistrzostw Polski Uniwersytetów; Akademickich Mistrzostw Polski.

We współzawodnictwie w ramach DLM w punktacji łącznej Uniwersytet Wrocławski zajął III miejsce – 278 pkt (na 29 uczelni) za Akademią Wychowania Fizycznego (I m. – 329 pkt) i Politechnikę Wrocławską (II m. – 281 pkt).

W minionym roku akademickim Uniwersytet Wrocławski w klasyfikacji uniwersytetów uplasował się na VII miejscu (na 17 uniwersytetów), natomiast w punktacji Akademickich Mistrzostw Polski zajął XVII miejsce na 126 uczelni, które brały w nich udział.

Zestawienie wyników współzawodnictwa sekcji sportowych KU AZS Uniwersytet Wrocławski

Dyscyplina		DLM	MPU	AMP
Futsal mgr P. Woźniak	kobiety mężczyźni	II miejsce na 5 V miejsce na 17		strefa 15 m. na 16
Piłka nożna mgr P. Woźniak	mężczyźni	VI miejsce na 11		strefa
Piłka koszykowa mgr T. Swędrowska	kobiety mężczyźni	III miejsce na IX VI miejsce na 18		strefa 6 m. na 10 strefa 9 m. na 14
Piłka siatkowa mgr M. Koncewicz	kobiety mężczyźni	IX miejsce na 15 IV miejsce na 17		strefa strefa 12 m. na 16
Siatkówka plaża mgr M. Koncewicz	kobiety mężczyźni	III miejsce na 7 VI miejsce na 8		17m. na 46 65 m. na 69
Badminton dr H. Nawara	kobiety mężczyźni	III miejsce na 7 II miejsce na 11	4 m. na 8	16 m. na 33
Biegi przełajowe mgr T. Herman	kobiety mężczyźni	II miejsce na IX III miejsce na 13	9 m. na 13 9 m. na 13	26 m. na 53 30 m. na 56
Lekka atletyka mgr T. Herman	kobiety mężczyźni	III miejsce na 9 V miejsce na 8	12 m. na 48 11 m. na 13	12 m. na 48 29 m. na 52i
Narciarstwo mgr W. Bigiel	kobiety mężczyźni	II miejsce na 7 II miejsce na 12	5 m. na 11 4 m. na 12	20 m. na 46 14 m. na 54
Snowboard mgr W. Bigiel	kobiety mężczyźni	II miejsce na 7 III miejsce na 10	6 m. na 10 7 m. na 11	22 m. na 35 31 m. na 44
Tenis ziemny dr Wł. Reczko	kobiety mężczyźni	II miejsce na 7 III miejsce na 7	2 m. na 11	5 m. na 15 strefa
Tenis stołowy mgr J. Skrzypczak	kobiety mężczyźni	I miejsce na 11 I miejsce na 15		5 m. na 14 strefa
Kolarstwo górskie mgr R. Hebisz	kobiety mężczyźni			11 m. na 18 29 m. na 35
Wspinaczka mgr B. Jakubowicz	kobiety mężczyźni	II miejsce na 6 II miejsce na 9	1m. na 8 3 m. na 9	2 m. na 35 11 m. na 38
Pływanie mgr R. Tomczak	kobiety mężczyźni	III miejsce na 12 III miejsce na 14	8 m. na 12 3 m. na 13	26 m. na 46 11 m. na 46
Szachy dr Wł. Reczko	zespół	III miejsce na 6	3 m. na 11	8 m. na 46
Ergometr mgr A. Mulka	kobiety mężczyźni		6 m. na 11 1 m. na 12	14 m. na 38 6 m. na 44
Wioślarstwo mgr A. Mulka	zespół		3 m. na 5	6 m. na 16
Aerobik mgr J. Teperowska	zespół		6 m. na 6	13 m. na 23
Jeździectwo mgr J. Krysmann	zespół	V miejsce na 7	nie uczestniczono	nie uczestniczono
Bowling P. Zjawiony	zespół	I miejsce na 11 uczelni		

Najwyższe wyniki w minionym roku uzyskały sekcje: aerobiku, ła, narciarstwa i snowboardu, pływania, tenisa stołowego (kobiety), tenisa ziemnego (kobiety), wioślarska i wspinaczki.
Koszt wynajmu obiektów na treningi sek-

cji sportowych ponosi w całości Uniwersytet Wrocławski: pływanie 36 960 zł, tenis (ziemny) 8100 zł, wioślarstwo ok. 4000 zł. Razem koszt treningów sekcji sportowych wyniósł w ostatnim roku akademickim ok. 49 060 zł.

VI. Finanse

Określone w umowie obszary działalności UCWFIS generują koszty, których strukturę przedstawia tabela.

Planowany koszt zlecenia na rok akademicki 2009/2010 ogółem

Lp.	Nazwa	Kwota ogółem w zł
1	Wynagrodzenia i pochodne ogółem	1 066 669
2	Pozostałe koszty ogółem, w tym:	119 900
3	Razem 1 + 2	1 186 569
4	5% narzutu od pkt. 3	59 328
5	Koszt usługi ogółem (w. 3 + w. 4)	1 245 897

W ramach podsumowania dokonano analizy według formuły SWOT

VII. Pozytywne i negatywne strony działalności

Pozytywne

Mocne strony

- ♦ kadra: wykwalifikowana, zaangażowana, doświadczona, ambitna, poszukująca
- ♦ oferta dydaktyczna: różnorodna w formach oraz rodzajach, ciekawa, aktualna, modyfikowana pod kątem oczekiwań, atrakcyjna.

Szanse

- ♦ uaktywnianie studentów przez udział w zawodach i imprezach sportowych
- ♦ prace nad wykorzystaniem systemu elektronicznej łączności z komórkami, wydziałami, dalsza rozbudowa systemu zapisów.

Negatywne

Słabe strony

- ♦ struktura funkcjonalna ogniw współpracujących
- ♦ słabe efekty działań na rzecz promocji sportu, sportowców i aktywności ruchowej
- ♦ niewielka skuteczność działań na rzecz rozwoju bazy sportowej.

Zagrożenia

- ♦ spadek motywacji nauczycieli spowodowany brakiem perspektyw awansu zawodowego
- ♦ niskie płace
- ♦ negatywny dobór nauczycieli
- ♦ zmniejszanie roli i znaczenia AZS.

dr Włodzimierz Reczko
kierownik
Uniwersyteckiego Centrum
Wychowania Fizycznego i Sportu

